

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౬౯
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY, 24th OCTOBER 1929. } No. 169
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర ఆశ్వయుజమాస బహుళ షష్ఠి.

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పలకు
నంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టిపిథి, మద్రాసు
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

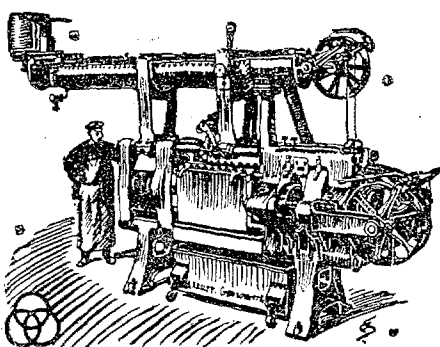

ఏజెంట్లు కావలెను:—మద్రాసు గవర్న మెంటు ఇంకు
ఫాక్టరీని మేము తీసుకొని మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైన అన్ని రంగుల సిరాలు ధరలు
తగ్గించి పంపియిచేయుచున్నాము. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను
నరసింహం అందు కంపెనీ, లిమిటెడ్., 108 అర్రీనియకావీధి, మద్రాసు

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రుప్పు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచమంతటలోను
గొప్పది యగు క్రుప్పు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో సమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూదేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్లరు
రైల్వే 500 క్రుప్పుయక్సు
వెల్లరు అయివున్నవి.
అసలు యీ యక్సు వెల్లరు
నూతనమైన పని చెప్పవచ్చు
చున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులు అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్
క్రోముస్టీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిశి,
ఆవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాప్తిలోరు
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్లు, బెజవాడ

ఆయుర్వేద వైద్యులకు

కొన్ని సదుపాయములు—సుప్రసిద్ధ భస్మములు
తగ్గింపుధరలు—కొద్దికాలమువరకే

అశ్రక భస్మము (శతపుటము) తు 1 కి	2-4-0
అశ్రక భస్మము-నిశ్చంద్రికం	1-4-0
కాంత భస్మము (అత్యుత్తమం, వారితరం)	1-12-0
లోహ భస్మము (100 పుటములు)	2-8-0
లోహభస్మము-వారితరం	1-8-0
మందూరభస్మము-ఉబ్బులకు (వారితరం)	0-12-0
పంగభస్మము-అపునర్భవం-మేహవ్యాధులకు	0-14-0
సీసభస్మము (అపునర్భవం-శ్రేష్ఠమైనది-60 పు.)	1-8-0
వైక్రాంతభస్మము-రక్తకుద్ధి-శ్రేష్ఠ ఉడుకులకు	1-4-0
రజితభస్మము-కుక్క నష్టమునకు	2-8-0
తామ్ర భస్మము-మందులలో కలిపి వాడుటకు	1-4-0
చరకాశ్రమం - (జి. నె. కి) నూజివీడు (కృష్ణం)	

తెలుగు కావ్యానర్థము రు. ౧-౦-౦
సంస్కృతములో దండిమహాకవి వ్రాసిన కావ్యా
ధర్మ మనుఅలంకారశాస్త్రగ్రంథమునకు సరియ
గు తెలుగు, విద్యార్థుల కత్తుతోపయోగకరము.
దైవబలము (భక్తి ప్రధానపద్యకావ్యము) ,, ౦-౪-౦
తీనమ్మక్కి, విదేహమ్మక్కి } (సాగ్రంధము) ,, ౦-౪-౦
సగుణోపాసన, నిర్గుణోపాసన } (లోనివి) ,, ౦-౪-౦
ఇట్లు వ్రాయవలెను:—

అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యాలయము, కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

"మామిడి ఆంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200
రకములున్న యితర ఫల, పుష్ప, సత్తాములు ఆయుర్వేదము
నకు సిద్ధముగా నున్నవి." క్యాటలాగు ఉచితము.
రావు చిన్నరావు & సన్సు,
రాయల్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ అక్టోబరు నెల 24-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము బస్తాలు		
గురువు తెనాలిది ,, ప 45 కలవిరు	12 8 0	18 4 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో 42	13 8 0	14 0 0
ధిల్లి ,, డిబ్బో 46	15 8 0	16 8 0
రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
మవ్వలు ,,	21 0 0	28 0 0

2. ధాన్యము పన్నులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో	16 8 0	20 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	18 0 0	16 8 0
మినుములు ,, క్విన్	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, రిలీ	9 8 0	10 0 0

3. నూనెపన్నులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	18 0 0	145 0 0
నయ్యి మ 1-కి	14 0 0	19 0 0
వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-0-0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 15 మిమకనూనె 100		
అముదము బా 1-కి	108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరపన్నులు

చాయపసుపు బా 1-కి	119 0 0	20 0 0
మారపసుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	105 0 0	122 0 0
ధనియాలు ,, బా 1-కి	82 0 0	45 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలియగు మణుగు 1-కి ర 40	50	
బెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0
అస్కా-వక్కెర బస్తా 1-కి	25 10 0	25 14 0
చింతపండు బా 1-కి	30 0 0	40 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	82 8 0	98 0 0
చురం	26 8 0	27 0 0
రవుండు	88 8 0	88 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సింహంయూ	రు	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి		4 12 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 నామరు 10 పా		10 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి		7 0 0
నెం 40 రాణి		10 0 0
నెం 4 తెన్ని మనీదు		4 8 0
44 నాండ్		10 18 0

7. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి	రు	53 12 0
బంగారు కులం 1-కి		21 4 0
పవరను 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి		252 0 0
రాగి బా 1-కి		328-0-0

8. రంగులు

అతి పేలు క్విట్టరులాండు అలిజరయిక్ సింహంమార్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు	47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 రతి	1 10	
,, 14 రతులు	1 10 6	
,, 18 రతులు	1 9 0	
,, 56 రతులు	1 0	
,, 1 అందర	1 8	
రక్కులు వాష్టుస్కాల్ లెట్ అనగా (టర్ని-రెడ్డు)	3 4 0	
కాంగ్ 8 డి	1 0 0	
నెం 4 డి	1 2 0	

మైసూరు శాసనసభలో దివానుగారి స్వస్తివాక్యములు

మద్యపాన నిషేధము తత్తరపడి చేయగూడదు
పత్రికా స్వాతంత్ర్యము కొలదిగానుండవలెను
గాని పూర్తిగా నుండగూడదు-అని
దివానుగారు చెప్పిరి

మైసూరు శాసనసభ యొక్క అంత్యసమావేశము యీ నెల 21 తేదీన జరిగెను. ఈ సమావేశము అయినతర్వాత తిరిగి శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగవలసియున్నది. కనుక యీకడపారి సమావేశమునకు దివానుగారు స్వస్తి చెప్పి యిట్లుపన్యసించిరి.

ఈ సమావేశమున ముగించుటకు నాయంత్యోపన్యాసమును క్లుప్తముగా పూర్తిచేసెదను.

నానూరులైన యీ సభాసభులందఱు మైసూరు ప్రభుత్వమువారికి ప్రజాభిప్రాయములను అర్థమగునట్లు చేయుచు తోడ్పడినందులకు నేనంతయు కృతజ్ఞుడను. మీరందఱును ఇదే రీతిగా ప్రభుత్వమువారికి ఆంతరంగికులై ప్రజలకు ప్రతినిధులై న్యాయపరిపాలనమును సుకరముచేయవలెననియే మేము సర్వదా కోరుచున్నాము. ప్రభుత్వమువారి శాసనములను గూర్చి విమర్శించి అందలిలోపములను చూపెట్టెడివారి యభిప్రాయములకు ప్రభుత్వమువారు సర్వదా చెవియొగ్గి వినుటకు కుతూహల చిత్తులై యున్నారు.

గత 3 సంవత్సరముల నుండియు మనము శాసనకర్తల మై యిట్లు సభావ్యవహారములను జరిపియున్నాము. ఇది మన కడపారి సమావేశము. అనేక కార్యములను నెరవేర్చితిమి. అనేక కార్యములను సాధించుటకు మార్గము తేర్చరచితిమి. ఇది మన కున్నాంగదగిన విషయమే. ప్రాథమికవిద్యాశాసనమున్ను, వ్యవసాయమునకై నీటిపారుదల గూర్చిన చట్టమును యీసమావేశమునందు చర్చింప బడినది. విద్యాశాసనము ఎంతవరకు ప్రయోజనకారియో మున్నందు తెలియవలసి యున్నది. ఇంగ్లీషున బిల్లునకు సభలో తగినంత ఆమోదము కలుగలేదు.

మద్యపాననిషేధము

చిరకాలముగత చర్చనీయాంశముగు మద్యపాన నిషేధమును గూర్చి యీ సమావేశమునందు తీవ్ర వాదప్రతివాదములు జరిగెను. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి కార్యభోగణీయై కింత విషయ చెప్పవలసియున్నది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము యొక్క యుద్దేశసంకల్పములను సత్ప్రయోజనములను ప్రభుత్వమువారి తేమాత్రము గర్హించుటలేదు. ప్రజలు మద్యపాన విశాచమున కాహుతి కావలెనని ప్రభుత్వమువారు కోరుటలేదు. ఈ కల్లు సారాయాలవల్ల వచ్చెడి ద్రవ్యాదాయమును విడనాడుటకు ప్రభుత్వమువారు వెనుకాడుచున్నారనుటకూడ నిజము కాదు. ఈ మద్యపానమును నిర్మూలించుటకు దేశములోని మీరందఱును ఎంతటి ఆతురత జెందుచున్నారో ప్రభుత్వమువారు కూడ అంతటి పట్టుదలనే విహించియున్నారు. కాని యీ సమస్యలో రెండు ముఖ్యసారాంశములను శ్రద్ధతో ఆలోచించవలయును.

ఈ రెంటిలో ముఖ్యమైన మొట్టమొదటి విషయము గవర్నమెంటువారి రెవిన్యూవిషయమైయున్నది. ఇది చాలా ముఖ్యమైనవిషయముగా తోచుకొనవచ్చును. కానీ, యీ కల్లు సారాయాలవల్ల ఒకకోటి రూపాయలకు పోయ్యగా ఆదాయము నచ్చుచున్నది. ఈ ఆభ్యాగీశాఖను నిర్వహించెడి ఉద్యోగి యల సిబ్బందికోరకు కొన్నితల రూపాయలు ఖర్చు అగుచున్నది. సంపూర్ణ నిషేధము ఒక్కమారుగా అమలుపరచే యెడల ఆదాయము పడిపోవుటయేగాక సిబ్బంది ఖర్చుకూడ యితరఆదాయములవల్ల భరింపవలసియున్నది. ఈ సిబ్బంది లేని యెడల సంపూర్ణ నిషేధము జరుగునట్లుచేయుట అసంభవమును. అందువల్ల కల్లుసారాయా అంగడులను రద్దుచేసి, ఆభ్యాగీశాఖ సిబ్బందినిగూడ రద్దుచేయునో, సంపూర్ణ నిషేధము జరుగునట్లు చూచుటకు ఉద్యోగులు ఉండజాలరు. మనసంకల్పము యీడే రకపావుటయేగాక రెవిన్యూకూడ నష్టముగను.

రెండవసారాంశ మొకటి యోచింపవలసి యున్నది. ఒక్క రాజశాసనమును సర్వత్ర వర్తింప చేసి యీ అభ్యాగీశమును ప్రజలచే మార్చింపగలమా? ఇది ప్రభుత్వమువారికి సంబంధము. కానిమీద కాలవేసికొని బుద్ధిగొలిపి యూహలు చేసెడి రాజ్యాంగవేత్తలు కొందరు కలరు. వీరికి నిజపరిస్థితుల సాధ్యాసాధ్యములు తెలియవు. కల్లుసారాయు దుకాణములు ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిన తోడనే మిగిలిన చిక్కులన్నియు తమంత తామే వీడిపోయి చిక్కు వీడిపోయి తెల్లవారినట్లుగ నని వీరు తలంచెదరు. కాని యీ భ్రాంతినే మేము విడగొట్టవలసి యున్నది. అమెరికా మున్నగు దేశములలో వలె యీ భారతదేశములో రహస్యముగా కల్లు సారాయాలను తయారు చేసెడివారిని పట్టుకొని శిక్షించి నిలిపివేయుట సులభసాధ్యము కాదు.

కనుక యీ ప్రస్తుతపరిస్థితులలో ప్రజలకు యీ దురభ్యాసారిష్టములను గూర్చి బోధించి కొంత జ్ఞానవికాసము కలుగజేసి క్రమశః దేశములో మద్య విక్రయము తగ్గించుట యుక్తమని ప్రభుత్వమువారి సంకల్పము. ఇది నిదానముగా జరిగెడి పనియే. కానీ, ఇది మెల్లగా పరుగెత్తుటవంటిది:—మీ కోరయదాపారణ చెప్పెదను. కొలదిమాసముల క్రిందట ప్రజోపకారమునే ప్రధానముగా నెంచి ప్రభుత్వమువారు ఇర్దిస్తు కేనాలు ప్రాంతములందలి గంజాయి దుకాణములను రద్దుచేసిరి. కాని తరువాత కొలది దినములలోనే యీ ఇర్దిస్తు కేనాలు ప్రాంతమునందు జరుగుచున్న ఇంజనీరింగు పనులను ఆపివేయవలయునా, లేదా తిరిగి గంజాయి దుకాణములను అచటి పనినాండ్ల కొరకై పెట్టవలెనా అను మీ మాంసలోనికి ప్రభుత్వమువారు వచ్చిరి. ఈ విషయమై ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారు ఏమేమి అభిప్రాయములను తెలియజేసినదియునా, గవర్నమెంటువారు ఏమి ప్రత్యుత్తర మొసంగినదియునా మీ కిప్పుడు విచరింపబనిలేదు. ఆపరిస్థితులలో మీరే గవర్నమెంటువారి బాధ్యతలను నడిపించి యుండవలెనని యింకోకరీతిగా ప్రవర్తించియుండరు. కాబట్టి యీమద్యపాన నిషేధము అనేక చిక్కులతో కూడిన విషయము. ద్రవ్యసంబంధమైన చిక్కులేగాక, ప్రజల యజ్ఞానదురభ్యాసముకూడ పెద్ద ప్రతిబంధకమైయున్నది. అందువల్ల సులభమైన అడ్డదారి ఏదియును లేదు.

పత్రికా స్వాతంత్ర్యనిరోధము

పత్రికాస్వాతంత్ర్య శాసనమును గూర్చి యొకమాట చెప్పవలసియున్నది. ఈశాసనమును సవరించుటకై యొక సవరణ చిత్తుపట్టమును ప్రతిపాదించుటలో కొంత ఆలస్యమైనది. కాని యీ ఆలస్యము అనివార్యము. ఒక సంవత్సరము క్రిందట యీశాసనసభలో పత్రికాస్వాతంత్ర్య శాసన సవరణ మనా వశ్యమని వాదించబడెను. ఈసమావేశమునందుగూడ పత్రికాస్వాతంత్ర్యము నకు కొంత నిబంధన ముండవలెననియే మీలోని యధిక సంఖ్యాకులభిప్రాయ మొసంగిరి. ఇప్పుడున్న పత్రికాశాసన మతి తీవ్రముగా ఘనదనియు కొంచెము దాక్షిణ్యభావముతో సదరు శాసనము సంస్కరించవలయుననియు చెప్పెడివారితో ప్రభుత్వమువారు ఏకీభవించెదరు. కానీ, ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారములను అక్రమముగా తూలనాడుచు యుక్తాయుక్తము లేరుగక విరుద్ధవాతలను పత్రికలు ప్రకటించుటకుమాత్రము ప్రభుత్వమువారికిరంపబడాలరు. కానీ, కొంత సహేతుకమైన స్వాతంత్ర్యము పత్రికల కుండవలెను.

గవర్నమెంటు ఉద్యోగుల వేతనములు

స్వల్ప వేతనములు గల నవుకర్లను మంచినీటిలోనికి తెచ్చుటకై మీరు ప్రభుత్వమువారిని అనేకమారులు నొక్కి యడిగిరి. అందువల్ల ప్రభుత్వమువారు రెండుల కంగీకరించి ఏర్పాట్లు కొన్ని చేసిరి.

పెద్దయద్యోగులకును. కొద్ది నవుకర్లకును ఒకేరీతిగా బహుమాన వేతనముల నిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది. పెద్ద ఉద్యోగులకులవలెనే స్వల్పవేతనములను పొందు నవుకర్లకు గూడ ఒక సంవత్సరపు నవుకరీకి గాన, ఒక నెల జీతము బహుమానముగా నొసంగబడును. ఇదివరలో 30 సం॥ రముల నవుకరీ చేసినవానికే పించుపుచ్చుకొనుట కర్హతయండెను. ఇప్పుడట్లుగాక 15 సం॥ రముల నవుకరీ చేసిన పిమ్మటనే పించుపు తీసికొనుట కర్హతలుగను. ఈ పద్ధతిపై యుద్యోగులకు క్రింది యుద్యోగులకు గూడ వర్తించును. పై ఉద్యోగులకు ఫించుపు వేతన ప్రమాణములే రీతిగా గుణింపబడునో అదేరీతిగా క్రిందియుద్యోగులకు గూడ గుణింపబడును. పై ని కోద్యోగులకు గూడ ప్రతిసంవత్సరపు నవుకరీకిగాను ఒక నెలజీతము బహుమాన మొసంగబడుటకు నిబంధనలు సవరించబడును.

వోటర్ల జాబితాలు కొన్ని నిర్లక్ష్యముగా స్థానిత్యపూరితములుగా తయారుచేయబడినట్లు కొందరు శాసనసభ్యు లిదివరలో ఆక్షేపించియుండిరి. అట్టిభోపములు ప్రమాదములు కల్గినంబడుకై చింతిల్లుచున్నాను. ఇకముం డిట్టిభోపములు తప్పలు లేకుండుటకై శ్రద్ధ పూర్తిగా వహింపబడును.

మీ కందరికిని భగవంతుడు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములను ప్రసాదించుగాక! మీలో కొందరు తిరిగి రాబోవు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగా నుండవచ్చును. అట్టివారికి ఎన్నికలలో విజయము కలుగుగాక!

ఆంధ్ర కార్మికమాహాత్మ్యము

పద్యములు మృదుమధురముల, కథ లత్యద్భుతములు, నీతికిర బుట్టినిల్లు. అనేకపండితులమెప్పు వడసినది. విశేషించి కార్మికమాహాసమం దనేకులచే జదువబడు పుణ్యపురాణము. 180 పేజీలు. నెల 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు వేరు.

విలాసము:—అనిపెద్ది జగన్నాథశాస్త్రి,

కొత్తూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

శ్రీ శారదానికేతనము, గుంటూరు దీపావళిభిక్ష

గుంటూరునందు తిలక్ పేటలో "శ్రీ శారదానికేతనము" అను పేరున శ్రీ విద్యాలయముకంటే స్థాపించబడి ఏడుసంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నది. పూర్వము ౧౦ బాలికలు విద్య పఠ్యించుచున్నారు.

సీత, దమయంతి, సావిత్రి, మైత్రేయి మొదలగు పూర్వ హిందూ సుందరీమణులవంటి నవయువతీమణుల తయారుచేయుటకు తోడ్పడు శ్రీవిద్యాలయము మనదేశమున మరియొకటి లేదు. దేశమునకు శ్రీవిద్యావనరము వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. పూర్వపద్ధతుల ననుసరించి ఇచ్చట నియమితకాలమున 5 సంవత్సరములలో సంస్కృతకావ్యములును తెలుగు పంచకావ్యములును, సంగీతమున గాని చిత్రకళయందుగాని కొంతవిజ్ఞానమును, హిందూ (లేక) ఆంగ్లమునందు కొంతవిజ్ఞానమును అందు చరిత్ర, భూగోళము, నూలువడుకుట, పేములట్టుట, కుట్టు, చెమికిపనులు, ఆయుర్వేదము బాగుగ నేర్పబడును. ఈ 5 సంవత్సరములుగాక మరి మూడు సంవత్సరములు పండితశాఖగా ఏర్పాటుచేసిరి. ఈ మూడువత్సరములలో సంస్కృతము, తెలుగు, సంగీతము లేక చిత్రకళ ఆయుర్వేదము నేర్పబడును.

పూర్వసాంప్రదాయముల ననుసరించి గురుకులమేర్పడియున్నది. ఈగురుకులమున వివిధప్రాంతములనుండివచ్చిన బాలికలు 65 మందిగలరు. కొందరు రంగూన్, హైదరాబాద్, కలకత్తాలనుండికూడావచ్చిరి. ఇంకనువచ్చుచున్నారు. ఈగురుకులమున విద్యాభోజనవసతు లేర్పాటుచేయబడినవి. బాలికల ఆరోగ్యమునుకాపాడువైద్యులు గలరు. బాలికలకు కడుబాగ్రతగా విద్య గలపబడుచున్నది.

శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మగారు గురుకులమును నడుపుచున్నారు. ఈ విద్యాలయమునకు శ్రీ రాజా ఎన్. వి. రంగారావు బహదర్ మునగాల జమీందారుగారు అధ్యక్షులుగా పనిచేయుచున్నారు. శ్రీయంత ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారును, లక్ష్మీబాయిమ్మగారును పలువురంద్ర ప్రముఖులతో పాలకసంఘ కార్యదర్శులుగ పనిచేయుచున్నారు.

ఈవిద్యాలయమును పోషించుభారము ఆంధ్రులపైనను తదితర శ్రీ విద్యాభిమానులపైనను ఆధారపడియున్నది. సంవత్సరమునకు రు 12000 లు ఖర్చుఅవుచున్నది. ఇంతయు చందాలవల్లవసూలు కావలసినదే. దీపావళి పండుగ సందర్భమున యావన్నది మహాజనులు యీ విద్యాలయమునకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు.

కొండ వెంకటప్పయ్య, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, గోగి నేని రంగ నాయకులు, పింజల సుబ్రహ్మణ్యం, వేమనరపు రామదాసు, వేపా రామేశం, సామి వెంకటాచలంకెట్టి, టంగుటూరి ప్రకాశం, యు. రామారావు, ఆచంట లక్ష్మీపతి, వావిళ్ళ వేంకటేశ్వరశాస్త్రి, రాజా మంత్రి ప్రగడ భుజంగరావుబహదర్, సల్లా గురుస్వామికెట్టి, కే. యన్ కేసరి, ముత్తు లక్ష్మీఅమ్మారావు, వామన రామచంద్రనాయక్, జాగీర్దారు,

శ్రీ రాజా యన్. వి. రంగారావుబహదర్, మునగాల జమీందార్, అధ్యక్షులు.

ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, ఉన్నవ లక్ష్మీబాయిమ్మ, కార్యదర్శులు.

నేషనల్ యిండియన్ లైపుయిన్సూ రెన్యూకంపెని లిమిటెడ్.

సామాన్య రేట్లతో సిరమైన్ టెక్స్టైలు అభివృద్ధిచెందునట్టి కంపెనీ. మానేజిమెంటు క్లుప్తముగను తెలివిగను చేయబడును బలమైనడైక్టరు.

నేషనల్ యిండియన్ పాలిసీచాలా సులభమైనది. ఆకం పెనీమీట అయ్యేఖర్చులన్నిటిని యిచ్చును. మీరు ప్రీమియములు మాత్రం కట్టుతుండవలెను. పాలిసీ తీర్మానముకాగానే మీకు గానీ, చనిపోయినప్పుడు మీసంతతి వారికిగాని ఇన్సూరెన్స్ మొత్తమును యిచ్చివేయును. కష్టమైన నిర్బంధములేవు తక్షణము యివ్వబడును.

భీమాచేయదలచినవారున్నా ఏజంట్లుగావుండుటకు పలుకుబడిగల పెద్దపనుష్యులున్నా అప్లికేషన్లు ఈ క్రిందివారికి వ్రాసుకొనును.

టి. వి. రాఘవయ్య యస్కాన్, హైదరాబాద్ కలకత్తా చీఫ్ ఏజంట్లు, నార్తర్న్ సర్కారు, బెజవాడ.

భౌతిక ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యమవసరము

దేశసేవయే మతముగాను స్వాతంత్ర్యము కోరికగా నుండవలెను

నేన్ గుప్తాగారి యధ్యక్షతన సభ కలకత్తా రామకృష్ణ మఠమునకు జెందిన స్వామి మహదానందుగారు అమెరికానుండి భారతదేశమునకు తిరిగి వచ్చినప్పుడు కలకత్తా ప్రజలు వారికి ఆహ్వానపత్రమును సమర్పించిరి. నేన్ గుప్తాగారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. ఆహ్వానపత్రమునకు ప్రత్యక్షతర మొసంగుచు స్వామిగారి రిట్లు చెప్పిరి:— 'మే యొక న్యాయ న్యాయ న్యాయము చేసినది. ప్రపంచములో భారతదేశముగూడ నొక్కదేశమే యని ఆమె లోకమునకు చాచెను. భారతదేశములోని ప్రజల కనేకలోపము లన్నవి. కాని లోపములేనివారెవరు? భారతదేశము ఇతరదేశములతోబాటు అభివృద్ధి కావలసినచో జనసామాన్యమునకు భౌతికాధ్యాత్మికస్వాతంత్ర్య మవసరము. అధ్యక్షతవహించిన నేన్ గుప్తాగారు వివేకానందుడు చెప్పినట్లు భారతదేశమే మతముగాను, ఆమె చరణారవిందనిరంతరధ్యాన తత్పరతయు, స్వాతంత్ర్యసిద్ధియు కోరికగాను నుండవలె నని నుడివెరి. (శ్రీ ప్రెస్)

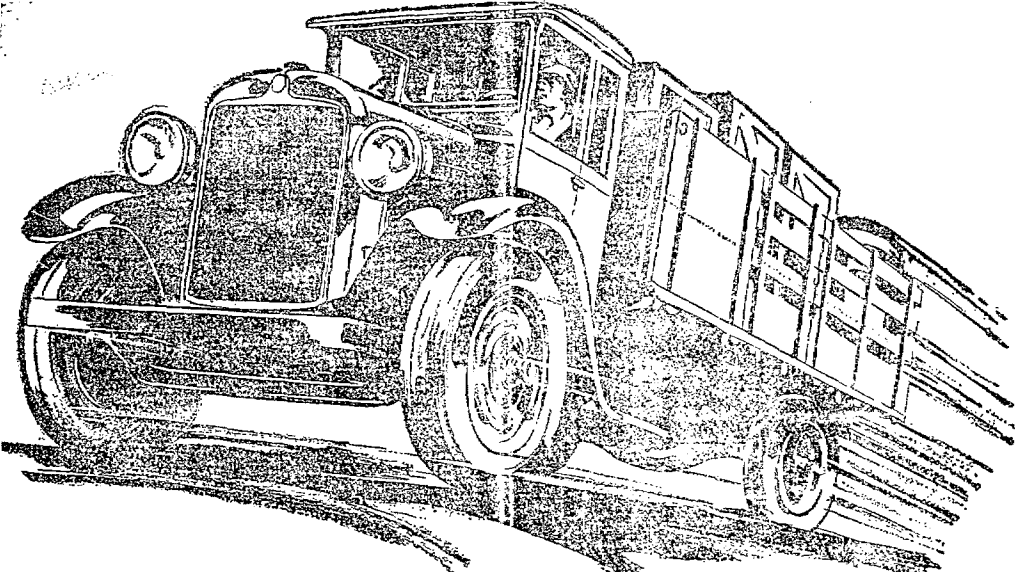
'యువకులే కాంగ్రెస్ కార్య నిర్వాహకులుగా నుండవలెను'

బొంబాయి కాంగ్రెస్ పత్రిక సూచన బొంబాయి, అక్టోబరు 21:—వచ్చేసంవత్సరము భారత దేశమునంతటి యువకులు పరిశీలపబడుదురని గాంధీ వ్రాసిన మాటయే నిజమగుచో కాంగ్రెస్ సంస్థలకార్యనిర్వాహకవర్గము లలో, అనగా కాంగ్రెస్ టర్నింగ్ కమిటీనుండి, రాష్ట్రీయ, జిల్లాసంఘములవరకు కార్యనిర్వాహకులు యువకులే యుండుట సంభావ్య మని బొంబాయి కాంగ్రెస్ పత్రిక సూచించు చున్నది. (శ్రీ ప్రెస్)

భారతసైన్యాధిపతి యగు బద్దపుడ్డుగారి ఉద్యోగ కాలపరిమితి అధికము చేయబడుట

నూతనధిల్లీ, అక్టోబరు 22:—1930 సం. ఆగష్టునెలకు భారతసైన్యాధిపతి సర్ బద్దపుడ్డుగారు తమ 5 సంవత్సరముల ఉద్యోగకాలము పూర్తిచేయుటచే ఆకాలమునుండి మూడునెలలు కాలము అదేఉద్యోగము వారు చూడవలెనని సార్వభౌముని అంగీకారముపై ఇండియా కార్యదర్శిగారు వీరిని కోరిరి. (ఆ. ప్రెస్)

అన్ని దేశములందును, అన్ని ఋతువులందును డాడ్జి ట్రక్కులు లాభకారిగానే బరువులను తీసికొని పోవుచున్నవి.

అన్ని దేశములందును, అన్ని ఋతువులందును, అన్ని బాటల పైనను డాడ్జి ట్రక్కులు పనిచేయుచు, పైకమును గడించుచున్నట్లు మీరు గ్రహించెదరు. త్వరితముగాను, నమ్మకముగాను, తక్కువ ఖర్చుతో సంవత్సరసంవత్సరమునకు ప్రపంచము నందున్న బరువులలో చాల భాగము డాడ్జి ట్రక్కులే తీసికొని పోవుచున్నవి. చక్రములు ప్రవేశింపజేయు గల ప్రదేశము లన్నిటియందును అనగా మెత్తని పొలములందును, గుట్టలపైకిని, బురద లేక మంచుమూలముగాను అవి బరువును లాగుటకు శక్తి గలదు. ఎట్టి డాడ్జి ట్రక్కునం దైనను మీరు దిట్టమైనవిలువను కనుగొనగలరు. అది నడపబడునట్టి రీతిని, ప్రయాణ మొనర్చుటను, దాని చేతను మీరు ఇష్టపడెదరు. నవీన పనులకు అది తగిన సవిన ట్రక్కు అను నమ్మకముతో మీ లొకటిని కొనుదు. మీ డాడ్జి బరుక్కు వర్తకుని చూడుదు. మీకు కావలసిన నైపుణ్యము ఏదైనా, పనిచేయుటకు ప్రారంభింపుడు. అది సామర్థ్యముగాను బాగుగాను పనిచేయును.

DODGE BROTHERS TRUCKS AND BUSES

CHRYSLER MOTORS PRODUCTS

పంపక దారులు:— అడిసన్ అందు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు. బెంగళూరు, కల్కికోట, కొట్టయం, తిరుచనాపల్లి.

నోటీసు

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములకు 1-11-29 ది లాగాయితి నాలుగునెలలకు రమా రమి 700 మణుగులు మేలురకం నెయ్యి సమై చేయు హక్కును కోరువారు 960 తులములు గల మణుగు 1 కి తమ అంగీకార రేట్లను పుడవారిస్తూ తీలుచేసుకొనిన కచ్చెల్లో తెండర్లు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తలవారి చిరునామాకు 28-10-29 ది సాయంత్రాం 5 ఘంటలలోపున చేరునట్లు సంపుకో వలెను.

2/- ప్రతి తెండరు కవరుపై "నెయ్యి తెండరు" అని వ్రాసుకొనవలెను.

3/- సరుకు తిరుపతిలో దేవస్థానం జనరల్ స్టోరు వద్ద సమై చేయవలసి వుంటుంది.

4/- ప్రతి తెండరుతో రొక్కముగాగాని లేక కరెన్సీనోటు రూపముగాగాని రూ. 100 ధరావత్తు పంపవలెను. నోటుయొక్క నెంబరు వైరా తప్పిల్ల తెండరులో నమూనాచేయవలెను.

5/- తెండరు మంజూరైన సవాల్ దారుడు మంజూరు వత్తువు చేరిన 5 రోజులలోగా ఫర్ దర్ డిపాజిట్టుగా రూ. 500 చెల్లించి క్రమమయిన స్టాంపులో ఇంకా యితరమామూలు పరత్తులతో అగ్రిమెంటు వ్రాసియియ్యవలెను. సదరు అగ్రి మెంటు పరత్తుల నమూనా తిరుపతి దేవస్థానం ఆఫీసులో చిక్కును.

6/- ఏ తెండరుగాని కారణము తెలుపకనే త్రాసివేయుటకు శ్రీ ఇంటెరిం విచారణకర్తల వారికి స్వతంత్రము కద్దు.

7/- తెండరుదార్లు తమపేరు చిరునామా పో స్టల్ అడ్రసు వైరా తప్పిల్లన్నియు విరళముగా తెండరులో నమూనా చేయవలెను.

కడపజిల్లా వర్తకుల తెండర్లకు యెక్కువ ప్రోత్సాహము ఇవ్వబడును.

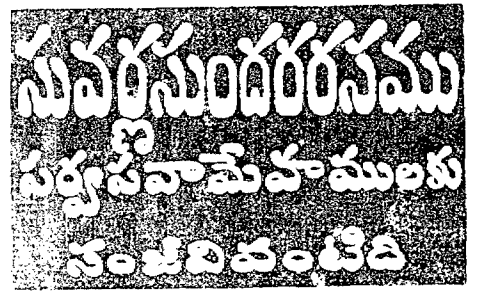
Sd/- Sri RAMACHANDRA DOSS, Interim Vicharanakartha.

గొప్ప లాభము

"ఇల్లు- వంటి మజిలిస్తు"

దొంగలు మిక్కిలి ప్రీతిగా వాడుచున్నారు. అక్కరలేనివో దబ్బు వాపసు పంపెదము. ప్రసిద్ధిచెందిన మజిలీ న్నని మీకు తెలిసియే యుండును. లండన్ వారు ప్రకటించినవి.

- 12 గజముల తాను 6 కమిజాలగును రూ 7-8-0
12 మూర మద్దులాల్లు చీర నాజాగుడోర్యాలు 4-0-0
16 ,, మెడగల పనితనమగు 6 మీజాలగులపై 9-0-0
పట్టువి 5 కమిజాలగులపై 16 ,, మెడగలవి. 10-0-0
ఏనైజు వ్రాసిన పంపెదము. క్యాటలాగు యినాం. గుప్తా అందుకో, చికాకోల్. గంజాం జిల్లా,

ఎటువంటి సవామేహములైన గురువృత్తు, ఇక్కడకు అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనే కులు వాకిమెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు నైద్యమున అను భవముగల కీ|| శే|| కేటూరిసుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడి నది, వాడు విభము మందుతో పంపబడును.

4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0. ఆర్డరసాయనశాల, ముత్తూరు. (కృష్ణా)

వ్యవసాయము

చీరాల

అభినవబాలభీముని ఊరేగింపు

దసరాఉత్సవములలో హేలాపురమున జరిగిన మద్రాసురాజధాని విద్యార్థి కుస్తీప్రాజ్ఞపంథెములయందు అఖండవిజయమును బడసి, సువర్ణపతకమును రజతగదయును, బహుమతి గొనివచ్చిన, శ్రీయుత పి. రామారావుగారి గౌరవాధీనమై, చీరాల యువజనసంఘమువారు, 29-10-29 సాయంకాలము ఘమారు 5 గంటలకు బాలికాపాఠశాలయందు బహిరంగసభ నేర్పాటుజేసిరి. శ్రీయుత శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములుగూర్తగారు అగ్రాసనాధిపతిగనుండి. రామారావుగారిని, అగ్రాసనాధిపతిగారిని పుష్పమాలాలంకృతుల జేసినపిమ్మట దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడెను. బాలకృష్ణమూర్తిగారిచే అభినందన పద్యములు చదువబడెను. పిమ్మట శ్రీపట్టాభిరాములుగారు కర్ణపాలం కృష్ణరావుగారును కె. వరదాచార్యగారును, శరీర వ్యాయామమునుగూర్చి గంభీరపన్థానము లాసంగిరి. పిమ్మట రామారావుగారి గుణగణములనుగూర్చియు, శరీరబలమునుగూర్చియు, శ్రీ కె. తిరుపతిరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. యస్ శ్రీనివాసరావుగారు బి. ఏ. ఎల్. టి. పి. వెంకటాద్రిగారు ముచ్చటించిరి. శరీరబలమును ఆరోగ్యమునుగూర్చి అగ్రాసనాధిపతిగారు ఉపన్యసించినపిమ్మట పి. రామారావుగారిని అభినవ బాలభీమ అను బిరుదముతో, సత్కరింపవలెనని సారస్వతసమితి వారిచే, ఉపహరింపబడి, సభ్యులచే నేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. అధ్యక్షునకును సభికులకును వందనశతంబులతో సభ ముగింపబడెను. అతిథియు అగ్రాసనాధిపతియు, బ్యాండు మేళముతో ఊరేగి గ్రామములో ప్రజలు సమర్పించు ఫలపత్రాలును, నూతనాంబరములును స్వీకరించిరి.

(శ్రీయోభిలాషి)

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

భూమి వణకుచుండుట

అక్టోబరు 22:- ముగ్రామములో పెద్దబజారుకు చివర కాలువమీద వంతెన దిగువభాగమున మేదర్లు, మాదిగలు, కాసా యితురకలు మొదలగువారు నివసించుచున్న భాగములో క్రిందటి మంగళవారమునుండి భూమి వణకుచుండుట కాన్పించుచున్నది. ఈ భాగములోని సరిహద్దులను చెప్పచున్నాను. ఉత్తరమున మురుగుకాలన, తూర్పున రైలుస్టేషనుకు బోవు రోడ్డు, దక్షిణమున పెద్దకాలువ, పడమట చాకలివార్ల చెరువు. ఇందులోనున్న తాటాకుపసారాలు మొదలగునన్నియు ప్రాద్దున మొదలు రాత్రివరకు ఒక్కచివ్రముననే వణకుచున్నవి. ఈ భాగము సుమారు రెండువేల చదురపుగజములు వైశాల్యము గలది. మాకల్వేరు తహశీలాదారు మొదలగు యువోగస్తులకు తెలిసినదో లేదో నాకు తెలియదుగాని వెంటనే శాస్త్రజ్ఞులను రప్పించుట యవసరమని నాకు తోచుచున్నది. వారమరోజుల నుంచి ప్రజలు వేసకువేలు పోయి చూచుచున్నప్పటికిని చెప్పకొనుచున్నప్పటికిని నిన్నటివరకు నేను స్వయంగా చూచుటకు వీలు కలిగినదిగాదు.

కోటిపల్లి కాకినాడరైల్వే

కాకినాడ కోటిపల్లి రైలుస్టేషను వచ్చే ఒకటవ తేదీనుండి తెరచెదరని రూఢిగా తెలియుచున్నది.

నాన్ కో ఆపరేటర్ల భయము

నాన్ కో ఆపరేటర్లన్న పోలీసువారికిన్ని యితర డిపార్టుమెంటు యువోగస్తులకున్న గల యభిమానమును దుర్విచారంపరలుగా నప్పుడప్పుడు అచ్చట కనుబడచుచుండుట మా పాఠకులకు వింతగాదు. అయినను యిటీవల నేనుజూచిన కొన్నిటి నిచ్చట పొందుపరచుచున్నాను. ఈమధ్య అనగా ఒకటిరెండు నెలలక్రిందట శ్రీయుత అత్యుహారి గోవిందాచార్యులుగారు యిచ్చటకువచ్చి కొందరి పెద్దమనుష్యులను కాంగ్రెసుసభ్యులనుగా జేర్చుకొని వెళ్లిరి. ఎవరెవరు చేరినారో తెలుసుకొనుటకు పోలీసుయువోగస్తుల కనుబరచిన ఆందోళనయు, పడిన శ్రమయు చెప్పుటకు తీరదు. తరువాత యిచ్చటి వరకు యేటేట యిండుక నా ను కో.ఆపరేటివుల భూములకు నీరు యివ్వవద్దని సర్క్యులరులు వచ్చుచునేయున్నవి. అసలు 1926 వ సం॥ ప్రారంభమున నాన్ కోఆపరేటర్ల యొక్క భూముల రీప్టును తయారుజేయించి దానిని సస్పెన్షనరీట్టు అనిజ్జీవేర

గా సంపదించిరి. అది మొదలు ప్రతి సం॥ ము యుక్తకాలములో గొప్ప యువోగస్తులు తాజేదార్లకు ఆ లీప్టులోని భూముల విషయమై జ్ఞాపకార్థము కాన్పిడెన్నతో సర్క్యులరుల పంపబడుచునే యున్నవి.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ చైరుమన్ గారి చర్యలను ఖండించుట

అక్టోబరు 20:- 18-10-29 తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు మ్యూజియం హాలులో రాజమహేంద్రవర పురపాలక సంఘమువారి ఆవసర సభ యొకటి జరిగెను. ఈ ఆవసరసభ తొమ్మిండుగురు సభ్యులు రిక్విజిషన్ పంపించినందున పిలవడమైనది. ము||రా||రా చౌరగుడి వేంకటకృష్ణారావు బి. యే. బి. యల్ గారి క్రింది తీర్మానమును ఉపహరించిరి:- "మ్యూనిసిపల్ విభులలో ఎల్కె ట్రిక్కు దీపములు పెట్టుటకు గాను 27-8-29 తేదీని ఈ కవున్నివార ప్యానుచేసిన తీర్మానమును అనుసరించి యీ కవున్నిలు తరపున రాజమండ్రి ఎల్కె ట్రిక్కు సప్లయ కార్పొరేషన్ వారితో సంప్రతించి కంట్రాక్టు ఎన్డెరాలు వ్రాయించుకొని త్వరలోనే విభులలో దీపములు పెట్టుటకు ఏర్పాటు చేయుటకుగాను నల్లరు కవున్నిల్లర్లును, చైరుమన్ గారినిన్ని డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీల ఆఫ్ఫీ, 28 టెక్నీషన్ ప్రకారం, స్టాండింగు కమిటీగా యేర్పాటు చేయుటకు తీర్మానింపడమైనది.

సదరు స్టాండింగు కమిటీకి ము||రా||రా చౌరగుడి వేంకటకృష్ణారావు బి. ఏ. బి. యల్ గారిని, చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారిని, రంధి అప్పలస్వామిగారిని, డాక్టరు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారిని సభ్యులుగా ఎన్నుకొనడమైనది.

సదరు స్టాండింగు కమిటీయొక్క మొటింగులు కమిటీ సభ్యులలో యిద్దరు యెప్పుడు పిలువమంటే అప్పుడు పిలువవలెను. సదరు కమిటీకి ఇద్దరు మెంబర్లు కోరముగా నుండవలెను. సదరు కమిటీకి ము||రా||రా చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారు కన్వీనరుగా నుండవలెను."

పై తీర్మానమును ఉపహరించుచు 27-8-29 తారీఖున ఆమోదింపబడిన తీర్మానమును అములులో పెట్టక, కాలయాపన చేయుచున్న చైరుమన్ గారిచర్యలను కృష్ణారావుగారు తీవ్రముగా ఖండించిరి. చైరుమన్ గోవిందరావుగారే యీ కమిటీకి కూడ కన్వీనరుగా నుండినవో పని జరుగదనియు, అందుచే ము||రా||రా చుక్కా అప్పలస్వామి రెడ్డిగారు కన్వీనరుగా నుండుట మంచిదనియు తెల్పిరి.

ఈ తీర్మానమును ము||రా||రా రంధి అప్పలస్వామిగారు బలపఱచిరి. తీవ్రముగా చర్య ఏమియు లేకుండగనే తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడెను.

వ్యాయామక్రీడలు

శ్రీ కృష్ణాకృష్ణవారి యాజమాన్యమున జరిగిన వ్యాయామ క్రీడలలో 19-10-29 తారీఖు ఉదయమున ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారికిని, దేవత లక్ష్మీ మెమోరియల్ కృష్ణవారికిని హాకి ఆఖరు ఆటలో పోటీ జరిగెను. ఈపోటీలో దేవత లక్ష్మీ మెమోరియల్ కృష్ణవారు 7ల్పిరి. నిన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు కాలిబంతి ఆటలో కట్టకడపటి ఆట, టంగుటూరి లక్ష్మీనారాయణ మెమోరియల్ కృష్ణ వారికిని ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారికిని పోటీ జరిగెను. ఆర్ట్స్ కాలేజి ఏ. టీము వారు ఓడిపోయిరి. పిమ్మట జరిగిన బహిరంగసభలో ము||రా|| శ్రీ న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు గెల్చిన టీములవారికి కప్పుల నిచ్చినేసిరి. ఈక్రింద వివరింపబడిన వ్యక్తులకు కూడ పతకము లివ్వబడెను.

హాకి:- 1. ధరణీప్రగడ మార్కెట్ మదనమోహన్ రావు గారు బి. ఏ. జూనియరువిద్యార్థి, ఆర్ట్స్ కాలేజి.

2. నేసానర్సుల శ్రీరామయ్యగారు, ఆర్ట్స్ కాలేజి విద్యార్థి.

కాలిబంతి ఆట

1. పి. కన్నయ్యగారు టంగుటూరి లక్ష్మీ నారాయణ మెమోరియల్ కృష్ణ సభ్యుడు.

2. బ్రహ్మయ్య నాయుడుగారు ఆర్ట్స్ కాలేజి విద్యార్థి. హాకి, కాలిబంతి ఆటలలో ఎక్కువ నైపుణ్యమును చూపించిన వ్యక్తి ము||రా|| శ్రీ రుద్రరాజు వెంకట్రాజు.

ఆర్ట్స్ కాలేజి చారిత్రకసమాజము

పై సమాజము వారి యాజమాన్యమున 17-10-29 తారీఖున ము||రా|| శ్రీ దామెర్ల వెంకట్రామయ్య ఎం. ఏ. యల్. టి. గారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో హెచ్. పారి శృంగుడుగారును, మరికొందరు విద్యార్థులును "ప్రాచీనభారత దేశము"ను గూర్చి ఉపన్యసించిరి.

ఫోర్టర్ నోట్లకేసు

అక్టోబరు 21:—రాజమండ్రి సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటు గారు వీరిన నారాయణమూర్తి మహమ్మద్ వుమారుమర్సీ అను వార్లకు 420 ఇండియన్ పీసల్ కోడ్డు పెక్కునుక్రింద శేర్మలని అభిప్రాయపడి వీరిన నారాయణమూర్తి గారికి 6 మాసముల కఠినవరకమును మహమ్మద్ వుమారుమర్సీ అనువారికి 4 మాసముల కఠినవరకము విధించెను. సబ్డివిజన్లో మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పుపై వీరిద్దరుకూడ జిల్లాకోర్టులో క్రిమినల్ అప్పీలు దాఖలు చేసిరి. సుమారు 14 దినములక్రిందట యీకేసు జిల్లాకోర్టులో విచారణకువచ్చెను. వీరిన నారాయణమూర్తిగారిపక్షమున నిన్న మొన్నటివరకు చెన్నపురి హైకోర్టులో న్యాయాధిపతిగానుండిన ముల్లారా వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వాదించిరి. మహమ్మదు వుమారు మర్సీగారిపక్షమున రాజమండ్రి జిల్లాకోర్టు నకిలుగారగు ముల్లారా పాత్రపు వెంకటసుబ్బారావు వి. ఏ. వి. యల్. గారు పనిచేసిరి. ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమును పట్టికు ప్రాసిక్యూటరుగారగు ముల్లారా అవసరాల రామారావుగారు పనిచేసిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారి గాధయిది. మొదటిమద్యాయ యగు వీరిన నారాయణమూర్తిగారు ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు రెండవసాక్షియగు పోతుల పీరాజుతో తమకు నోట్లను తయారుచేయువిధము తెలియననియు నోట్లను విరివిగా తయారుచేయుటకు 4 లేక 5 వేలరూపాయలను పెట్టుబడిపెట్టగల ఒకమనిషిసహాయము కావలెననియు అట్టిపెట్టుబడిదారుని సంపాదించినచో పీరాజునకు 5 లేక 600 వందలరూపాయల బహుమానము నిచ్చెదనని మొదటిమద్యాయయగు వీరిన నారాయణమూర్తిగారు తెల్పినట్లున్న అందుపైని పోతుల పీరాజుఅనునతను ధవిశేర్వరం పోలీసుసబుదినస్పెక్టరుగారగు మహమ్మదు వజీరుద్దీనుగారితో సంప్రదించినట్లును అటుపైని సబుదినస్పెక్టరుగారు ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు మూడవసాక్షియగు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నంగారికి కబురుపంపించినట్లును అంత సబుదినస్పెక్టరుగారి సలహాపైని వెంకటరత్నం, పీరాజుగార్లు వీరిన నారాయణమూర్తిగారి పాపుకు వెళ్లినట్లున్న, పోలీసు సబుదినస్పెక్టరుగారి సలహాను జ్ఞప్తి సుంచుకొని వీరిన నారాయణమూర్తిగారు కోరినట్లును వెంకటరత్నంగారు చేసినట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. వెంకటరత్నం, పీరాజు, వీరిన నారాయణమూర్తిగార్లు, నారాయణమూర్తిగారి కొట్టు లోపలభాగము లోనికిపోయి సంప్రదించినట్లున్న, నారాయణమూర్తిగారి సలహాపైని వెంకటరత్నంగారు నారాయణమూర్తిగారి బంధువుల పేరట 150 రూపాయల ప్రాసోలు ఒకటిని, 4వేల రూపాయల లోహమునకు ఎగ్రిమెంటు నొకదానిని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. ప్రామిసరీ నోటు, లోహము ఎగ్రిమెంటు పూరితయినపిమ్మట నోట్లు తయారుచేయుగల నిడదవోలు సాహెబును, రెండవమద్యాయయగు మహమ్మద్ వుమారు మర్సీగారిని 20-5-28 తారీఖున ధవిశేర్వరంపూటి అవతలనున్న రేంజరుగారి బంగళావద్దకు పంపెదనని వీరిన నారాయణమూర్తిగారు చెప్పినట్లును, నారాయణమూర్తిగారి ఆజ్ఞప్రకారము రెండుమాడు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు పీరాజు, వెంకటరత్నంగార్లు రేంజరుగారి బంగళా వద్దగ రక ని పెట్టుకుని యుండినట్లున్న వెంకటరత్నం పీరాజుగార్లు యిచ్చిన ఆచోకిపైని గోదావరియొడున దాగుకొని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపుమొదటిసాక్షియగు ధవిశేర్వరపు సబుదినస్పెక్టరుగారగు మహమ్మద్ వజీరుద్దీనుగారు కనిపెట్టుచున్నట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచున్నారు. అంతట నిడదవోలు సాహెబుగారు రేంజరుగారి బంగళావద్దగకు వచ్చినట్లున్న, వెంకటరత్నం, పీరాజుగార్లతో రేంజరుగారి పేడలో ప్రవేశించినట్లున్న, అంతట ఒక వందరూపాయనోటును, వందరూపాయలనోటుతో సరిగా నుండు మాడు తెల్లకాగితములను తీసికొని వాటిపై సిల్వర్ నైట్రేటు ద్రావకము కొంత చల్లినట్లున్న, అంత వందరూపాయల నోటుకు యిరువైపుల తెల్లకాగితములను పెట్టి గాజుపెంకుతో యిరువైపుల నొక్కినపిమ్మట ఎండలో డెట్టినట్లున్న, అట్లు మాడుపర్యాయములు చేయగా మాడు వందరూపాయల నోట్లు వచ్చినట్లున్న, నాల్గవనోటు తయారగుచుండగా వెంకటరత్నం, పీరాజుగార్లు యిచ్చిన ఆచోకిపైని పోలీసు సబుదినస్పెక్టరుగారు కనిపెట్టుటతో రేంజరుగారి బంగళాలో ప్రవేశించి నిడదవోలు సాహెబును, నిడదవోలుసాహెబుతో వచ్చిన వీరిన నారాయణమూర్తిగారి నోట్లను అరస్టుచేసి, నోట్లను, తెల్లకాగితములను, గాజుపెంకులను, ద్రావకపునీసాను వశపరచుకొనినట్లున్న ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచు చున్నారు. ముద్దాయిలపక్షమున వి. వి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వాదించుచు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులగు వెంకటరత్నం, పీరాజుగార్లు పోలీసు గూఢచారులని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారే వప్తాకొనిననియు, వెంకటరత్నం పీరాజుగార్లు సాక్ష్యములు శుద్ధ అబద్ధములనియు, రేంజరుగారి బంగళావద్ద ఏమియు జరుగలేదనియు, రాజబాటను పోవుచున్న వ్యక్తులకు పట్టుకొని పోలీసువారు అనవసరముగా బాధించిననియు తెల్పిరి. నోట్లను తయారుచేయుటలో ముద్దాయిలు సిల్వర్ నైట్రేటు ద్రావక

మును ఉపయోగించిరని ప్రాసిక్యూషన్ పక్షమువారు తెల్పుచు న్నారనియు, సిల్వర్ నైట్రేటు ప్రయోగముచలన ఒక్క తెల్లకాగితములే నల్లబడి, వందరూపాయలనోటును, గాజుపెంకులను రవ్వంతైనను నల్లబడకుండుటకు కారణ మేమైయుండునో యూహించుననియు నుడివీరి. సంగతులనుబట్టి చూడగా యీకేసు అంతయు పోలీసువారి సృష్టియని శ్రీనివాస అయ్యంగారు తెల్పిరి.

ఫోర్టర్ నోట్లకేసు తీర్పు

అక్టోబరు 22:—వీరిన నారాయణమూర్తి, మహమ్మదు ఉమారుమర్సీగార్లు కేసులో జిల్లాజడ్జిగారగు ఆర్. యస్. శంకరయ్యగారు నిన్న తీర్పుచెప్పిరి. ముద్దాయిలు నిర్దోషులని అభిప్రాయపడి వారిని విడుదలచేసిరి. ప్రాసిక్యూషన్ పక్షపు రెండు, మాడు సాక్షులగు పోతుల పీరాజు, మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నంగార్లుచే యీకేసు సృష్టింపబడిన దని జడ్జిగారు స్పష్టముగ తెలిపిరి.

మహమ్మదుబుయి. జీవితచరిత్రము

వానియందాడి మహమ్మదీయసంఘమువారిచే మహమ్మదు బుయి జీవితములనుగూర్చి నెలకొల్పబడిన అభిలభితదేశపు పోటీలో రాజురహేంద్రవర వాస్తవ్యులను, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారునగు ముల్లారా రామ్మనుంచి రామానుజాచార్యులు వి. ఏ. గారు మొదటిబహుమానము నొందిరి. వారి గౌరవార్థము 20-10-29 తారీఖున సాయంకాలము 5 గంటలకు వీరేశలింగపురమండలములో బహిరంగసభ జరిగెను. ఈసభకు కాకి నాడవాస్తవ్యులను, రిటైర్డ్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ గారునగు ఆలి జనాబు మహమ్మదు సయ్యుడుఉద్దీనుసాహెబు బహద్దూరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. జనాబు మునిషీ మహమ్మదు ఉన్నేను సాహెబు, జనాబు ఉమ్రాలిసాహెబు, అడవి శంకరరావు గార్లు సభలో నుపస్థితుండిరి. బహుమానముకొందిన శ్రీ ఆచార్యులుగారి వ్యాసమును, మహమ్మదుబుయి జీవితచరిత్రమును సభలో పంచిపెట్టబడెను.

కౌత్మోగ్రంథాలయము

13-10-29 తారీఖున జరిగిన ఎన్నికలు శాస్త్రవిరుద్ధమని అధ్యక్షులగు ముల్లారా రామ్ కంఠముర్తి సీతారామచంద్రారావు గారు అభిప్రాయపడి ఎన్నికలను రద్దుచేసిరి. తిరిగి ఎన్నికలను ఏర్పాటుచేయుటకు పాత్ర కార్యనిర్వాహకవర్గసభ అధ్యక్షులు పిలిచిరి. పాత కార్యనిర్వాహకవర్గసభ నేటి సాయంకాలము సమావేశమగుచున్నది. అధ్యక్షులవారి ఆదర్శప్రకారము కొత్త డైరెక్టరుల ఎన్నిక రద్దయినది.

పిల్లను ఎత్తుకొనిపోయిన కేసు

366, 497 ఇండియన్ పీసలు కోడ్డు పెక్కునుక్రింద కొప్పులచిట్టబ్బాయి అనునతను ఆహూరి సీతాయమ్మ అను 14 సంవత్సరముల బాలికను తేవడిసికోనిపోయి, ఆమె మానమును హరించె నను నేరముక్రింద అడిషన్లో నెవన్ను జడ్జిగారగు ముల్లారా సేపా పూర్ణయ్యపంతులుగారు, రెండు సంవత్సరముల కఠిన శిక్షను విధించిరి. ఈ తీర్పుపై కొప్పుల చిట్టబ్బాయి పక్షమున ముల్లారా రామ్ రావిపాటి రామారావు వి. ఏ. వి. యల్. అడ్వకేటుగారు జిల్లాకోర్టులో అపీలును దాఖలుచేసిరి. ఈ అపీలులోనున్న తీర్పు చెప్పబడెను. ముద్దాయి నిర్దోషియని జిల్లా జడ్జిగారు అభిప్రాయపడి ముద్దాయిని విడుదలచేసిరి.

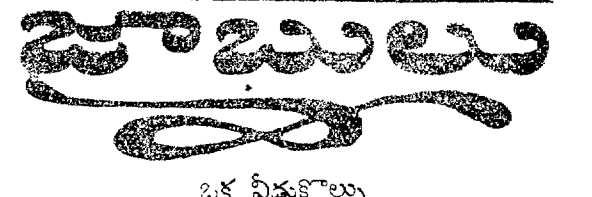
పల్లెటూరు గ్రంథమండలి, రాజమండ్రి

అధ్యతీయమున జాతీయ గ్రంథములు మొదలుచుండును. సంవత్సర చందా పోస్టేజితో సహా 2-8-0 ఇదివరలో వెలువడినవి వినియోగ సావర్యురు. 0-10-0 మహారాణి ఝాన్సీ లక్ష్మీబాయి ఆ. 10 మేజిసి జీవితము ఆ. 10 ఇతర పుస్తకములుకూడ కలవు. కేటలాగు కోరినవారికి పంపబడును.

ముదిగంటి జగ్గనశాస్త్రి.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA. "Yogic Physical Culture" By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore. A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure. All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/- (Reg: POSTAGE AS. 4 extra) Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE, P O Kengeri, Bangalore

సవరక బంగారు ఆభరణములు శ్రేష్ఠమైన రత్నములు. మంచినమ్మికను గలిగియును. తేనివో పూర్తి సొమ్ము వాచస్వీబడును. కేటలాగు ఉచితము. బొంబాయి జ్యూయలరీ మార్కెట్, 94 వై నాబజాగురోడ్డు, సాపుకాగేట్, మదరాసు.

ఒక వీడుకొల్పు చెన్నపురి పరియవడివిజ్ఞాలో వీడుబావుల కాల్వోకే వన్ బాటర పాతశాల ప్రధానోపాధ్యాయులుగారైన ముల్లారా శ్రీ గుంపర్తి చెంచుసుబ్బయ్యగారు, మలయప్ప వీధిలోనుండే మాడోపాతశాలకు బదిలీచేయబడిరి. వారిని సన్మానించుటకై సదగు పాతశాలలో నొకసభ యీనెల తే 28 దిన గావింపబడినది. డిజిజనల్ కాన్సిల్లర్ గారైన ముల్లారా శ్రీ గద్దెరంగయ్యనాయుడుగారు అగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి. వీడుబావుల బాటర పాతశాలోపాధ్యాయులు నొక వీడుకొల్పు పత్రమును చదివి శ్రీయత చెంచుసుబ్బయ్యగారి కొనసగిరి. అటెండెన్సు కమిటీసభ్యులును, ఇతర పాతశాలలోనుండు ఉపాధ్యాయులందఱును విచ్చేసిరి. ముల్లారా శ్రీ గద్దెరంగయ్యనాయుడుగారు ప్రధానోపాధ్యాయులవారి తెలివితేటలను మోగ్యతనుగురించి చాలశ్లాఘనీయుముగను వారియొక్క ఓరిమి, న్యూలుపనులయందుగాన్పించిన శ్రద్ధక తృప్తియును చుటగాగల సమగ్రములను అందజేసిరి దెలియనటులనుజెప్పి, మలయప్పనోటి పాతశాలను ఉన్నతస్థితికి దీసికొనిరావలసియున్నందున వారికి అచ్చటికి బదిలీచేసిననియు నుడివీరి. ఉపాధ్యాయులలో కొందఱు, హెడాప్టరుగారును, తామును సహోదరులనలె మెలంగి తిమనియు పాతశాలను చక్కగనడుపువిషయములో మిక్కిలి సమగ్రులనియు జెప్పిరి. ప్రధానోపాధ్యాయులుగారి ప్రత్యుక్త రాసంతరము వారును అధ్యక్షులుగారును పుష్పపూలాలంకృతులు గావింపబడిరి. అటుపిమ్మట సభ్యులకు అల్పాహారవిందును విద్యార్థులకు తినుబండారములు నొసంగబడెను.

కనుమల్ల సుబ్రహ్మణ్యము.

కొండకమార్ల గ్రామము - అనంతపురం జిల్లా ఈ గ్రామములో 17-10-29 తేది సాయంత్రం 4 గంటలకు శ్రీ చన్నకేశవ స్వామి దేవాలయమువద్ద మ. రా. శ్రీ. కదిరితాలూకా తహశీల్దార్ యన్. మత్తుస్వామయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక సభ జరుపబడెను. ప్రారంభమున డాక్టర్ శాయుబ్ గారు గ్రంథ నిలయము పతనమందిరము వాటి ఉపయోగముల గురించి ఉపన్యసించుచు సభను ప్రారంభించు లాగున అధ్యక్షులను కోరిరి. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతులు లేచి అరగంటసేపు గ్రంథనిలయములు పతనమందిరములు వాటి ఉపయోగముల గురించి చక్కగా నుపన్యసించిరి, మీరు గ్రామ పంచాయతి కానలయనని మహాజరు పంపుకొన్నారు. సర్కారువారు సహా గ్రామపంచాయతి జరుపుకొనుటకు పుత్తెర్దు చేసినారు. కొద్ది దినములలో యీగ్రామములో గ్రామ పంచాయతి యేర్పాటుచేయుచున్నాము. గ్రామ పంచాయతీతరఫున గ్రంథాలయ పతనమందిరమును స్థాపించి మీరందఱు శ్రద్ధగా పని జరిపిన సర్కారువారు గ్రాంటు సహాయముచున్నారనియు, యీ మండలములో కల్యాణార్థము తాలూకాయందు గ్రామ పంచాయతులతరఫున గ్రంథాలయములు చక్కగ పని చేయుచున్నవనియు నుపన్యసించిరి. పిమ్మట మాచిరెడ్డి వెంకట స్వామిరెడ్డిగారు గ్రంథాలయములవల్ల కలుగులాభములు. వాటి యుద్యమ చారిత్రమును గురించి యొక వ్యాసమును చదివిరి. అంతట వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను.

రాత్రి 9 గంటలకు శ్రీయత డాక్టర్ శాయుబ్ గారి యింటివద్ద రాగన్న గారిపల్లెనుండి వచ్చిన యుపాధ్యాయులు కె. వెంకటస్వామిగారు వారి విద్యార్థులతో విసేదసారంగధర నాటకము ద్రామా ప్రదర్శింపబడెను.

(ఒక విలేఖరి)

గౌ. వి. జే. పటేలు గారు నూతనధిల్ల, అక్టోబరు 22:—గౌ. వి. జే. పటేలు (భారతరాజ సభాధ్యక్షులు) గారు సిద్ధానుండి కేడు ఇనటికి వచ్చిరి. ప్యక్టీరాజారోడ్డునందు వీరిబస. (ఆ. ప్రె.)

బెజవాడ

ఒక అల్పహారపు విందు

మహారాజు బిగ్గ సరయ్య నాయుడుగారు గౌరవ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిన సందర్భమున వారి గౌరవానికి ము 20-వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హాలులో భవనమునందు అల్పహారవిందు జరిగెను. సి. కొళింద రెడ్డి, రాజనాల శేషయ్యనాయుడు, యర్రంపెట్టి వల్లభరావు నాయుడు, దున్నా పిరసామి నాయుడు, దళిక సూర్యనారాయణ, బందా సత్యనారాయణ, దళవాయి సుబ్బరామయ్య, భీమన సరసింహంగారలు ఈవిందు సేర్పాటుగావించిరి. బొడ్డ పాటి వెంకటసుబ్బయ్య, డాక్టరు గోవిందరాజులు నాయుడు, లక్ష్మీనారాయణ గారలు మున్నగువారులు నాయుడుగారిని గూర్చి ముచ్చటించిరి.

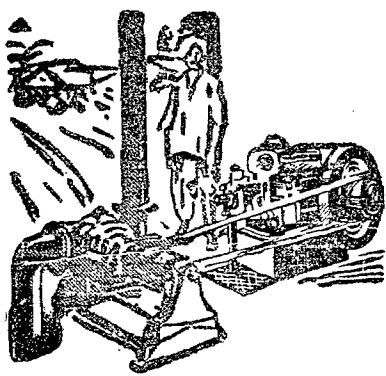
(స్వకీయవిలేఖరి)

పల్లకిమిడి

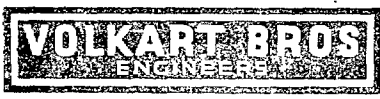
(స్వకీయవిలేఖరి)

స్వాగతము

పల్లకిమిడి, 22-10-29:— ఈ నెల 20 వ తేదీన బ్ర. శ్రీ. వాసా సూర్యవారాయణ శాస్త్రిగారు సింహమున్నగు ప్రాంతములలో యంత్ర వివాహశాస్త్రమునపై తీవ్రప్రచారముగావించి వచ్చుసందర్భమున, శ్రీవారిని ఆభినందించుచు పురప్రముఖులు స్వాగతముసేసిరి. ఆసమయమున రావుసాహెబు జి. వి. రామమూర్తిమంతులు, డాక్టర్ వైకుంఠం, సీతాపతి వి. ఎ. ఎల్. టి. గారు, కె. శ్రీనివాసరావు, పి. సన్యాసి రాజు మున్నగువారున్న పలువురు కాలేజివిద్యార్థులు పల్లకిమిడి కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి పోకల సత్యనారాయణగారు, ఇంకనూ పురవాసులు, స్నేహితులకలర. శ్రీరాయసాహెబుగారు రైలాగగానే శాస్త్రిగారికి స్వాగతముసేసెను, పల్లయ్యశాస్త్రిగారిని కూడ ఈరైలులోనే చూడగలననుకొంటిననియు, మల్లయ్యశాస్త్రిగారు, మీరు కారదాబిల్లు శాస్త్రియనుని ప్రచారముగావించుటలో దేశమునకు సుహృదకారము గావించిననియు, పల్లకిమిడి పేరు మీ ప్రచారముచే దూరదేశములకుకూడ ప్రాకి కీర్తిపొందెననియు, ఇంకనూ చేయదగిన కార్యములెన్నో గలననియు, శ్రీశాస్త్రిగారితో పత్రిక, పిమ్మట కరతాళస్వములు చెలరేగ శాస్త్రిగారు పుష్పమాలాలంకృతులు గావించబడి, మోటారుపై సబ్బము ప్రవేశించిరి.

మాప్రకృత వైమనరి, పోర్టబుల్ పంపింగుసెట్లు
కొరిసిడ్ ప్రూడాయిట్ ఎంజినులతో గలవు.
పూర్తివివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు
వ్రాయుడు:—

ఆర్మీనియన్ వీధి, మద్రాసు.
ప్రదర్శనగదులు ఈ దిగువ స్థలములందు గలవు:
కొత్తతరగుపేట, బెంగళూరు.
వెస్టుమెయిన్ వీధి, మధుర.
అవనాషిరోడ్డు, కోయంబత్తూరు.
నాల్ కార్డు బ్రదర్స్, ఏజెన్సీ, బెజవాడ.

బందరు బృందావనములో

పురాణం సూరిశాస్త్రిగారి వేదోపన్యాసములు

“ప్రాచీనభారత చరిత్ర - వేదమర్మములు” అను శీర్షిక క్రింద ఏర్పరచబడిన యువన్యాసములు నిరాటంకముగ నడచినవి. మొత్తముమీద యిప్పటికి 26 ఉపన్యాసములు జరిగినవి. ఇంకను మూడునాల్గు జరుగవచ్చును. బందరులో వేదవిషయములగూర్చి చెప్పదగిన రస పెద్దలలో ఒకరిద్దరు తక్కువైనవారందరూ ఈసభావీరము నలంకరించి తాము చేపట్టిన విషయములను శ్రద్ధగా పరిశీలించి విభజించి ప్రశంసనియోగము నర్పి అందరకు బాగుగా తెలియజేయుచు అను. దీక్షాంత్యములతో శక్తివంశనలేకుండ జెప్పి తన విద్యావై పుణ్యములతో శ్రోతలచిత్తులను గరగించియున్నారు. నచ్చిన సదస్యులుకూడ మంచి విద్యావంతులు సంస్కారులును, సరకులునై, స్వల్ప నలయించిక సావధానమై వినుచు వివిధాభిప్రాయముల గమనించుచు ఈసభలవిజయమున కెంతయు దోడ్పడిరి. ఈ సభలలో శ్రుతిప్రపంచ ముండినను త్రికులములవారు నచ్చి శ్రద్ధాభక్తులతో వినుచుండిరి. ఈ సభలలో వేద్యుడు ఉపన్యాసము లొసంగిన యువచేతములను వారి ఖజానాని చదునరుల కుపయోగించునని వివరించుచున్నాను.

చిట్టా సుందరరామయ్య, బి. యె. బి. యల్. గారు ప్రాచీన భారతచరిత్రనుగూర్చి 4 దినములు ముచ్చటించి విషయము కనుబాహుశ్యము కలది. వారికొసంగిన అనకాశ మత్సర్యము. అయినను వారు చారిత్రకత్యమును ప్రకృతిశాస్త్రములను లెస్సగ ననుభవించిన సామర్థ్యముతో ఆ విషయమున చక్కగ విస్తరించి మాకు అనేక శ్రోత విషయములను తెలిపిరి. నవీన విమర్శకుల తలంపున భారతీయుల మతాభిప్రాయములు, నాగరికత, పూజాయజ్ఞవాది విధానములు, ఆచారములు కాలక్రమన నేగతి వికసించినదియు తెలియజెప్పిరి. ముఖ్యముగా విద్యాశ్రమధర్మములు ద్వాపరాంతమున నేర్పడినవనియు, సగుణోపాసన ము బౌద్ధ సంపర్కమున నార్థ్యులకు అలవడిన వనియు, కాలక్రమమున ఆర్యులు తమ ప్రాకృతహృదయములను వీడి యెక్కుడు నీతిసంతకముగను, ఆధ్యాత్మికత్యభిరతులుగను విస్తరించినవని. మరియు ఆర్యనాగరికత సరదేశములమండి నునకు సంక్రిమించుటకుబదులు, పరదేశస్థుల తలంపున, పరమత సాంప్రదాయములకును కూడ భారతీయ ఆర్యులే మూలపురుషులు సిద్ధాంతమును నెలకొల్పి, భారతీయ సాంప్రదాయములు స్వతస్సిద్ధములని నిర్ణయించి, పర్వతసావముగ “మతములు జొచ్చినిల్లు జనమాన్యమిశ్రులు పుట్టినిల్లు ఆప్రతిను దయాశేషుడి గుణరత్న సమృద్ధికి గోహాతాది శాశ్వతనిరపాయ మోక్షఫలభాసురవర్ణికి నాలవాలమై” యురుల విభూతి బొట్టు విలసంబు! నీసరిధన్యముండురే? అనుభాసమునై సంక్లిష్ట మహాగౌరవమును మన భరతవర్షమునకు ప్రతిష్ఠించియున్నారు. వీరు చెప్పిన చారిత్రసంగ్రహము శ్రోతలకెంతయు సంతృప్తికరముగ నుండినను కొందరు పూర్వాచారపరులకు వికారార్థముగ దోచి వారి నిరంతరభండమునకు కుదురైనవి. ఐనను పర్యాయ తీన సుందరరామయ్యగారిచే బాధయుగాది చరిత్రలలో తిప్పి శ్లోతో చెప్పించుట నిశ్చయమగుచున్నది.

శ్రీమాన్ వి. వి. యల్. నరసింహాచార్యులు ఎం. ఏ. గారు చిరకాలమునుండి నోటికకళాశాలలో సంస్కృతోపన్యాసములకు నుండి, విధివశంబునను, స్వోత్సాహజ్ఞాసలననను, చతుర్వేదముల సారాంశమును గ్రహించియున్నారు. వీరినేత్రములు మూలముమీదను, భావంతరికరణముల మీదను, నవీన విమర్శనమీదను బాగ్రతగా సంపదించినవి. వారు వేదమండలి వివిధశాఖలను, విభాగములను, వేదాంగములను, విద్యమర్మ, విషయవిభజనము ఏర్పరచి ఎందెందు యేయేసందర్భములు చెప్పబడినవో కళ్లకుకట్టినట్లుగ, తీర్చిన పాఠ్యక్రమంబున విశేషికించి వేదముల అంతర్నిర్మాణమును వ్యాసక్రమమును, స్వరధ్వనివ్యాసకరణాది లక్షణములను వేదాంగముల ప్రయోజనమును పండిత పామరులెల్ల సుబోధకమా గతి సాంపురులక నుపన్యసించిరి.

ఈ ప్రారంభ వేదోపన్యాసములన్నిటిలో నత్యంతిరమణీయములైనవియు విస్తృతమైనవియు సుబోధకములైనవియు శ్రీవిద్యాకేశిన్హ నరసింహాశాస్త్రిగారి పూర్వమీమాంసా ప్రయోజన ప్రతిపాదకంబులను సుపన్యాసద్వయము రెండుపచ్చల ననుదుపాదిన (బ్రహ్మజకములములనై శ్రీనరసింహాచారి బుచ్చయ్యలింగశాస్త్రిగారి పువన్యాసరాజముల నడుమ నందమున చల్లకళాప్రపూర్తితో జెన్నారినవి. చిరాభ్యాసమున సత్సంగత్యమునఅధిభిషోధనాద్యుపాధిసాధనంబులచే లెస్సగ మనోగతములయనుభవపటిష్టతను నిర్బుష్ట విస్ఫుట్టతనుబొంది సురుచిరాకారముల దాల్చినశాస్త్రాంశములు వీనియందమిడియుండెను. ఉభయభాషా ప్రయోగవైద్యు ములరార వినువారికెంతయు నింపుగ నుండెను. చక్కగ, అందముగ, వివిధాంగరేఖావిన్యాసవైపుణ్యముతో రసభావపటిష్టతతో చల్లనిలేతరంగులతో ద్రవ్యమనోభిష్టముల సిద్ధింపజేర్చుమై జిత్తింపబడి సుపర్ణాలంకృతమైన శాస్త్ర మపరిధానమున రమ్యముగగూర్చబడిన చిత్ర రాజములనై మనో

హరములై యందర దనియించి ప్రకాశించినవి. ఈ యుపన్యాసములు రెండును వేదారవివేచనమునకు శ్రోతలనేత్రయుగ్మమును నిమిలితావస్థనుండి మేల్కొల్పి యభ్యంజనమొనర్చి తుండ చిక్కుభరితని కాత్రికశుద్ధ విదియనాటి సాయంతనమున నీబృందావనమండలంబున నుదయింపబోయెడి “వేదార్థ భాస్కరుని” నిండుసూలుపున నిండారజూచెడి దృష్టిసౌష్ఠవము యేర్పరచినవి. అనన్యాయకులును సదుద్యు ప్రోత్సహనశీలురును నిగర్వశిరోమణులును శాస్త్రాటవీసంచారచతురులును అగు శ్రీ నరసింహాశాస్త్రిగారి యుపన్యాసముల నెప్పటికి మరవజాలము. వారు జైమిని ప్రోక్తమును పూర్వమీమాంసలో వివిధాధ్యాయములందలి సంగతులను విప్పిచెప్పి తరువాత వారు వానిపైజేసిన పెంపులను సమన్వయములను పూర్వపక్షసిద్ధాంతములను విశేషికిరించిరి.

శ్రీమదిగొండ బుచ్చయ్యలింగశాస్త్రిగారు వారు కడచిన పదిమాసములను భారతాది మహాపురాణములనుబందరులో చక్కగవస్యసించుచు జనమాన్యచరిత్రలై జనోపకార మొనర్చుచు న్నారు. వీరు ఆనాడు తమసహజధోరణిని మించిని వాగ్ధాటి నిలూసములతో విచ్చింది — ప్రపంచపాటనంబున సకలాంధ్రావనీ విఖ్యాతిగనిన మహావక్తల తళుకుపెరుకులన్నీటిని భాషాచుమత్సరినింతును సరసకృతారహస్యములన్నిటిని, పూర్వపక్షసమన్వయశక్తి నంతను విషయప్రసాధనవిమర్శక నైపుణ్యాది ప్రతిభావిశేష మంతను, సభారంజక కళానిలూసము లని రసి నిశ్చేముగగ్రహించి స్వీకరించి వానితో తమ దుస్కరధర్మప్రభోధములకు వన్నెబట్టి మెరపించిరా యసురీతి—నిరంపమానముగ మాట్లాడిరి. వీరు దేవతలకును రాక్షసులకును గల యుపాధిభేదముల విస్తరించిరి. రాక్షసులధర్మక్షిగలవారు తపస్సంపన్నులు, కాని అహంకార దుర్విద్యుగను. దేవతలు శుద్ధఆప్రయోజకులు నీతివాహులు తాగుబోసులు. కాని విష్ణుప్రియులు. వీరు శ్రీ సుందరరామయ్యగారి సిద్ధాంతములనేకములను వేరుదారుల సమర్పించిరి. దుద్రాదిదేవతాంధనములన్నియు నొక్కనికెంతెనునను వేదార్థ రహస్యమును వెల్లడించి సభ్యుల స్వీకృతము క్లిరపచిరి. మరియు ఈయంద్యమముపై వెక్కు ఆనమానములతో డోలాయమానమనస్కులైయుండిన శిష్టాచారపరులను సమాధానపరచి తెచ్చి, ఈవేదోపన్యాస సభల నన్నిటిని జయప్రదముగ జరిపించి ప్రోదలు సంధిప్రియులుచి. వీరు ఆనన్యాయకులు. అల్పసంతోషులు. అందరియందు గౌరవాదారణముగలవారు. పరోపకారశీలురు పండితులు గావున వారిని ఈయూర నిలుపు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

నావికాళివావిధానములగు గ్రామిణ్యులను పురస్కరించుకొని, అందు వేరుమలోని అర్థములే నిర్వహణపూర్వకముగ వివరింపబడినవియు అది భక్తిప్రతిపాదకంబున గ్రంథములుయేగాక తద్యోగసిద్ధికి మలయు సాధనక్రములన్నిటిని నిరుమాపనముగ విశేషికిరించినవియు, ఈసాధనలలో కర్మ-భక్తియోగసిద్ధికి ప్రధమసాహాయనియు, కర్మప్రతిపాదకంబులకు వేదమును సర్వదా ఆదరణీయము లనియు, అనుసరణీయము లనియు జెప్పిరి.

శ్రీమాన్ అగ్నిహోత్రం విజయసారధిగారు అధర్వణాది వేదములలో జెప్పబడిన శారీరకనర్తనము బాహ్యములు, భిక్షునర్తనము, చికిత్సానియము ములు, మున్నగు ఆయుర్యవేదసమయము లన్నిటిని యేరేరిరక సుశ్రుతాదులు విస్తరించి కో వేదకాలపు ఆయురలకు వైద్యశాస్త్రమునందు ఎట్టిసిద్ధిని ఎట్టిసిద్ధాంతములను యేర్పరచిలో రెండుఉపన్యాసములందు తెలియజెప్పిరి. వీరు భిక్షుగర్వరులు. ఆయుర్యవేద విద్యానిపుణులు గాన వీరిప్రవచనంబులు అర్థమగువారికి అమూల్యభాగమగర్వితంబుగ దోచెను.

మాఅద్యుష్టవశమున కడపనుండి యాయూరు దయశేసిన చిట్టమూరి రామయ్యగారు గీతార్థములగూర్చియు, యజ్ఞము-ఆహింససూర్పియు- పురుషార్థములగూర్చియు మూడుబంగరుపండి అమూల్యోపన్యాసములను, తెలిస్తేతెలిపురాణేతిహాస ప్రమాణములతోనిచ్చి బహుసాత్వికముగ నందరను మెప్పించిరి. కంచినండి నచ్చిన సుబ్బరామయ్యనావాటిగారు తెలుగున సంధ్యానందన మంత్రముల చక్కగ నుపదేశించిరి.

దేశికక్రమంబున నందర మించిన ధాటిపటిష్టలయును శ్రీయుత హరి నాగభూషణముగారు కార్యక్రమంబునచినరవారు. వీరు అనేకప్రజలను సంపాదించి సంగీతమున మహాసిద్ధిపడెనవారు. వీరిమనోవృత్తులనెరుగని ఆంధ్రులందరూ. వీరి ఆశయములు సభామర్యాదలు నవీన ఆంగ్లేయ half hearted తాక్య మర్యాదలరీతి నుండవు. “పనులగొట్టించి తుదట్ట వివాదప్రాధిగాడడిండిమథట్టుకందు ఢక్క” అనే పూర్వపుష్టపట్టులతో, నుండును. పాడితే వారి యపరావతారములనదగువారలే పాడవలె. శ్రుతిస్మృతిగీతాదులను చదివితే మట్టుగ్గునిరతులైన శిష్టాచార సంపన్నులే చదువవలె. సభలందు నోరు తెరచితే నేయ సంవత్సరములకు ఆవల వ్రాయబడిన ప్రాచీన మహాప్రామాడిక గ్రంథములను తర్క-వ్యాకరణాది శాస్త్రములను, ప్రమాణ నిర్వచనములను పూర్వపక్షక్రమములను, దివ

వివరాలే వాటి సత్కర్మమందినాకే మాట్లాడ ఆర్జును. జయంతి రామయ్యగారి కేలుగు లెక్కకా నియమములే వీరి సభానియమములు. వీరికి సవినకాస్త్ర పద్ధతులందు విశ్వాసము లేదు. స్వీయ ప్రతిభను గాని, భావస్వాతంత్ర్యమును గాని, జన్మాంతరవాసనలనుగాని విశ్వసించరు. సహించరు. అన్నిటికి ప్రాచీన ప్రమాణ లక్షణములే ఆధారముచేసికొని వానివలననే కాస్త్రములను కావ్య నాటకాదులను అర్థముచేసికొనవలె గాని మనకు తోచినట్లు నడుచుకూడదని వీరిపట్టుదు. నాగభూషణం గారు చిన్నప్పటినుండియు ప్రాచీన సాంప్రదాయముల పట్లను ఆనాటి వ్రాయుటల పాత్రములందును మహాభీమానము కల్గితేడేక చింతతో వానినే ఈశ్వరత్వముగ భావించుచునే, ఈ బహుప్రవృత్తులు గల మహాకవిలక్షణముల గాంచి వారికి గొప్ప విషయ దావేశములు గల్గుచుండుట ఆశ్చర్యము కాదు. పరనాగరక సంపర్క దుర్విద్యను మహాపండితులనుకూడ తృణీకరించి మా పిండుటయు సహజప్రవృత్తి యయినది. వారికి విశ్వాసముగల అంశములను త్రికరణకుద్ధితో నమ్మకెవరు. ఏ విధ్యలందును సామాన్యముగ వీరిమెప్పుడల నడయువారు లేరు. వీరు ప్రస్తుతము సనాతనధర్మ సంరక్షణకై పాటుపడుచున్నారు. ఈ నే దోపన్యాసముల నేర్పరచిన వారి ఆస్తికత్వమును విశ్వసించక పోయినను, తుదకు అన్ని సంశయములను బాపికొని, విషయ మందలి అభిమానముచే, మాపై కరుణించి, వేద ప్రామాణ్యమును గూర్చి 2 మహాపన్యాసములను గావించిరి.

ప్రాచీన మహాబుధులును, వ్యాఖ్యాతలును, భాష్యకారులును, వార్తకారులును వేదప్రామాణ్యము గూర్చియు వాని అనాది అనంతత్వములను గూర్చియు వ్రాసిన వాక్యములను పురస్కరించుకొని విపులముగ, మహాగంభీరముగ ప్రతివాద నిర్మాణముల యట్టహాసమున మహాప్రామాణికబుద్ధితో, వికాసావేశ సంభరిత వాక్యములతో రెండుదినము లుపన్యసించిరి. సభలలో “మాన మపండితానామ్” అను భర్తృహారి కుభాషితంబును జన్మాంతరమునైన మరచిపోకుండునట్లు సభ్యుల కుప దేశించిరి. వీరి యుపన్యాస వాక్యములనుగాని, సంగ్రహమును గాని రచించుటకు నేనర్హుడను గాన, ఆపనికి సాహసించక వారి యుద్యమమును కొనర్చినది మహాపకారమని మాత్రము చెప్పితిని. వారికి ప్రాచీనభారతీయ సాంప్రదాయములందుగల నిర్వాహక విశ్వాసమునుబట్టియు ప్రామాణికబుద్ధినిబట్టియు తదను మూలఆచరణప్రవృత్తినిబట్టియు వారిని నాగభూషణుడనెంచుకన్న “వేదప్రామాణ్యదక్షిణ” డేయని భావినంతకులును ప్రస్తుత రసజ్ఞవిజ్ఞులును పిలువనొప్పునని విన్నవించుచున్నాను. వీరు ప్రస్తుతము శ్రీమద్రామాంజనేయగూర్చి నేటినుండి 2 రోజు లుపన్యసించెదరు. ఈ యుపన్యాసములు జనరంజకముగను మహా రహస్య ప్రదీపకంబులుగను నుండగలవని నమ్మెదను. మరియు శివావధానముగారు పదభాష్యములగూర్చి సురీచం దుపన్యాసములచెప్పెదరు.

కాన ఈ ముప్పది యుపన్యాసములలో వేదార్థముల గూర్చిన పూర్వోపన్యాసములు ముగియును. నవంబరు 3 న తేది ఆదివారమునుండి ఈ మందిరముననే బ్రహ్మశ్రీ పుష్పలూరు గణపతిశాస్త్రిగారు ప్రతిదినముసాయంత్రం 6-8 గంటలవరకు 15 దినములలో యజుర్వేదమంతమును తెలుగున భాషాంతరికరణమొనర్చి చెప్పుటకు సమ్యక్తించియున్నారు. వీరునుకూ విద్యాంకులు, స్వగ్రామాపి, శ్రావ్యకంఠము, మంచిసాహిత్యము, మంచివాగ్ధారణ కలవారు. పూర్వమిహంసా విద్యారణ్యము లందు ఆప్రతిమాన సామర్థ్య మొప్పెడివారు. అనుష్ఠిత తపస్వి. యిట్టి పెద్దలచే యజుర్వేదార్థమును తేటతెలుగున ఒక్కచిన్నపున వివేదిభాగ్యము ఈనవంబరు 8-20 తేదీలలో బందరునకు కలు గనున్నది. ఇతర గ్రామములందలి ఆసక్తులుగూడు అమూల్యవ కాశమును తీసుకొనవచ్చును.

నోటిసు

గుంటూరు కాటక్, జూటు అండ్ పేషరుమిల్సు కంపెనీ లిమిటెడు ఈ కంపెనీ తాలుకు జనరలుబాడీ మోటింగు 6-11-29 న తేది (బుధవారము) సాయంకాలము 2 గంటలకు రిజిస్టర్డఅఫీసులో జరుగును. నదరు మోటింగులో 1930 వ సంవత్సరముకు మిల్లును కంట్రాక్టు, కంపెనీవారు యేర్పరచినవరతుల ననుసరించి యిచ్చుటకు బహిరంగవేలము జరిగి నిర్ధారణ జరుగును కాన పాటపాడదలచినవారు అందరు దయచేయ ప్రార్థితులు. వరతులకు కంపెనీవారికి వ్రాసిన బడయగలరు. గుంటూరు, } ముద్ది వెంకటసుబ్బయ్య, పోటిస్వామి 22-10-29. } జాయింటు సెక్రటరీలు అండ్ ట్రెజరర్లు.

గుంటూరుజిల్లా గ్రామోద్యోగులసభ ఈవిషయమై జరుగవలసిన కొన్ని యేర్పాట్లలో లోప మున్నందున 21-10-29 తేదీన జరుగునట్లు తోచనందున వచ్చేనెలకు నిలుపుదలచేయడమైనది. వివరములు ముందు తెలుపబడును.

23-10-29,) అక్కిరాజు వాసుదేవరావు, నరసారావుశేలు. } శక్రటరీ.

కొవ్వూరు యూనియనుబోర్డు (పి. గోదావరి) శ్రీ శివుడు శివరావుగారు వీరి సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నొసంగిరి.

తాజేవల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు ట్రైబరీ సబుకమిటీ మోటింగు

సబుకమిటీలో సభ్యులుగానున్న తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులైన శ్రీ కలిదండి గంగరాజుగారున్న శ్రీ శివారావు సుబ్బారావుగారున్న ట్రైబరీ నిబంధనను, నార్తాపత్రికలు, పుస్తకముల లిప్తును వ్రాసి కమిటీ సభ్యుల ఎదుటపెట్టిరి. వాటి నన్నిటినీ స్వల్ప మార్పులతో సభ్యు లంగీకరించిరి.

(ఒకవిలేఖరి.)

తండ్రివెసిడెంటు, తనయుడు వైస్వెసిడెంటు

మా ధర్మచరము దివిజులలో లోకతోబోగ్గుల వ్యవహారాలు చిత్రచిత్తాలగా మారుచున్నవి. మొన్న మొన్నటివఱకు ఎత్తులతో బదులునెత్తులతో వ్యూహాలతో ప్రతివ్యూహాలతో హోరాహోరిగ యూనియనుబోర్డు సంగ్రామము ముగిసినది. కాబట్టి సంగ్రామాన్ని చల్లారినదని తలచితిమి. కాని యాయనలము తాలూకాబోర్డుకు వ్రాసినది. కొన్నాళ్ల క్రిందవఱకు నిదిహాగరాచుకొనుచు నందు ప్రవేశించినవారి కమల నీరు రాల్చుచుండెను. ఇప్పుడది మండునీటికివచ్చినది. ఏమనగా వైబోర్డులో మెంబరుగను వైస్వెసిడెంటుగ నున్న శ్రీ పిట్టి శంకర రావుగారు కారణాంతరములచే మూడునెలలవఱకు సభకురానందున వారి గడువుముగిసియుండగా నెట్టి యొకట్లు వారు మరల సభ్యులైరి. వైస్వెసిడెంటు పనిమాత్రము నిలువలోనే యుండెను. ఆయధికారమును వైబోర్డుచేసికొనట కిరుపక్షముల వారిలో గలతప్పుట్టిది. పద్మవ్యూహములను మించినవ్యూహములు పన్నబుడెను. అల్పసంఖ్యాక పక్షమువారు 13-10-29 న తేదీనాడు జరిగిన మోటింగులో శాంతిప్ర యు నాడమాంధ్ర సభ్యుని నిల్పిరి. శ్రీ శంకరరావుగారే పై సభ్యుని వైస్వెసిడెంటుపదవికి ప్రసాదించెరి. మఱియొకసభ్యుడు సెకండుచేసెను. ఇప్పుడది నెదుటిపక్షమువారు తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు మూడుదిన పీర్సాహెబ్ అనుసభ్యుని పోటిగా నిల్పి, తామధికసంఖ్యాకులగుటచే నెక్కునవ్వెల్లించి జయము దించిరి. కడకు పీర్సాహెబ్ గారికి వైస్వెసిడెంటుపదవి దక్కినది. అనగా తండ్రి మోడిన్ ఫర్దర్డ్గారు ప్రసిడెంటు తనయుడు పీర్సాహెబ్ గారు వైస్వెసిడెంటు.

(ఒక విలేఖరి.)

చీరాల : వైరెన్సు ఎన్నిక

23-10-29 వుదయం 8 గంటలవేళ మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో వైరెన్సు ఎలక్షన్ జరుపబడి ఎట్టి పోటి తేకుండా నూనె పానకాలు శ్రేష్ఠిగారు ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడిరి. అచ్చట నుంచియే జయజయోధ్యములతో బ్యాండు వాయిద్యము వ్రాసు మోటారు కారులో నభిష్టింపచేసి పూరేగింపుతో బయలుదేరి. కేరాల గ్రామం వెళ్లి రోడ్వైపు చీరాల గ్రామంలో పూరేగింపు జరిపి ప్రజలు వారికిపుండు పుత్సాహముతో సన్మానములు జరిపిరి. ఇకనుంచి మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు చక్కగా జరుగుగాక అని ప్రజలందరూ పుత్సాహముతో దీవించిరి.

(ఒక విలేఖరి.)

శ్రీ సత్యనారాయణ మాహాత్మ్యము

నంద్యాల మునిసిపల్ హైస్కూల్ ప్రధానాంధ్రపండిత కావ్యతీర్థ మధులపల్లి వేంకటసుబ్బారావుశాస్త్రికృతము. ప్రతి పద్య సుందరమైన రీతికావ్య పద్యకావ్యము. పూర్వస్తోత్ర. కవితము గాదు. ప్రస్తావనాపద్యము లెక్కువ. సామెతలమార్పు మెండు. ఫస్ట్క్లాస్ సర్టిఫికేటు పొందినది. నడివిమాడుండు. వెల అ. 12. కవితారచన. సిట్టికొంచెము; మాత్ర ఘనము. వెల అ. 1. అడ్రస్:— కవితాసామ్రాజ్యము, నంద్యాల.

సహకారప్రశంస

(బ్రహ్మశ్రీ దుర్గా సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు)

మల్ల బహుశైశ్వర్యసముద్రముతో తలలు పెంపకా సాగు. బి న్యసా మంతంతకు నాథులై తనను మాహాత్మ్యము కీర్తింపగా! సహకారో జ్వల సింహాసనమున నశాంతంబు కొలువండి యీ! ద్రుహితాం డంబు భరించుతల్లికిని మోక్షా కేతో ప్రజా శక్తికి|| 1.

నీ! జనియించె నేదేవి జర్మనీదేశాన నమృతాభియందు శ్రీరమణిపోతె, అమెరికాప్రముఖ ఖండముల సంపద్యప్రీతి

సురీస నేదేవి యబ్బురము గాంగ; వెలసె నేదేవి యజ్వలశతాకృతులతో; దివుట డెన్నార్కాది దేశములను; ఘనకృప మోదనావని మెట్టై నేదేవి

బుజుత నిర్వదియు నై దేండ్లనాడు; తే! అమ్మహాదేవి, సకలపుణ్యములక్రంది 'అలముసహకార' శక్తి, పూర్ణానురక్తి భారతీయోద్యమోద్యాన వల్లికలకు

నవరత్నసంతలక్ష్మి యై యలరుగాతల్లి నీ! ఒకపూటనే కాని యోగిం చెబుదని ప్రజలయౌతన దీర్చనలయు నన్న,

ఒడలికి నరకస్థ నోదవక చలిం చూలు ప్రజలబాధల మాన్వనలయు నన్న, చదువుసాములు లేక జనుపాంధులై యున్న

ప్రజలకు విద్య నేర్పవలె నన్న, నిలువ నీడయు లేక, నిలు పెదటిమిం గుందు ప్రజ కిండ్లు చేమార్చనలయు నన్న,

తే! కలదే సహకార, మనకన్న సులభపథము! అమల మనపాయ మాయపాయము గ్రహించి దేశమాతృభాషమును గొంత దీర్చుడయ్య!

ప్రణాతనయులార! భరతభూతనయులార!! నీ! ఐకమత్యము పెంచు నఖిలజనంబులం,

దార్శిక్యశేంబు లపనయించు; ఇతరేతర శ్రేమదుప్రీతి నిలింజేయు, ను త్తముర్దుల దౌష్ట్య మూశ్చేనైచు;

చొర్యాది వృజిన సంయములు గడకొద్దు వృత్తిసంపద నభివృద్ధి నేయు; ఆత్మగౌరవ నిగ్రహములం బెంపొందించు

స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి సరళ మార్పు; తే! ఐహికాముష్మికభుజోదయంబులందు నెలమి 'సహకార' మొసంగని దేది కలదు

దృష్ట్యలము మహామంత్ర మిది జపించి యభియతార్థంబు నడయుడి యార్థులార!! కల్ అచ్చటనే ప్రజాక్షేమం!

బచ్చటనే ధర్మనిర్వహణ మరంబు; అచ్చటనే సకల భద్రము! లెప్పుట 'సహకార' నిస్తి యెడయక యుండు|| 5

నీ! కంటక ప్రచురదుర్గును కడన్వంబులం గమనీయ రాజవాగ్దములం జేసె,

ఒకపంట కొదవని యూవర శ్రేత్రము లం బనిండి పండునాలములం జేసె;

ఇనరక్తి కెండు నాటిన్ వట్టి బయ్యపుల రమణీయతర మందిరములం జేసె,

పప్పుపూ లమ్ము నల్పుల నిషద్యుల మనో జ్వలధూరి యంత్రకాలలుగం జేసె;

తే! డొర! 'సహకార' శక్తి మహాప్రభావ మాధ్యమ నొనరించు దుఃఖంబు ననదనై న,

ధనికభయ మేల? మాన కింక దాస్య మేల? నిరత మీ దేవత భజింప నేర్తుమేని!! 6.

B. A. & Intermediate Examination of the Andhra University.

Success at home! Golden Opportunity! Tuition by correspondence } The Postal courses Institute, Vizianagaram.

Correspondence courses of instruction in English for the B. A. and Intermediate students of the Andhra University, 1930, are organised by an experienced educationist and distinguished Master of Arts. These are easily the best courses in the field, prepared with a special view to the needs of Andhra University Examinations. Success guaranteed to those who take up our courses.

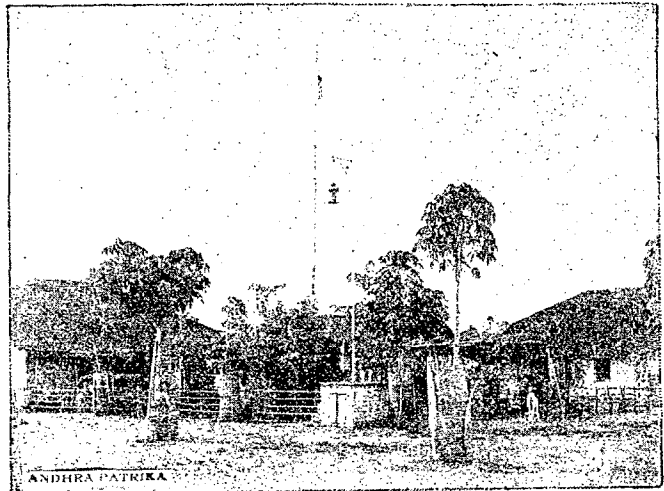
For prospectus apply to:— THE DIRECTOR, 'The Postal Courses Institute' Vizianagaram.

గౌతమీ సత్యాగ్రహ శ్రమము - సీతానగరము

ఈ ఆశ్రమమువారు స్థాపించబడినప్పటినుండి నేటివరకు ఖద్దరు పరిశ్రమయందు విశేషముగ కృషి జేయుచున్నారు. ఈ ఆశ్రమములో తయారుజేయు ఖద్దరు వస్త్రములు ఆంధ్ర నేత్రమంతట బోవుటచే గాక యింక రాష్ట్రములకు గూడ బోవుచున్నవి. వీరి నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణకైని కొనియాడుచు గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియా పత్రికలోగూడ వ్రాసి యుండెను. వీరు మహాత్ముని వప్తిపూర్తి ఉత్సాహము జయప్రదముగ జరిపినపుడు తీయబడిన కొన్ని ఛాయాపటములు ఈ దిగువ ముద్రితములు.

ఆశ్రమముయొక్క సింహద్వారము

ఆశ్రమములో నెలకొల్పబడిన జాతీయపాఠశాల

నూలువడుకుటకు ఏకులను కొనుట

ఆశ్రమములోని నేతపనివాండ్లు ప్రతివారిచేతియందు ఖద్దరు చావులుగలవు

ఆశ్రమ కార్యనిర్వాహకవర్గము సంస్థాపకులగు డా॥ బ్ర. నరహరీశ్వరంగారు ఎడమనుండి నాల్గవ వాగు. వారికినక మేనెజుర డి. శేషగిరిరావుగారు నిలిచియున్నారు. కాంగ్రెసు పత్రికాసంపాదకులు కొవిడి లింగరాజుగారు కుడినుండి రెండవస్థానమున బల్లపై కూర్చునియున్నారు. (ఫోటోలు—ఎకా. వి. సి.)

యన్. జెడ్. వర్సెచ్యుయల్ ఫార్మెస్ట్, లిమిటెడ్.

7-5-1928 తేదిన న్యూజీలాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది.

ప్రపంచమునందు ఐర్లండ్లనులన్నిటిలోకి గొప్పది.

వర్సెచ్యుయల్ ఫార్మెస్ట్ లిమిటెడ్. పా 3,300,000 (రు 4,40,00,000)

ఈ కంపెనీలో ఒకేసారి రు 30/- చెల్లుబడిచెట్టిన, లేక మొదలు రు 21/- చెల్లించి తదుపరి రు 1 కి రు 7/- చొప్పున చెల్లించి (మొత్తం రు 350/-) యిచ్చిన, కేటిహిందస్టు ఆదాయం కనీసం 12 లేక 15 వత్సరములలో రు 3,500 మొదటి రు 4000 వరకు, 20, 25 ఏండ్లలో రు 6000/- లేక రు 7000 చేకూరునని ఫార్మెస్ట్ అఫీసర్లు ఎక్కాచించియున్నారు.

స్వల్ప ఆదాయములు పెంచునారికి ఇది మంచి పెట్టుబడి ఏజెంట్లు కావలెను.

ఫార్మెస్ట్ ఫారములనిమిత్తం వ్రాయుడు.

ఇండియా, బర్మా, సింగపూరు సోత్ ఏజెంట్లు

వర్సెచ్యుయల్ ఫార్మెస్ట్ లిమిటెడ్.,

మెట్రోపాలిటన్ భవనములు, బొంబాయి,

రెజిస్టర్డ్

మద్రాసు రాజధానికి సోత్ సబ్-ఏజెంట్లు.

యకా. ఆర్. రావ్ అండు కో.,

98 గిడ్డంగి వీధి, జి. టి. మద్రాసు.

సహకార పంచాయతీదార్ల క్లాసులు

మొన్న టిడినమన (22-10-29) చాక్రై అంగాశమును కోవెలయొద్ద జరుపబడిన సహకార పంచాయతీదార్ల క్లాసు సం దర్శమున శ్రీయుత జి. సుందరంగారు "సహకార ఆర్థికవ్యవహారము" గూర్చి యుపన్యసించిరి.

ఉపన్యాసము ప్రారంభమున తామప్పలు సమావేశముగు టకు కారణమును దెలిపిరి. సహకారపంచాయతీదార్ల క్లాసులు గతరెండు మాసములందును అచ్చటచ్చట నిర్ణయింపబడిన స్థలము లందు జరుపబడినవి. కాని, తగినంతమంది హాజరుకాకపోయిరి. కాబట్టి సహకారసంఘములు స్థాపించబడియున్న స్థలములందే యీ క్లాసులు జరుపబడుచో అనేకమంది హాజరుకాగలరు.

పిమ్మట ఉపన్యాసముల ఆనాటి యుపన్యాసాంశముగు "సహకార ఆర్థికవ్యవహారము" గూర్చి యీ క్రిందివిధమున నుడివిరి:—సహకారసంఘములు ఋణములను గావించు సుద్దేశముతో మాత్రమే స్థాపించబడినదని సభ్యులు తలంపరాదు. సంఘమునందు సభ్యులందరను కొంతద్రవ్యమును గూడదెట్టగలగుటకు, అవసరముగలుగునప్పు డాద్రవ్యమును తా ముపయోగించు కొన గలుగుటకును, సహకార సంఘము ముఖ్యముగా ఉద్దేశింపబడినది.

సహకారోద్యమములో ద్రవ్యము ప్రజలనుండియే రావలెను. కాబట్టి సభ్యులు స్వల్పమొత్తములను కూడదెట్టుచు క్రమముగా తమ స్వంతకెట్టుబడి నేర్పరుచుకొనవలెను. అట్లు నెర్పటవలన కొద్ది సంవత్సరముల పిమ్మట తాము ఋణములకొరకు బ్యాంకు సహాయమును కోరవలసిన యవసరముండదు. తాము ద్రవ్యమును కూడదెట్టుకొను శక్తిని జూపినసేగాని తమకు ద్రవ్యమును సాయముచేయుట కెవ్వరురారు. అట్టి శక్తిని తాము జూపగలగు నప్పుడే యితరులకు తమ సంఘమునందు విశ్వాసము బుట్టగలదు. అప్పుడే వారు తమద్రవ్యములను సంఘమునందు నిర్భయముగా నుంచెదరు. సభ్యులు తమ సంఘముయొక్క కట్టుబాటులకు లోబడియుండవలెను. సంఘమునకు వెలుపల నెచ్చటనుగూడ తాము ఋణము చేయగూడదు. అప్పుడే పెండ్లిలు బ్యాంకు తమ కవసరమును ఋణములను సమకూర్చగలరు.

భారతదేశమునకు దోమినియను హక్కులు త్వరలో ఇవ్వబడును

డాక్టరు బి సెంటుగారి అభిప్రాయము

సర్. చిమన్ లాల్ సెంటుగారు గారి సందేశములు

బొంబాయి, ఆక్టోబరు 28:— నేటిదినుము ప్రెసిడెంటు విల్సన్ స్టీమరులో డాక్టరు బి సెంటుగారు సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు బొంబాయి చేరిరి.

డాక్టరు బి సెంటుగారి ప్రకటన

పత్రికా ప్రతినిధితో డాక్టరు బి సెంటుగారి టెక్స్ట్:— కనడా సమస్యలకు భారతదేశ సమస్యలకు సామ్యముండుటచే కనడావారు ఆనుభవించుచున్న దోమినియను హక్కులనే భారతదేశమున కిచ్చుటకు ఇండియా మంత్రిగారు ఇర్విన్ ప్రభువుగారు అంగీకరించినట్లు నాకు తెలియుచున్నది. కాని ఈసూర్య ఒకదినములో జరుగటకు వీలులేదు. అన్ని ఏర్పాట్లు ముగియుటకు కొంతకాలము పట్టును. రాబోవు సంవత్సరము సమావేశపరపబడు రౌండుటేబిలు సమావేశమున వివరములు నిర్ణయింపబడును. నైమను కమిషనువారు తమ నివేదికను పార్లమెంటువారికి జనవరిలో పంపెదరు. అప్పుడు పార్లమెంటువారు భారత నాయకులను ఆహ్వానించి రౌండుటేబిలు సమావేశమును జరిపెదరు. ఇర్విన్ ప్రభువుగారికిని ఇండియా మంత్రిగారికిని భారతీయులు కృతజ్ఞత చెలుపవలసియున్నది. ఇర్విన్ ప్రభువుగారు భారతదేశమునకు వచ్చినప్పటికి ఈ దేశమున ఇర్విన్ ప్రభువు ఇంగ్లండునందు ఇండియా మంత్రి ఒకటే పర్యాయము భారతదేశమునకు దోమినియను హక్కుల నొసగు విషయమై ఒక ప్రకటన గావించెదరు. నైమను కమిషను సభ్యులలో కొందరు అందు ముఖ్యముగ బరహమా ప్రభువు భిన్నాభిప్రాయములను తెలుపుచు ప్రత్యేక నివేదికలను తయారు చేయుదురని తెలియుచున్నది. ఈవిధమున భారతదేశమున దోమినియను హక్కుల నిచ్చు విషయమై ఇండియా-మంత్రి ఇర్విన్ ప్రభువుగారు కలసిపనిచేయుట నైమను కమిషను వారిని నిరాదరణ యొనర్చుట కాదాయని పత్రికా

ప్రతినిధి ప్రశ్నింప ఈవిషయమై బహిరంగముగ చర్చ సలుపుటకు ఆయిష్టతను తెనెంటుగారు తెలిపిరి.

సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు అభిప్రాయము

సర్ చిమన్ లాల్ సెంటుగారు ఈక్రింది ప్రకటనను గావించిరి:—1917 వ సంవత్సరమున పార్లమెంటునందు గావింపబడిన ప్రకటనకు అర్థము, భారతదేశమునకు సామ్రాజ్యము నందలి ఇతర దోమినియనులతో పాటు సమానముగ హక్కులు గౌరవము ఇవ్వబడునని భారతీయులు అభిప్రాయపడిరి. కాని మరికొందరు ఈ ప్రకటనకు వేరువిధమున అర్థము జెప్పిరి. భారత దేశమునకు క్రమముగ బాధ్యతాయత్త ప్రభుత్వ వివ్వబడునని ఈ ప్రకటన నూచించుచున్నదనియు, దోమినియను హక్కుల విషయమై ఈ ప్రకటనబట్టి ఏమియు ఉపాంప వీలు లేదనియు కొందరు చెప్పుచున్నారు. అందుచే ఈ సందేహములను తొలగించి బ్రిటిషువారి ఉద్దేశము భారత దేశమునకు దోమినియను హక్కుల నిచ్చుటయే యని పార్లమెంటునందు ప్రకటన గావించుట అవసరమైనది. ఇట్లున్నప్పుడు భారతదేశమున వ్యాపించిన అసంతృప్తి అశాంతి తగ్గగలదు. ఇట్టి ప్రకటన గావించుట నైమను కమిషనువారిని నిరాకరింపట కారణము. కార్మిక పక్షమువారికి భారతీయతయనులపట్ల సానుభూతియున్నను భారత సమస్యలను ప్రధానముగ గైకొని పార్లమెంటునందు అపజయముగాంచు విధమున వారు ప్రసరింపరు.

ఇది మొదలు లండనులో పని చేయుట కొకసంస్థకు ఏర్పరపవలెను. ఈ సంస్థయందు ప్రముఖులగు భారతీయకు లుండవలయును. వీరు భారతదేశసమస్యలకు సంబంధించిన పూర్తివివరములను కావినెట్లు మంత్రులకు తెలుపుచుండవలయును. ఇట్లు చేసిన మనకు గొప్ప లాభము కలుగును.

(అ. ప్రెస్.)

సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభ

జిల్లాబోర్డుల ఆర్టుకు ముఖ్యసవరణలు

అంగీకరింపబడుట

సగముకంటే హెచ్చుసభ్యులు కోరినచో అధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెను

లక్నోపురము, ఆక్టోబరు 28:—మీరటు కుట్రకేసులో

నొక ముద్రాయిగా నున్న ముజఫరు అహమ్మదు ఆకోగ్యునియమై ఈరోజు సంయుక్త రాష్ట్రముల శాసనసభలో చాల ప్రశ్నలడుగబడెను. 1924 సంవత్సరమున ముజఫరుఅహమ్మదు కాన్పురు బాల్లివిక్కు కుట్రకేసులో 4 సంవత్సరములు శిక్ష విధింపబడెను. కాని తుయరోగముచే బాధపడుచున్నందువలన సెప్టెంబరు 1925 సంవత్సరమున విడుదలచేయబడెను. ఇప్పుడు కూడ నతడు తుయవ్యాధిచే బాధింపబడుచున్నాడాయని యడుగగా హోమెంబరు యిట్లుచెప్పెను. మెడికల్ బోర్డుగారి ముగ్గురు సభ్యులు అతని పరీక్షించి తుయలేదని చెప్పిరి. మీరటు డివిజను రేడియాలజిస్టు ఆయభిప్రాయముతో నేకిభవించెను. ముజఫరు అహమ్మదు ఊపిరితిత్తులలో తుయ ప్రారంభమైనదని థేరాపూకో చరసాలా నూపరింపెండెంటు కర్మతో కుక్కుగారు తెలిపిరి. కాని చరసాలనుండి వదలిపెట్టవలసినదని కోరలేదు. ఇతర వైద్యులు కుక్కుగారి యభిప్రాయముతో నేకిభవింపలేదు. ముజఫరు అహమ్మదు బరువు తగ్గలేదు. పయోరియా, జంజిలిటిస్ అను రోగములవలన నతనికి కొంచెము ఉష్ణము తగులుచున్నది.

జిల్లాబోర్డుల సవరణచట్టము

ప్రస్తుతము అమలులోనున్న చట్టములోని లోపములను సవరించి, ఎన్నికాధికారమును యిప్పటికంటే చాల మందికి యిచ్చి, బోర్డులో హెచ్చుమందికి యిష్టములేని అధ్యక్షుని తీసివేయుటకు సవరణలు ఉద్దేశింపబడెను. టిల్లను వినా

రించిన సెలెక్టుకమిటీవారు ఎన్నికాధికారమును యిప్పటికంటే హెచ్చు ప్రజలకు యిచ్చు క్లాసును తీసివేసిరి. కాని ఈరోజున శాసన సభలో ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించినను జిల్లాబోర్డు వోల్టర్లకు యిబ్బడిమంకికి వోటింగు అధికారము యిచ్చు సవరణ ఆమోదింపబడెను. ప్రస్తుతము 25 రూపాయలుగాని, హెచ్చుగాని భూమి శిస్తు కట్టువారికిని, 50 రూపాయలపైన బాడుగ నిచ్చువారికిగాని, మెట్రిక్యులేషను వరకు చదివిన వారికిగాని ఎన్నికాధికారము కలదు.

సవరణలు

15 రూపాయలకంటే హెచ్చు శిస్తునుగాని, 30 రూపాయల కంటే హెచ్చు బాడుగగాని యిచ్చు వారి కందరకు వోటింగు అధికార మియ్యవలెనని మధురప్రసాద్ మేర్ హోత్ర గారు ప్రతిపాదించిరి.

మంత్రియను నవాబ్ యుసుఫ్ గారు 1922 వ సంవత్సరము నందే జిల్లాబోర్డు ఆర్టు ఆమోదింపబడినదనియు, యంతర్వర్తలో మార్పులు చేయుట కూడదనియు చెప్పి సవరణను ప్రతిఘటించిరి.

స్వరాజ్యవాదులను జాతీయవాదులును సవరణను సమర్థించుటలన సవరణ అంగీకరింపబడెను. 43 అనుకూలముగాను 39 ప్రతికూలముగాను వోటుచేసిరి.

మెట్రిక్యులేషను సరిమితి

అప్పర్ వైమరీ తరగతియందు ఉత్తీర్ణులైనవారి కందరకు వోటింగు అధికార మియ్యవలెనను సవరణ. సిదాయత్ హుస్సేన్ గారిచే ప్రతిపాదించబడెను. మంత్రి సవరణను ప్రతిఘటించినను సభవారు వోటింగులేకదే దాని నంగీకరించిరి.

చెరసాలావిముక్తులు - వోటింగు అధికారము

చరసాలనుండి విడుదలచేయబడినవారందరకు వోటింగు అధికారము తీసివేయరాదనియు నైతికబోమము కలవారలకు మాత్రమే యీ అధికారము తీసివేయవలెననియు తీర్మానము సభవారిచే సంగీకరింపబడెను.

అధ్యక్షుని రాజీనామా

జిల్లాబోర్డు సభ్యులలో సగముకంటే హెచ్చు సభ్యులు అధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెనని తీర్మానించినచో నూడురోజులలోగా బోర్డుఅధ్యక్షుడు రాజీనామా నివ్వవలెనను సవరణను ప్రభుత్వమువారు ప్రతిఘటించిరి.

కాని 60 వోటులనుకూలముగాను 80 వ్యతిరేకముగాను వచ్చుటచేత సభవారు తీర్మానము నంగీకరించిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధికారములు

జిల్లామేజిస్ట్రేటు అధికారములను తగ్గించుచు ఒకసవరణను మెర్ హోత్ర గారు ప్రతిపాదించిరి. కాని అది సభవారిచే నిరాకరింపబడెను. తేపు బిల్లుయొక్క మూడవరేడింగు ప్రతిపాదించబడును.

మొనరుబాలికల సంరక్షణచట్టము

మొనరుబాలికల సంరక్షణ చట్టమునుగూర్చి సెలెక్టుకమిటీ నివేదికను పండిత గోవిందస్వామిభద్రంకు (స్వరాజ్యనాయకుడు. సభవారికి నివేదించెను. ఇప్పుడు బాలికలను అమ్ముట, కొనుట, న్యభిచారమునకై పెంచుట యిత్యాది దురాచారములను మాన్పుటకై బిల్లు ఉద్దేశింపబడినది. దీనిలో నాలుగుక్లాసులకులవు. న్యభిచారమునకై ఒక కులమువారు బాలికలను పెంచుచున్నారని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినచో వారి నియమనిషేగములయందు ప్రభుత్వమువారికి అధికారముండును.

ఈరోజు బిల్లు క్లాసువారిగా చర్చింపబడెను. దానినామోదించవలెనని తేపు సభవారియెదుట ప్రతిపాదించెదరు.

(అ. ప్రెస్.)

3 వ కృష్ణామండల అర్చకమహాజనసభ

ఈ సమావేశ మీసెల 29, 30 తేదీలలో వుయ్యూరు నందు బ్రహ్మశ్రీ గూడూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారి అగ్రాసవాధి పత్యమున జరుగును. కావున జిల్లాయందలి అర్చకమహాజనులెల్లరును దయచేసి యీసభను జయప్రసముగా జరిగింప ప్రార్థించుచున్నాము. క్రొత్తవత్సరమునకు కార్యనిర్వాహక అధికార వర్గముల యెన్నికల జరుపవలసియున్నది. ఈ యెన్నికలు మండలములందలి అర్చకమహాజనుల భావిస్థితికి చాలా సంబంధము కల్గియున్నవి. హెచ్చు పల్కుబడి, ఓరిమికలవారలును, త్యాగశీలురును, కార్యకూరులును నగు ప్రముఖులను అధికారవర్గముగ నెన్నుకొనకున్న రాబోవు వత్సరము ప్రశాంతముగ జయముగ గడవజాలదు.

మద్రాసు శాసనసభలో దేగాదాయశాసనము క్రొత్త క్రొత్త సవరణబిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడుచున్నవి. కోర్టులో దాఖిల్ కాబడియున్న దావాలన్నియు త్వరలో నిరాకరింపబడునున్నవి. మరికొన్ని విషయపరిస్థితులుపైనుపైను మార్పులు కలవు. ఇందుకుగూర్చి డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేట్ కర్తవ్యమును నిష్పితమునర్పవలసియున్నది. కావున నెల్లరును చిచ్చిని కార్యక్రముల బాల్గాని సంఘాభ్యుదయమునకై కృషియొనర్చుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

వేదాంతం పెదమెటూచాయ్యలు,

చావలి శేషయ్య,

వేదాంతం నారాయణాచార్యులు,

ఆహ్వానసమితి.

వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు,

ప్రధానకార్యదర్శి, 21-10-29, తెజనాడ.

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం. 43/1929.

పిటిషనరు:—(మునిగంతు)తూనునట్లు పున్నయ్య కొమారుడు వెంకట సుబ్బారావు వైశ్యకలం, వర్తకశీవనం, టిట్టిప్రోలు,

కొంటరు పిటిషనర్లు:—(మునిగదాతలు) సోన

మల్ జూట్ మల్ కొట్టువగైరాలు.

పైన తెలుపబడిన పిటిషను దాగుడు 1920 సెల్ 5 వ ఆక్టోబరు 10 (2) సెక్షను ననుసరించి తన్ను ఇకాసాత్యెంటుగా తీర్మానించ వలసినట్లు ప్రార్థించుచు ఈ కోర్టునందు ఒక అర్జిని దాఖలు చేసికొనియున్నాడు. సవరణ ఆర్డీ విచారణ మొత్తము 12-11-29 తేదీకి నాయబా చేయబడినది.

సోకోర్టు బాపట్ల } వ. యస్. సిరాస్యమిఆయర్స్,
21-10-29 } ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టు నోటీసు:— అక్టోబరు 21 వ తేదీ గురువారం దీపావళి పండుగ దినము గనుక పోస్టాఫీసుకు సెలవుదినమగును.

కొత్త పురి - కొత్త పురము కౌన్సిలు:— వాయిదా వేయబడిన సాధారణ సభ అక్టోబరు 29 వ తేదీ మంగళవారం సా.శం.కాలం 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనమును జరుగును.

రాయలసీమ యువజన సేవాసమితి మహాసభ:— డిసెంబరులో మదనపల్లి యందు శ్రీయుత సి. ఆర్. కెడ్డిగారి యధ్యక్షతన జరుపబడును, తేది యింకను నిర్ణయింపబడలేదు.

చూతన శాసనములు:— చుద్రాసు సర్పిసు కమిషను బిల్లు, మద్రాసు గవర్నరుగారి యొక్కయు, రాజప్రతినిధిగారి యొక్కయు అంగీకారమును బడసెను. బక్కెట్టు మేపుల బిల్లు మద్రాసు గవర్నరుగారి యనుమతి బడసెను.

రాక పోకలు:— లీమరుబ్రదర్సు లిమిటెడు కంపెనీ యొక్క డైరెక్టరు లగు లార్డు లీమరు హ్యూముగారు ఇంగ్లాండు నుండి నేడు ఉదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

రైల్వేల ఫీల్డ్ ఇంజనీరు ఆఫీసు హాజీగారు ఫిల్డీనుండి గతరాత్రి మద్రాసు వచ్చిరి.

యం. యస్. యం. రైల్వేయేజంట్లు ఎఫ్. బి. వాగ్డెను గారు, యస్. బి. రైల్వేయేజంట్లు సి. సి. రొథరాగారు, సిగ్నానుండి నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

కర్నూలు మెకారిజనుగారు మానూరునుండి నేడుదయము మద్రాసు వచ్చిరి.

జనరలు కన్స్ట్రక్టును కంపెనీయొక్క మేనేజింగు డైరెక్టరు అగు న్యూమాన్ సోండ్సర్సుగారు ఇంగ్లాండునుండి నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

డా॥ సుబ్బారాయుడు, రామ్మొద్యురాజుగార్లు గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి బొంబాయికిని, కర్నూలు మాల్కొమ్మనుగారు రేణిసుంటకును బోయిరి.

ఒక సభ

22-10-29 సాయంకాలము 4 1/2 గంటల క్రిస్టియన్ కాతేడ్రల్, బ్రీక్లీ కాన్వెంట్-పురాణాధిపతి బిరుదాంకితులగు కతావధాని పురాణము సూర్యనారాయణ తీర్థలవారి అధ్యక్షత క్రింద నొక సభ జరిగెను.

ఆ సభలో మహాస్వామి శ్రీ విజయనగర మహారాజు వారి కాలేజీలో సీనియరు తెలుగు పండితులగు బ్రీక్లీ కాన్వెంట్-గారి మార్కనారాయణశాస్త్రిలవారు, సభ్యులు- మా తెలుగు లెక్చరరుగా రయిన మ. రా. రా. రాజగోపాలరావు పంతులవారు, బ్ర. శ్రీ. పంచాన్నిల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారు, కాలేజీ స్టూడెంట్లు లోనగువారు గలరు.

బ్ర. శ్రీ. కార్యకంఠ-గారి మార్కనారాయణ శాస్త్రిగారు మహాకవి నంది తిమ్మన్న ప్రణీతంబయిన పారిజాతాపహరణమును గూర్చి గొప్ప ఉపన్యాసము చెప్పిరి. శ్రీ శాస్త్రిగారి వాక్పరివాహ మిట్టిదని చెప్పుటకు శక్యముగాక, వీనులవిందయి మంచి నుంచి అపూర్వ విషయములతో నిండియుండెను. ఇట్లు రెండు గంటలకాలము ప్రసంగించి సభ్యులను సంతోషముద్రములో ముంచికేసిరి. వీనుల అధ్యక్షుల రిమార్కులతో సభ ముగిసెను.

పచ్చయప్ప కాలేజి ఆంధ్రసమాజము

పై కాలేజి ఆంధ్ర భాషాభివృద్ధి సమాజము తరఫున ప్రథమసంవత్సరపు శుక్రవారము (25-10-29) నాటి సాయంకాలము 4 గంటలకు "పచ్చయప్ప కాలేజి హాలునందు" జరుగును. మ. రా. శ్రీ. పింబల సుబ్రహ్మణ్యం శ్రేష్ఠిగారు (సమదర్శిని సంపాదకుడు) ఉపన్యసించురు.

మ. రా. శ్రీ. సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఎస్. ఎల్. సి. అగ్రాసాధాపత్యము వహించురు. ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజం లెల్లరు రా ప్రార్థికులు.

డి. ఎల్. గంగాధర పెట్టి, కె. రంగనాథము, శ్రీధర్, కామధర్మి

న్యాయస్థానవార్తలు

నెహ్రూగారిపై మాననష్టపుదావా

మోక్షోర్డు

మదరాసు, అక్టోబరు 24:— పండిత మోక్షోర్డు లు నెహ్రూగారిపైను, శ్రీ నెహ్రూపైను, స్వరాజ్యప్రతికా సంపాదకులును, ప్రచురకులును అగు టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులు, కృపానిధిగార్లుపైను. సి. ఎస్. రంగయ్యగారు ఎం. ఎల్. ఎ. డెచ్చిన మాననష్టపుదావా, ఈయభ్యాన్నము న్యాయమూర్తి ఎడ్జిగారియెదుట విచారణకు వచ్చెను. క్రిందటి వాయిదాలోజూన, ప్రతివాదులలో నొకరగు ప్రకాశంపంతులుగారిపై నోటీసు జారీ కాలేదను కారణముచే, న్యాయమూర్తి నేటికి వాయిదావేయటయు, ప్రతివాదులు వ్రాతమాలముగు వాజ్మాలములను దాఖలుచేయవలెనని యుత్తరువు చేయటయు పాతకులకు జ్ఞాపక ముండియుండును.

ఈదినమున ప్రకాశంపంతులుగారి తరఫున టి. ఎం. వేదాంతంగారు హాజరై, వ్రాతమాల మగు వాజ్మాలమును దాఖలుజేయుటకు వ్యవధిని గోరిరి.

న్యాయమూర్తి అందుల కంగీకరించి, మూడువారములకు కేసును వాయిదావేసిరి.

* * * *

స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రిపై

దావా

మదరాసు, అక్టోబరు 24:— ఆలంపూరు యూనియన్లధ్యక్షుడు చెన్నపురి ప్రభుత్వ స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రిపై నొక కేసు నిన్న సాంత్రిము, మోక్షోర్డులో దాఖలు చేసిరి.

మహమ్మదు అబ్దులు జిలానీగారు, ఆలంపూరు యూనియనునకు టెంపరరీ అధ్యక్షులుగ నియమింపబడియుండిరి. అధ్యక్షునియొక్క పీఠ యూనియను సభ్యుల సమావేశ పరచిరి. ఆ సమావేశమునందు జిలానీగారే అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఎన్నికల ఫలితములను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుగా సదరు సభ సమావేశపరచునప్పటికి జిలానీగారు రాజభక్తి ప్రమాణము నొనర్చియుండలేదనియు, అందుచే సదరు సమావేశమును, అందు జరిగిన కార్యక్రమమును సక్రమమైనవిగాదని చెబువును ప్రభుత్వమువారు వాది యెన్నితను రద్దుచేయును నుత్తరువు చేసిరి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు సక్రమమైనదిగాదనియు సదరు యుత్తరువును రద్దుచేసి వాదియొక్క యెన్నికను ప్రకటింపవలెనని మంత్రిని ఆజ్ఞాపింపవలెనని జిలానీగారి పుట్టి దావాను తెచ్చిరి.

న్యాయమూర్తులు, మంత్రికి నోటీసు చేయ వలెనని యుత్తరువు చేసిరి.

తృతీయ కైకలూరుతాలూకా కాపు మహాజనసభ నవంబరు 9, 10 తేదీలయందు కైకలూరు తాలూకా వాడపల్లి గ్రామములో జరుగును.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా అఫిషియల్ రిశీవరు కోర్టులో, ఏలూరు.

వి. పి. నెం. 21/1929.

యినాల్వెంటు:— వత్సవాయ సత్యనారాయణరాజు.

కైడిబిల్లు:— పెనుమత్త వెంకటనరసింహారాజు వగయిరాలు.

1920 సంవత్సరం 5 వ ఆర్డరు 64 వ సెక్షను ప్రకారము తమయొక్క ఆస్తులను రుజువు పరుచుకొననటువంటి పై జెప్పిన ఇన్సాల్యెంటు అఫీడారునియొక్క కైడిబిల్లు 1929 సం॥ నవంబరునెల 11 తేదీలోగా తమయొక్క ఆస్తులను రుజువుపరచుకొన వలయును. తప్పినయెడల వార్లయొక్క ఆస్తులను గను నిగిపకయే పైనో డివిడెను పంచిపెట్టబడును.

అఫిషియల్ రిశీవర్ } వి. కోదండరామయ్య, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా, అఫిషియల్ రిశీవర్ } 28-10-1929

ఆంధ్ర మహాసభ ఆహ్వానసంఘసభ

రేపు 25 వ తేదీని అగ్యయ్యని ఎన్నుకొనుటకుగాను సమావేశమగును

బెజవాడ, అక్టోబరు, 24:— ఆంధ్రమహాసభ ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శి నాలం పాపయ్యగారు యీ క్రిందితంతివార్త పంపుచున్నారు.

ఆంధ్ర మహాసభ ఆహ్వానసంఘమువారు రేపు 25 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం. ఆంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుటకుగాను బెజవాడ దుర్గావిలాసమునందు సమావేశమగుదురు. సభ్యులెల్లరు రా ప్రార్థికులు.

నెల్లూరు రైతుల మహాసభ

27 తేదీని జరుగును

నెల్లూరు, అక్టోబరు 24:— నెల్లూరుజిల్లా రయితులసభ 27 వ తేదీని నెల్లూరులో జరుగును. 3 గంటలకు ప్రారంభమగును. ఆరోజుననే ఉదయం జిల్లా కో-ఆపరేటివు బ్యాంకుల సభ జరుగును. (అ. ప్రె.)

సుభాష్ బోసుగారికి వారంట్లు

జారీచేయబడెను

నేడు కోర్టులో హాజరు కానందుకు ఈవారంట్లు జారీ చేయబడెనది

కలకత్తా, అక్టోబరు 24:— నేడు కలకత్తా అడివను జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట సుభాష్ చంద్రబోసుగారి రాజద్రోహవిచారణ జరగవలసి యుండెను. కాని సుభాష్ చంద్రబోసుగారు కోర్టులో హాజరుకాలేదు. ఈనెల 22 తేదీని వారు గైరు హాజరు గుటకు కోర్టు వారు అనుమతి నొసంగి యుండిరి. కాని 24 తేదీకి గైరు హాజరుగుటకు అనుమతి యొసంగబడి యుండలేదు. సుభాష్ బోసుగారు తాము నేడు హాజరుకాజాలమని స్వయముగాగాని తమ స్నేహితు ద్వారాగాని కోర్టువారికి తెలియబరచి యుండలేదు. (అందు వల్ల బోసుగారిని వెంటనే అరెస్టుచేసి బామినామిద విడుదల చేయుటకు అవకాశములేకుండ కోర్టువారు వారంటు జారీ చేసిరి. బోసుగారి పక్షమున స్నేహితులగు ఫిల్డీగారు అట్టివారంటు అవసరము లేదనియు, బోసుగారు కలకత్తాకు వచ్చుటకు ప్రయాణమై దారిలో నున్నారనియు, నాటిసాయంకాలమే బహుశా రాగలరనియు వాదించిరి కాని కోర్టువారు అట్టివారంటు అత్యవసరమని చెప్పి జారీచేసిరి కేసు విచారణ తిరిగి 28 తేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (క్రి ప్రెస్)

ఆంధ్ర భూమిశిస్తు సమితి

27వ తేదీన సామర్లకోటలో ఉపసంఘసమావేశము

సామర్లకోట, అక్టో 24:— ఆంధ్రరాష్ట్ర భూమిశిస్తు సమితి ఉపసంఘసమావేశము 27 వ తేదీన జరుగును. నవంబరు 5వ తేదీన బెజవాడలో జరుగనున్న రాష్ట్రసమితి సమావేశము నందు జరుగనున్న పనిగూర్చి యోచించురు.

న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులు, డి. బి. ఎం. రామచంద్రరావు బి. మునుస్వామినాయుడు, బి. వెంకట పతిరాజు, బి. రామచంద్రరెడ్డి సి. రామసోమయాజులు, డి. సూర్య ప్రకాశరావు గార్లు ఉపసంఘసభ్యులుగ చేర్చుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

మలేరియాకమిషను

కలకత్తా, అక్టోబరు 28:— జాతీయమితివారిచే నియమితమైన మలేరియా కమిషనువారు నేడు ఉదయమున కలకత్తాకు వచ్చిరి. కమిషనుసభ్యునినొకనితో సంప్రదింపగా ఆతడు యీ విధమున తెలిపెను. కమిషనువారు మలేరియాబాధ్యముయొక్క సితిని స్వయముగాచూచి నేర్చుకొన భారతదేశమునకు వచ్చిన ధీమతి తెలిపిరి. ఈ కమిషనువారు బొంబాయి పంజాబు ఢిల్లీ సంయుక్తరాష్ట్రములకు యింతకుపూర్వమే వెళ్లిరి. డిసంబరు 28 వతేదీని యీకమిషనువారు బొంబాయిలో స్థిమరు నెక్కెదరు. (అ. ప్రె.)

దేవాలయములలో నిమ్మజాతుల ప్రవేశము

పూనా సత్యాగ్రహాలకు

చెన్నపురి నిమ్మజాతుల సానుభూతి

గత మంగళవారము సాయంత్రమున నేపీయరు పాల్గులో చెన్నపురి నిమ్మజాతులవారు శ్రీయుత డబ్ల్యు. పి. సాందగపాండ్య నాడరుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద నొక సభ జరిపి పూనా సత్యాగ్రహాలకు తమ సానుభూతిని ప్రకటించిరి.

శ్రీయుత ఎన్. శివరాజుగారు పూనా సత్యాగ్రహాల సలుపుచున్న పోరాటముగూర్చి మాట్లాడుచు దేవాలయ ప్రవేశసహ్య సంస్థాపికముగా పరిష్కరింపబడుచో, నిమ్మజాతులు యితర పక్షికు స్థలములలోగూడ యితరులలో సమాన హక్కులను వెంటనే సంపాదించగలరనియు, పూనా సత్యాగ్రహాలు చాల పట్టుదలతో పోరాడుచు యిది వరకే జయము గాంచగలిగిరనియు నుడివెరి.

మిమ్ముల అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు ఏషియాటియాలో నిమ్మజాతులు యీ దేవాలయము ప్రవేశసహ్య పరిష్కరింప బడుటకు పెక్కుకష్టముల నెదుర్కొనవలసియున్నదని నుడివెరి. కాంగ్రెసుసభగాని యితర జాతిహింసాపులుగాని యంతరకు నిమ్మజాతులపక్షమున బూనకున్నాడు. కాబట్టి యీకార్యమును నిర్వహించుటకు స్వసహాయమునిదనే తా మాధారపడవలసియున్నది. ఇటీవల బయలుదేరిన ఆత్మగౌరవోద్యమము ఉన్న తజాతుల మనిషిమంకొనువారి హృదయములందు మార్పుగలిగించుట సంశోధకరచుగు విషయము. ఇతర జాతులకుచెందిన యువకులనేకులిప్పుడు నిమ్మజాతుల పక్షమున నేనయినర్ప సంసిద్ధులయి యున్నాడు. నిమ్మజాతులిప్పుడొనర్చవలసిన పని యేమనగా పూనాలో వలెనే దక్షిణ యిండియాలోగూడ దేవాలయ ప్రవేశవిషయమున సత్యాగ్రహమును ప్రారంభింప వలసియున్నది.

అధ్యక్షులు బువన్యసింహ పిమ్మట శ్రీయుత బాలగురు శివంగారు యీ క్రిందికి రావలయు నుపపాదించిరి.

“పూనాయందలి నిమ్మజాతులు దేవాలయ ప్రవేశమునకు తమకు గల హక్కులను సంపాదించుటకు కడుదౌర్భాగ్యముతో సత్యాగ్రహము బూని పెక్కుకష్టములను భరించి పోరాడుచున్నందుకు చెన్నపురి నిమ్మజాతులవారు తమ సానుభూతిని దెలుపుచు తమకు సంపూర్ణ విజయము గలుగుగాక యని కోరుచున్నాడు.”

పై తీర్మానము శ్రీయుతలు ఎల్లప్పుడూ, ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరు, గార్లచే బలపరుపబడి, సభవారిచే నేక గ్రీవముగా నామోదించ బడినది.

సభ ముగియబోవునపుడు మన స్వామి సహజానంద గారు మాట్లాడుచు, యీసత్యాగ్రహపోరాటమును నడుపువాఁడై ఆదిద్రావిడులమీద త్రోసివేయుటకంటె, హిందూ బ్రాహ్మణేతరుల లేల వహించుటగూడదనియు, ఈవిషయమున ప్రజలు తమంతటతాము పాటుపడుటకంటె ప్రభుత్వమువారికి కాసనమేల గావించుగూడదనియు, ప్రశ్నించిరి.

శ్రీయుత ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు బదులు చెప్పుచు, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానముక్రింద దేవాలయ ప్రవేశము విషయమున కాసనముగావించుట కష్టమనియు, హిందూ బ్రాహ్మణేతరులకు యీసమస్య అంతప్రాముఖ్యముయినది గాదనియు ప్రత్యేకముగా నిమ్మజాతులయభివృద్ధికిర కుద్దేరింపబడిన యీ యుద్యమమును తమంతటతామే నడుపజాలరనియు, కాబట్టి, యీయుద్యమమును నడుపుభారమును నిమ్మజాతులు తమంతటతామే వహించవలె ననియు, నుడివెరి. అంతటితో సభ ముగిసెను.

భీమవరం హిందూసమాజము

న్యాయతి సుబ్బరావుపంతులుగారు

ప్రారంభమహోత్సవము నలివెదరు

భీమవరము, ఆక్టోబరు 24:—భీమవరము హిందూ సమాజపు ప్రారంభమహోత్సవము ఆక్టోబరు 27 వ తేది 8 గంటలకు ఆంగ్లభిష్య న్యాయతి సుబ్బరావుపంతులుగారిచే జరుపబడును. ఆంగ్లబంధు విచ్చేయప్రార్థితులు, (భీమిపాటి నూర్య నారాయణగారు త్యాగరాజ భక్తసభ కార్యదర్శిగారు పంపిన తంతివార్త.)

శారదా బిల్లు

ఈ నెల 22 వ తేదీ జయవారము నాడు మదరాసు రాజధాని గజెట్లో ప్రకటింపబడెను

1929-19 వ చట్టము

బాల్య వివాహములను జరుపకుండ నిరోధించునట్టి చట్టము బాల్యవివాహములను జరుపకుండ నిరోధించుట

అవసరమగుటచే, యీ రీతిగా

చట్టము చేయబడెను

సంగ్రహ శీర్షిక

(1) 1928 బాల్య వివాహ నిరోధక చట్టముని యీ చట్టమును పిలువవచ్చును.

వ్యాప్తి

(2) ఇది బ్రిటిషు యిండియా కంతును, బ్రిటిషు జెలు బిస్తానును, సాంతాలు పరగజాలను గూడ వర్తింనును.

ప్రారంభము

(3) 1980 ఏప్రిలు నెల మొదటి తేదీ నది అమలులోనికి వచ్చును.

నిర్వచనము

(4) ఈ చట్టములో విషయములోగాని సంధర్భములోగాని అసంగతమైనదేదైన నుండినట్లయిన

(5) “బిడ్డ” అనగా పురుషుడైనచో 18 ఏండ్లలోపు వయసు గలవాడును స్త్రీ యైన 14 ఏండ్లలోపు వయసు గలది అని అర్థము.

(6) “బాల్యవివాహము” అనగా పెండ్లి చేసుకొనుటకు సమ్మతించిన పురుషు లిద్దరిలోను యెనకో యొకరు బిడ్డ అని అర్థము.

(7) “పెండ్లి చేసుకొనుటకు” “సమ్మతించిన వ్యక్తి” అనగా దాని ప్రకారము యే స్త్రీకిని యే పురుషునకును వివాహము జరిగినదో వారిద్దరిలో నొకరినియర్థము.

(8) “మైనరు” అనగా 18 ఏండ్లలోపు వయసు గల స్త్రీగాని పురుషుడుగాని అని అర్థము.

బిడ్డయగు నొక స్త్రీని యిరువదియొక్క యేళ్లకు లోపు వయసుగల పురుషుడు పెండ్లియాడినచో

వానికి శిక్ష

3. ఒక వ్యక్తి పురుషుడైయుండియు 18 యేండ్లకు పై బడినట్టియు 21 యేండ్లకు మించినట్టియు వయసుగలవాడై యుండియు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లిచేసుకొనినచో 1,000 రూపాయలవరకును జైల్లోనా శిక్ష విధింపబడుట కర్హుడగును.

21 ఏండ్లకు మించిన వయసుగల పురుషుడు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లియాడినచోవానికి శిక్ష

4. 21 ఏండ్లకుమించిన వయసుగల పురుషుడైయుండినవాడు బిడ్డయగు స్త్రీని పెండ్లియాడినచో నెలరోజులవరకును విడిబైదుశిక్షను లేక 1,000 రూపాయలవరకును జైల్లో శిక్షయును లేక రెండు శిక్షలుగూడ విధింపబడుట కర్హుడగును.

బాల్యవివాహమును జరిపినందులకు శిక్ష

5. బాల్యవివాహమును జరుపుట, పరిశీలించుట, యాజమాన్యమున వహించుట మన్న గుపనలను చేసినవారు ఆవివాహము బాల్యవివాహముకాదని నమ్ముట కవకాశముకలదని రుజువుచేసిన యడల తప్ప నెల రోజుల వరకు విడిబైదు శిక్షయును లేక 1,000 రూపాయల వరకును జైల్లోనా శిక్షయును లేక యీరెండు శిక్షలుగూడ వేయబడుట కర్హులగుదురు.

బాల్యవివాహముతో సంబంధముగల తండ్రికిలేక తల్లికిలేక సంరక్షకునకు శిక్ష

6. (1) ఒక మైనరు బాల్యవివాహము చేసుకొనినచో ఆ మైనరు విషయమున బాధ్యత గల తండ్రియైనను లేక తల్లియైనను లేక సంరక్షకుడైనను లేక మరియొకడైనను ఆ బాధ్యత న్యాయసమ్మతమైనను కాకపోయినను ఆ వివాహము జరుగుటకు సంబంధించిన యేపనినైన జేసినను, లేక ఆ వివాహము జరుగుటకు సమ్మతించినను, లేక అతడవలన ఆ వివాహము జరుగకుండ నిరోధింపకపోయినను, నెలరోజులవరకు విడిబైదు శిక్షయును లేక 1000 రూపాయలవరకు జైల్లోనా శిక్షయును లేక యీ రెండు శిక్షలుగూడ విధింపబడుట కర్హుడగును.

స్త్రీ యైనచో ఆమెకు బైదుశిక్షమాత్రము వేయగూడదు

(2) ఈ సెక్షను ప్రయోజనమునకును సంబంధించిన తరుకు ఒక మైనరు బాల్యవివాహము చేసుకొనినచో ఆ మైనరు విషయమున బాధ్యులగు వ్యక్తి అన్యథా ఋజువుచేసి

యడల తప్ప లేనిచో ఆ వ్యక్తి అతడవలన ఆ వివాహము జరుగకుండ నిరోధింపలేదనియే భావింపబడును.

3 వ సెక్షనుక్రింద నేరము చేసినవారికి

కారాగృహవాసశిక్ష వేయగూడదు

7. 1897 జనరలు క్లాజెసు ఆక్టు (10-1897) 25 వ సెక్షనులోను యిండియా సుపీను కోడు (45-1860) 64 వ సెక్షనులోను ఎటుల నుండినను గూడ 8 వ సెక్షను ప్రకారము ఒక దోషికి ఒక న్యాయస్థానాధికారి శిక్ష విధింప నన్నపుడు ఆదోషికి విధింపబడిన జైలున మొత్తమును ఆదోషి చెల్లించనిచో అతడు ఎన్ని రోజులవరకైన గాని కారాగృహవాస శిక్ష ననుభవింపవలెనని ఆజ్ఞాపించుటకు ఆన్యాయాధికారికి అధికారము లేదు.

ఈ చట్టముక్రింద జూరిన్ డిక్షను

8. 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) 190 సెక్షనులో యెటులున్నను యీ చట్టము క్రింద జరిగిన నేరములను గూర్చి దాఖలు పుచ్చుకొనుటను విచారించుటకు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకును డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటుకును తప్ప యితరులకు అధికారము లేదు.

నేరములను దాఖలు పుచ్చుకొనవలసిన పద్ధతి

9. ఏ వివాహములో నేరము జరిగినట్లు యెంచునచో ఆ వివాహము జరిగిన సంవత్సరములోగా ఫిర్యాదు దాఖలైన యెడల తప్ప యే న్యాయస్థానాధికారియును యీ యాక్టుకు సంబంధించిన కేసులలో దాఖలు పుచ్చుకొనగూడదు.

ఈ చట్టముక్రింద జరిగిన నేరములను

గూర్చి ప్రారంభవిచారణ

10. ఈ చట్టము క్రింద ఒక నేరములో దాఖలు పుచ్చుకొనిన న్యాయస్థానాధిపతి 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) 208 వ సెక్షను ప్రకారము దానిని కొట్టివేసిన యెడల తప్ప ఆ కోడు 202 సెక్షను ప్రకారము స్వయముగా ప్రారంభవిచారణ చేయవలెను లేదా అట్టి విచారణ చేయుట కొక ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు నియమించవలెను.

ఫిర్యాదీవద్దనుండి ధరావతు పుచ్చుకొనుట

కధికారము

11. (1) ఫిర్యాదీని పరీక్ష చేసినపిమ్మటను ముద్దాయి హాజరునట్లు నిర్ణయించుటకు సమ్మతులకు సంపుటోపలను ఫిర్యాదీ ధరావతు కట్ట నవసరము లేదని న్యాయస్థానాధికారి తప్ప తలచినయెడల ఆటుల నడపవలెనని అందులకుగల కారణములను న్యాయస్థానాధికారి స్పష్టముగా వ్రాయవలెను 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరుకోడు (5-1898) 250 సెక్షను ప్రకారము ఫిర్యాదీ ముద్దాయికి నష్టపరిహారము నివ్వకతేనని న్యాయస్థానాధిపతి ఆజ్ఞాపించవలసిన అవసరము విచారణాంతరము కలుగవచ్చును గాన అందులకు హామీగా 100 రూపాయలకు మించని మొత్తమునకు ఫిర్యాదీ యొక్కడేగాని లేక బామీనదారులతోగూడగాని పూచీకత్తును వ్రాసి యియ్యవలెనని ఆజ్ఞాపించవలెను. న్యాయస్థానాధికారి ఆందుల కేర్పరచిన యుచితముగు గడువులోపల ఫిర్యాదీ అట్టి ధరావతును యియ్యనిచో ఆఫిర్యాదును కొట్టివేయవలెను.

2. ఈ సెక్షను ప్రకారము పుచ్చుకొనబడిన పూచీకత్తు 1898 క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడు (5-1898) క్రింద పుచ్చుకొనబడిన పూచీకత్తుగానే భావింపబడవలెనుగాన ఆకోడు 42 వ ప్రకరణము ఆ రీతిగా దీనికిగూడ వర్తింపవలెను.

ఎల్. గ్రాహము,

ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యదర్శి,

(మదరాసు గవర్నరు సంఘమువారి ఉత్తరువు ప్రకారము మరల ప్రకటింపబడినది.)

జె. వెంకటనారాయణ,

గవర్నరు మెంటు లా (లెజిస్లేటివు) డిపార్టుమెంటు కార్యదర్శి.

తణుకు

భారత ఖడ్గరునిలయముయొక్క మహాజనసభ 30-10-29 తేది మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు వడ్డురు గ్రామములో జరుగును. కార్యక్రమము

1. భారత ఖడ్గరునిలయముయొక్క అనుక్రమముల సభి వృద్ధిపరచుట.
2. నూతన యెన్నికలు.
3. గతలెక్కల నామోదించుట.
4. యిదివరకుండిన నష్టమును పేరుధనమునుండి తొలగించి మిగతా పేరుధనముమీద లాభనష్టములను కేక్రించుటకు డిలి రిజిస్ట్రేరువారిని కోరుట.

కొవ్వలి గోపాలరావు,

భారత ఖడ్గరునిలయ కార్యదర్శి

ఆశ

దొడ్డు బిసెంటుగారు ఇంగ్లండునుండి నిన్నటి దినము బొంబాయి కేతెంచిరి. కెనడాపద్ధతిని అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యమును హిందూ దేశమున కొనగటకు రాజప్రతినిధిగారును ఇండియా మంత్రిగారును నిశ్చయించినట్లు బిసెంటుగారికి సమాచారము దెలిసెను. ఇది నిజమగుచో సంతృప్తికరమేగాని, గాలికబుల్లకన్నను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వ ప్రకటనముగాని, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనముగాని వెలువడినగాని, నిశ్చయమేర్పడజాలదు. భారతదేశ విడివరకే అసహనము జూపుచున్నది. సంవత్సరాంతములోపల స్వరాజ్యము లభింపనిచో, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నామోదించి తదర్థమై ఫలప్రదమగు కార్యక్రమమును, లాహోరు కాంగ్రెసు సభవారు నిర్ణయింపగలరు. ఈలోపుగ ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడుట యవసరము. సైమను కమిషను రిపోర్టు వచ్చువరకు వేచియుండవలె ననుట, హిందూదేశము నవమానించుట యగును. సైమను కమిషనును ఒహిష్కరించిన దేశము, దానిని విచారించెడి రాండుటేబిలు సమావేశమునం దెటుల పాల్గొనగలుగును? ఇర్విన్ ప్రభువుగారు హిందూదేశమున దిగిన వెంటనే అధినివేశ స్వాతంత్ర్య ప్రదానము విషయమై బ్రిటీషు ప్రభుత్వాభీప్రాయమును తెలిపెదరని, బిసెంటుగారు చాటుచున్నారు.

ఈ సమయముననే, ఇంగ్లండులోగూడ ఇండియా మంత్రిగా రొక ప్రతిపాదనము గావించెదట. బిసెంటుగారితోనే బొంబాయికి వచ్చిన నర్ చిమకలాల్ సెతల్ వాడుగారు ఇట్టి సమాచారమును దెలుపుట లేదు. 1917 సంవత్సరపు ప్రకటనము బాధ్యతతో గూడిన ప్రభుత్వమును ఆదర్శముగ సూచించి యుండెను. కాని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్య ప్రదానమును సూచింపలేదని, కొందరు బ్రిటీషు ప్రముఖులు దెలిపియుండిరి. ఈ విషయమై లేబరు ప్రభుత్వము వారు సరియగు నర్థము దెలిపి, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమే హిందూదేశ గమ్యస్థానమని తెలిపెదరట. సైమను కమిషను రిపోర్టు కిట్టి ప్రతిపాదనము భంగకరము గాదని సెతల్ వాడుగారు నమ్ముచున్నారు. కాని, భారతీయులు గోరునది ఆదర్శ ప్రకటనము గాదు. తక్షణ అధినివేశ రాజ్య స్వాతంత్ర్యమును వారు గోరుచున్నారు. లేనియెడల, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము వారి యాదర్శమగును. ఆదర్శమును మాత్రము సూచించి దానిని జేరుటకు అంతరము లేని, యోగదవలయునని చెప్పచో, భారతీయుల సహనకు వేచియుండజాలరు. సెతల్ వాడుగారు మామూలినట్లు, ఇంగ్లండులో భారతీయ నాయకులు జేరి, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమువారికి తరుచుగ ప్రార్థనల నలుపుచుండవలె ననుచో, అట్టికోర్కె వ్యర్థము.

ఇట్టి పద్ధతులు నిష్ఫలముగాని భారతీయుల కిదివరకే కరతలములక మయ్యెను. హిందూదేశ సమస్య కొరకై లేబరు ప్రభుత్వమువారు పదచ్యుతులగుటకు నమ్మతింపరని సెతల్ వాడుగారు జెప్పటచే, ఆశ కంతగ నవకాశము గనుపింపదు. లేబరు ప్రభుత్వము వారు హిందూదేశము విషయమై ఎటుల ప్రవర్తించినను, భారతీయులు మాత్రము స్వరాజ్య సంపాదన ప్రయత్నములను నడలించగూడదు. ప్రభుత్వ ప్రకటనలకై వేచియుండబనిలేదు. భారతీయులకు స్వాతంత్ర్య మొనగక తప్పదని గోచరించుచో, ఇంగ్లండులో నేతత్వమువారును దానిని నిరాకరించుటకుగాని ఆలసింపుటకుగాని, సాహసము జూపరు. అందుచే కాంగ్రెసుపక్షమువారును తదితరపక్షములవారును ఆత్మ విశ్వాసము గనుబటచి, స్వశక్తిపై నాధారపడి న దేశసేవతో కృషి నలుపుచో, వారి ప్రయత్నములు సఫలము గాంచగలవు.

క్రొత్త చట్టములు

ఈవారపు భోర్టు సెంటు జార్జి గెజెట్టులో, మదరాసు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడబోవు చట్టములు ప్రచురింపబడినవి. పట్టణనిర్మాణవిధానములను తయారు జేసి పంపుట కొనగబడిన అయిదు సంవత్సరముల గడువు దాటిపోయినను మ్యునిసిపలు సంఘములకు మరియొక యవకాశ మీయవలయునని, సాల్డానాగారి సవరణచట్టము గోరుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము అంగీకరింపబడిన గుజ్జుపునెడెములకు సరిబంధించిన బక్సెట్టు మాపుల చట్టము, చెన్ననగరమునకు మాత్రమే వర్తించును గాని, తదితర ప్రదేశములకు వర్తింపదు. రాజధానికంతకును దీనిని వర్తింపజేసిన గాని ప్రయోజన ముండదు. లేనియెడల, చెన్నపురి ప్రజలు పట్టణము దాటిబోయి యీ జూదమున పాల్గొన వీలగును. అబ్దుల్ హమీద్ ఖానుగారు చెన్న రాజధాని కంతకును వర్తించు చట్టమును తయారుజేసిరి. శాసనసభవారు దీని నామోదించుట లాభకరము. మాధవనాథుగారు మలబారు వివాహచట్టమును సవరించుట కొక సవరణచట్టమును ప్రవేశపెట్టబోవు చున్నారు. సంబంధముపేర జరుగు వివాహమును, యీ సవరణచట్టము క్రమమయిన వివాహమని అంగీకరించుచున్నది. ఇట్టి వివాహము క్రమమయినదని మలబారు ప్రజలు భావించుచునే యున్నారు. క్రొత్త చట్టము యీ సంగతినే బలపరుచును. ఇతియగాక, తార్వాడు ఆస్తివిభాగము విషయమై వలసిన ఏర్పాటులనీ చట్టము సూచించుచున్నది. మలబారు వివాహ శాసనపు సవరణచట్టము, అక్కడి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించునని నమ్మెదము.

బ్రిటీషు ప్రభుత్వము : ఆప్ట నిస్థానము

బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నూతన ఆప్ట నిస్థాన ప్రభుత్వమును గుర్తించినట్లు, షాజహాన్ ను మంత్రిగారు పంపిన సందేశము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంగ్లండు ఆప్ట నిస్థానముల మధ్య స్నేహబంధము బలపడునని, వీరు నమ్ముచున్నారు. ఈ సందేశము, అమీరు నాదరుఖానుగారు నియమించిన విదేశాంగమంత్రికి పంపబడెను. ఈరితినే ఇతర దేశ

ములవారును గూడ క్రొత్త రాజును గుర్తించెదరని యూహింపవచ్చును. నాదరుఖానుగారు, దేశ సత్వ రాభివృద్ధికై కృషి నలిపెదమనియు, తమకు దేశ సేవయే ప్రధానముగాని కేవల రాజ్యాధికారము గాదనియు, ప్రకటించిరి. వీరు ప్రజలను యుద్దేశ్యములు నెరవేర్చుచో, ఆప్ట నిస్థానపు భావి పరిణామ మనుకూలముగ నుండు ననుటకు సందియములేదు. విద్యా వ్యాప్తికిని, రోడ్ల రైల్వేల నిర్మాణమునకును, నాదరుఖానుగారు తోడ్పడ నిశ్చయించిరి. అమనుల్లాగారి పద్ధతులను మెచ్చుకొనుచు, వారి ననుసరించెదమనిరి. హబిబుల్లాగారి నిరోధము పూర్తిగ సంతరించినది. అమనుల్లాగారి పక్షపాతులు, నాదరుఖానుగారు వాగ్దాన భంగ మొనర్చిరని దెలుపుచు, అసంతృప్తిని జూపుచున్నను, వీరుగూడ శాంత్యావశ్యకతను గ్రహించి, స్థిరమగు పరిపాలనకు తోడ్పడెదరని యూహింపవచ్చును. నాదరుఖానుగారి పరిపాలనక్రింద, ఆప్ట నిస్థానము నాగరిక ప్రపంచమునం దున్నతస్థానము నాక్రమించునని నమ్మెదము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు : జిల్లాబోర్డులు

సంయుక్త రాష్ట్ర శాసన సభలో, స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులగు బాబూ ఉమాశంకరుగారు ప్రవేశపెట్టిన జిల్లాబోర్డుల చట్టము, విశాలమగు ఏర్పాటులను సూచించెను. వోటరుల యోగ్యతలు తగ్గింపబడెను. ఆస్తికి సంబంధించిన అర్హత యేగాక, విద్యా ర్హత గూడ ప్రవేశపెట్టబడెను. అవినీతికరములగు నేరములను జేసిన వారికే జిల్లాబోర్డు సభ్యులగుట కవకాశముండదు గాని, నీతిబాహ్యముగాని నేరముల గావించిన వారికిట్టి యనర్హతయుండగూడదను సవరణను శాసనసభవారు రామోదించుట సమంజసముగ నున్నది. దీనినిబట్టి రాజద్రోహ నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన వారి కెట్టి అనర్హతయుండజాలదు. బోర్డుసభ్యులలో సగముమంది గలిసి అధ్యక్షులు రాజీనామా నీయవలయునని తీర్మానించుచో, వారు రాజీనామానిచ్చి తీరవలయునని, క్రొత్త చట్టము దెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి సవరణ నెదిరించినను, శాసనసభ వారు దీని సంగీకరించిరి. జిల్లాబోర్డులపైనను వాని ధనముపైనను కలెక్టరులకు గల అధికారమును, మరియొక సవరణ దొలగించెను. మంత్రిగారు దీని నెదిరించినను ఫలములేకపోయెను. ప్రభుత్వమువారి చట్టమును ఆమోదించెదరో లేదో చూడవలయును ఇట్టి విశాలచట్టమును తీరస్కరించుట, ప్రభుత్వ గౌరవమునకే భంగకరమగును.

సిలోను సంస్కరణములు

జానమూరు కమిటీవారు సింహళ ద్వీపము నిమిత్తము సూచించిన రాజ్యాంగ సంస్కరణములు అక్కడి ప్రజలకు అసమ్మతముగ నుండెనని తెలిసిన విషయమే. గవర్నరుగారికి అసాధారణాధికారముల నొసగి, అధికార ప్రాబల్యమును పెంచుటకు, జానమూరు కమిషను వారు ఏర్పాటుజేసిరి. స్వపరిపాలనమునకు, వీరి సూచనలు తోడ్పడవని సిలోను ప్రజలు దృఢాభిప్రాయపెయున్నారు. శాసనసభవారు తమ యసమ్మతి నిదివరకు తెలిపియుండిరి. ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రత

నెరిగియుండియు, లేబరుమృతిగారు డా॥ నమ్మారు కమిషను సిఫార్సుల నామోదించుట. జూడ, లేబరు ప్రభుత్వమువారు కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారి కన్న ను ముందుకుబోరని విదితమగుచున్నది. ఇంతకు పూర్వము కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమువారు సిలోను ప్రజల కంత్యసందేశ మంపియుండిరి. అంగీకరించిన డా॥ నమ్మారు సిఫార్సుల నన్నిటి నంగీకరింపుడు, లేని యెడల ఎట్టి సంస్కరణము లుండవని, మీరు తేటకర చిరి. లేబరుప్రభుత్వమువారును వీరిమార్గమునే అను సరించిరి. సిలోనుప్రజల ఆశ లింతటితో భగ్నము గాగలవు. హిందూదేశము విషయమునగూడ సైమ నుకమిషను సిఫార్సులను లేబరుప్రభుత్వమువా రామోదించునెడల, ఆశ్చర్యము గలుగజాలదు.

ఆర్థిక సమస్యలు

ఆర్థిక విషయముగూర్చి విచారించి దెలుపుటకు, లేటనుగారిని సైమను కమిషనువారు నియ మించిరి గాని, మీరు ఆచరణ యోగ్యమగు ఏర్పాటు లను సూచింప లేక బోయిరని తెలియుచున్నది. సైమను కమిషనువారి ఎదుట, క్షేపణవిధమగు సూచనలు గావింపబడెను. సర్ బ్లా కెట్టు గారొక విధమగు సూచనల గావింపగ, ఇవి ఇండియా ఆఫీసువారికి సరిపడలేదట. ఆర్థిక విషయములలో రాష్ట్రములు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించ వలయు నని బ్లా కెట్టుగారు చేసినసూచన, ఇండియా ఆఫీసు వారికి వెగటుగ గనుపించుట వింతగాదు. అందుచే, ఇండియా ప్రభుత్వపు ప్రస్తుతార్థిక సభ్యులగు సర్ జార్జి ఘస్టరుగారు సైమను కమిషనుకు సలహా నిచ్చుటకు ఇంగ్లండుకు వెడలబోవుచున్నారు. బ్రిటిషు వర్తకులు గూడ ఘస్టరుగారితో సంప్ర తించుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. సం దర్భముల నన్నిటిని గాంచిన, ఆర్థికవిషయములలో ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యము లేకుండునటుల ఏర్పాటు జేయుచో, ఆశ్చర్య ముండదు.

పాలెస్తీను

పాలెస్తీనుకు బంపిన రెండు వటాలములను తీసివైచుటకు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చ యించిరి. ఇంకను రెండు వటాలములు నిలిచి యుం డును. దీనిని బట్టి పాలెస్తీనునందు శాంతి చేకూరె నని దలంపవచ్చును. కాని, తాత్కాలిక శాంతితో తృప్తిపెంది ప్రయోజనములేదు. ప్రస్తుత దుస్థితికి కారణములయిన సందర్భములను తొలగింప వల యును. బాల్కన్ ప్రకటనము ననుసరించి పాలెస్తీ నును యూధ దేశముగ గావించి ప్రపంచమందలి యూధుల కందరకును దీని నివాసస్థానముగ గావింప నిశ్చయించుటచే, అరబ్బులలో తీరని అసంతృప్తి జనించెను. పాలెస్తీను పరిస్థితులను విచారించుట కొక విచారణ సంఘము నియమింప బడెను. కాని, మూలకారణమగు బాల్కన్ ప్రకటనపు మంచిచెడు గులనుగూర్చి విచారించుటకు వీరి కధికారము లేక బోవుటచే, విచారణవలన శాశ్వతఫల ముండ జాలదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారికనయినను విశాల భావము జూపుట మేలగును.

బరోడా : లోకలు ఆష్టను పద్ధతి

లోకలు ఆష్ట పద్ధతి, మద్యపాన నిషేధము నకు దారిజూపునని, పలువురు దెలుపుచుందురు. ప్రజలు అక్కరలేదనినచోట, కల్లంగడుల నుంచ

కుండుటయే లోకలు ఆష్టను పద్ధతియగును. ఈ మాత్రమయినను చర్యదీసికొనకుండ, శుష్క ప్రచా రము గావించుటవలన ఫలముండదు. బరోడా ప్రభు త్వమువారు లోకలు ఆష్టను పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టు విషయమును గూర్చి యోచించుట కొక విచారణ సంఘము నేర్పరచిరి. బరోడాలో మద్యపాన నిషే ధము విషయమై అనుకూలాభిప్రాయము ప్రబలి యున్నటుల దెలియుచున్నది. బరోడా ప్రభుత్వము వారి కృషి మద్యపానమును తగ్గించుటకు తోడ్పడు చో, మీరు ప్రజలకు ఎవలేని మేలొనర్చినవా రగు దురు.

నూతన సైన్యాధిపతి

సర్ విలియము బర్డువుడ్డుగారి స్థానమున, సర్ ఫి లి వ్ చె ట్ వు డ్ గారు భారత దేశ సైన్యాధిపతిగ నియమింప బడిరి. పూర్వ సైన్యాధిపతి, సైన్యమునందు అభివృద్ధికరమగు మార్పులను గా వింప నంగీకరింపలేదనియు, క్రొత్త సైన్యాధిపతి యిం దుకు బూనెదరనియు, డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్పత్రికా ప్రతినిధి దెలుపుచున్నాడు. దీనినిబట్టిజూడ, సైన్యపు ఖర్చు తగ్గుటకుమారుగ, ఎచ్చునని తలంప నవకాశ ముగలదు. సైన్యమునందు భారతీయోద్యోగు లధిక ముగ నియమింప బడెదరను నాశ గనుపింపదు.

రంగుభేదము

అమెరికాలోనేగాక, ఇంగ్లండులోగూడ రంగు భేదము అతిశయ ము జూపుచున్నదని తెలియుచు న్నది. నీగ్రో నటునికి ఇంగ్లండులోని హోటలులలో భోజనవసతిగాని నివాస వసతిగాని దొరకలేదట. ఫ్రెంచి పరిస్థితు లింత యన్యాయము లేవట. ఇంగ్లం డులో బెరిగిన రంగుభేదమును నివారించుటకు ప్రయ త్నము లిపుడు జరుగుచున్నవి. హిందూదేశమున ప్రబలియున్న నర్తభేదమును నిరసించెడి విదేశీయులు శ్వేతదేశములలో ప్రబలియున్న రంగుభేదమును నివారించుటకు పాటుబడుట ముఖ్యవశ్యకము.

మైనరు బాలికల రక్షణ చట్టము

మైనరు బాలికలను వ్యభిచారము నిమిత్తము అమ్ముటగాని, కొనుటగాని, పెంచుటగాని, నేరమని విధించెడి చట్టమును పండిత గోవింద వల్లభపంతు గా రిదివరకు సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టియుండిరి. దీనిని సెలెక్టుకమిటీ కంపగ, సెలెక్టు కమిటీవారు తమ పోర్టును తయారుజేసి శాసన సభకంపిరి. శాసనసభవారు దీని నామోదించి, బాలి కల కడగండ్లనుబాపి, వ్యభిచారవృత్తినుండి వారిని రక్షించెదరని న మొదము.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ

బెజవాడలో జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర మహా సభకు నడింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారధ్యక్షు లుగ నెన్నికొనబడినందుల కెంతయు సంతసించె దము. నర సిం హా రా వు పం తు లు గారు, స్థానిక స్వరూపాలన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండి, కాం గ్రెసు ఆశయములను సఫలపరచుటకై నలిసినకృషి మరువదగినదిగాదు. సైమనుసంఘము గుంటూరు కరుదెంచినపుడు, బహిష్కారవిజయమునకు వీరధి కముగ తోడ్పడి ఆంధ్రదేశప్రశంసాపాత్రు లయిరి. కాంగ్రెసు ఉద్యమమువల్ల వీరికి గాఢభక్తివిశ్వాస ములు గలవు. వీరి అధ్యక్షతక్రింద, రాష్ట్రీయమహా సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడు నని న మొదము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షులు

నడింపల్లి నరసింహారావు పంతులుగారు ఎన్నికొనబడిరి
బెజవాడ, ఆక్టోబరు 23:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ నేడు దుర్గావిలాసమునకు దేశోద్ధారక నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి అధ్యక్షతను జరిగినపుడు శ్రీనడింపల్లి నర సింహారావుగారు (గుంటూరు పురపాలకసంఘాధ్యక్షులు), జరుగ నున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభాధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

నరసింహారావుగారి ధైర్యత్యాగములు

అధ్యక్షులైనందుకు గుంటూరు ఆహ్వాదము (స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు ఆక్టో. 24:—ఎన్. వి. ఎల్. నరసింహారా వు పంతులుగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాధ్యక్షుపదవికి ఎన్నికొనబ డినందున గుంటూరుపుర మత్స్యతె హ్లాదను పొందుచున్నది. ఏ దేశభక్తునకైనను ఆంధ్రు లొసంగగల అత్యున్నతపదవి యిది యొక్కటియే. దేశముకొరకై వారుజేసిన త్యాగమునుబట్టి యీపద వికి వారెంతయు తగియున్నారు. సైమనుకమిషనువారు యీపు రము వచ్చినపుడు బహిష్కారమును జయ ప్రదముగ నేర్పాటు జేసిరి. గవర్నరు యీ పురమునకు వచ్చినపుడు, వారిని సన్మానించుటకు నరసింహా రావుగారు పోలేదు. అప్పుడు కలెక్టరుగనున్న కెల్లె డ్దా గారు వీరిపై కేసుబెట్టి శిక్షస్వయ నహించియున్నను వీరింటికి వచ్చి కాఫీత్రాగి రమ్మని పిలచినచూడ బోలేదు. అప్పుడుతను పైక్రిమినలు కేసున్నను వీరు భయపడలేదు. వీరు పురపాల కాధ్యక్షులుగనుండియు, కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించు చుండుటచే ఆంధ్రు లందరిచే యిట్టి గౌరవమును బడసిరి. వీరి గౌరవాధ్యమ సన్మానసభలు యేర్పాటు జేయ బడుచున్నవి. (తంతి)

ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూమహాసభ

ఆహ్వాన సంఘ మేర్పడెను
డా॥ మునిజిగారు అధ్యక్షులుగ ఆహ్వానింపబడుదురు
బెజవాడ, ఆక్టో 22:—స్థానిక పెద్దలు కొందరు కభజేసి ఆంధ్ర మహాసభలోబాటు ఆంధ్రరాష్ట్ర హిందూ మహాసభను జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. దేశోద్ధారక నాగేశ్వర రావుపంతులు గారు అధ్యక్షులుగను, డి. రాఘవమండ్రయ్యచౌదరి, ఎ.కామేశ్వరరావుగార్లు సహాయకార్యదర్శులుగను ఆహ్వానసంఘముక టి యేర్పడెను. డా॥ మునిజిగారిని మహాసభాధ్యక్షులుగ ఆహ్వానించుటకు నిశ్చయించిరి. (ఫ్రీ ప్రె.)

గానసభ

బెజవాడ, ఆక్టో 22:—బెజవాడలో నవంబరు 2 వ తేదీన జరుగు ఆంధ్రగానసభకు డి॥ బి॥ కొ. సూర్యనారాయణమూర్తి గారు అధ్యక్షులుగ నుండ నంగీకరించి రని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

గోపను ప్రభువుగారు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకు బొంబాయికి వెళ్లిరి

ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 23:—గోపను ప్రభువుగారును గోప ను ప్రభియు ఇంగ్లాండునకు వెళ్లుటకు నేడురాత్రి బొంబాయి వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

ఇర్విన్ ప్రభువుగారి ఆగమనము

నూతన ధిల్లీ, ఆక్టోబరు 23:—ఇర్విన్ ప్రభువుగారు ఇర్విన్ ప్రభియు 27 వ తేదీని ఆదివారం ఉదయం 7 గంటలకు ధిల్లీకి విచ్చేయుదురు. భారత సైన్యాధిపతి నేడు ధిల్లీకి విచ్చేసిరి. కలకత్తా నివసాగారునూడ కొన్ని రు ధిల్లీయందు బసచేయవలసి ఇచటికి వచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

విదేశవాస్తవములు

నాడిరుఖానుగారిని రాజుగ బ్రిటిషువారు అంగీకరించుట

(రూటరు)

లండన్, అక్టో 25:—కాబూలు విదేశాంగ కార్యాలయమువారి సందేశమునకు ప్రత్యుత్తరముగ ఆర్థర్ హెండర్సన్ గారు ఇట్లు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:—కొద్ది రోజులబట్టి జరుగుచున్న సంగతులన్నిటిని బాగ్రంక కనిపెట్టి జూచుచున్నారము. ఐదువత్సరముతోను, మైత్రితోను, బలమైనట్టియు స్వాతంత్ర్యరాజ్యమును ఆప్తు నిస్తానములో శాంతి ఏర్పడునను ఆశలు త్వరలోనే ఫలించునుగాకయని గట్టిగ విశ్వసించుచున్నారము. ఆప్తు నిస్తానమును, బిరుదును పూర్వమునుండియు నచ్చుచున్న స్నేహము దినదిన ప్రవర్ధమానమై పానుగాక!

(వైరెస్)

ఇంకను పరిస్థితులు పూర్తిగ సర్దుకొనకుండగనే మన సెంట్రాల్ ఆఫీస్ పడుచున్న విరుదధితో, స్నేహముతో గౌరవ పురస్కారము తొలిరి బంపినందుల కెంతయు కృతజ్ఞులమని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము వ్రాసిరి. కాబూలును చిట్టకొన నాడిచ్చిన సంతోష హెండర్సన్ గారి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

మాస్కోటాన్ వార్తా ప్రచారక సంఘమువారిట్లు చెలుపుచున్నారు:—హబీబుల్లా, సయ్యదు హుస్సేను గారితో బాటు ప్రాంత ప్రభుత్వమునందున్న ముగ్గురుమంత్రులు లోబడిరి. వీరిని కుమించి వదలిపెట్టిరి, నాడిరుఖానుగారు ప్రభుత్వ కార్యాలయము లన్నిటిని కలకొల్పిరి. విదేశాంగ కార్యాలయమును గూడ స్థాపించిరి. అమానుల్లాగారి కాలమున నున్న సిబ్బందితోనే ప్రారంభించెను.

అమానుల్లాగారికి నాడిరుఖాను గారి ప్రత్యుత్తరము అమానుల్లా గారంపిన అభినందన తంతివార్తకు నాడిరుఖాను గారిట్లు తలవినది. “ఆప్తును చారిత్రమున అమానుల్లా ప్రభుత్వ శక్తియు మనస్థాపకములతో చిత్రింపబడును. అమానుల్లాగారు త్రొక్కిన పథమునే అనుసరించెదము” కాబూలు వర్తకులు తమంతట తామే క్రొత్త ప్రభుత్వము నడచుటకు చందాలను సమూలు చేయుచున్నారు.

శాసనసభల బహిష్కరణము

సేనుప్రగారి ప్రకటనము

మార్నింగు పోస్టుపత్రిక హేళన

(బీమునర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 25:—డిసెంబరు తరువాత శాసనసభలను బహిష్కరించి శాసనసభలతో ప్రమేయమును పెట్టుకొనక ప్రత్యక్ష కార్యక్రమమును సాగించవలెననియు ఆఖిల భారత కాంగ్రెస్ సంఘమువారు గావించిన తీర్మానము బాగున్నదని స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు సేనుప్రగారు ప్రకటించిరి. నానిని మార్నింగు పోస్టుపత్రిక హేళన గావించుచున్నది. సేనుప్రగారి ప్రకటనము స్వరాజ్యవాదుల ఆర్థులమేగాని కేరొకటిగాదు. ఇట్టి కార్యములచే జనవరిలో వీరు చిహ్నులను కలుగచేయుగల్గుదుమనుకొనుచున్నారు. ఇంతవరకు కన్పించు విషయములనుజూడ వీరి ప్రయత్నములు బొత్తుగ భగ్నమైనవి. క్రిందటివారలంటిరు సమావేశమున ఒక్క నాలంటిరుగూడ ముందుకురా లేదు. ఏవో కొన్ని రూపాయలు వసూలైనవి.

భారతజాతీయవాదుల ప్రాబల్యమును నిరసించుట కిట్లు వ్రాయుచున్నది. లండన్లో భారతజాతీయవాదులను ప్రకటించుటకు ప్రత్యేకముగ ఒక సంఘమున్నగాని మార్నింగు లైగనంటి వ్రాతలు విషఫలితముల నిచ్చుటకు అసాధ్యమగును.

మోటారుబండకు ఇతరులవలన దక్కగల్గినవో వారిచే ముదరా ఇప్పించుటకు ప్రజలు తమ మోటారును భీమాచేయించుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారు గోగుచున్నారు.

భారతదేశమున బ్రిటిషు నైన్యాధిపత్యము ఎన్నటికిని పోదు

(బీము నర్విసు)

లండన్, అక్టోబరు 25:—భారత నైన్య పరిస్థితులకు త్వరవాదులైన యధికారులు ఆధునికాభివృద్ధికకును ఏర్పాటు సహజమైన పోవుచున్న సిన్హ ప్రభుత్వమునకును, ఇండియా కార్యాలయమునకు కొంచె మిట్టిల చెడినదన్న సంగతి అందరకును తెలిసిన విషయమే.

సర్ ఫిలిప్సు గారిని ఇండియా నైన్యాధిపతిగ నియమించుటచే ఇండియాలో నైనికవిధానమునుగూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధను నహించెదరు. నైన్యములు భారతీయులను నియమించు విషయమును మాత్రము ఎత్తుకొనరను మాట నిశ్చయము. ఈ విషయమై ప్రభుత్వపైనిక విధానము నేమాత్రము మార్పుర. భారత నైన్యముమీద బ్రిటిషు అధికారమును సవరించరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమును, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును నైనికనిపుణులు గోరుచున్నారు.

పలనెనులో బ్రిటిషుపటాలము

[వైరెస్]

రుగ్బీ, అక్టో 25:—ఇటీవల పలనెను అల్లరల సందర్భమున బంపబడిన బ్రిటిషుపటాలములలో నొకదానిని మరలించుటకు నిశ్చయించిరి. దీనిని ఈజిప్టుకు బంపెదరు.

చీనావార్తలు

షికింగులో జరిగిన దోమిల్లో 25 వేల మంది పాల్గొని రట. తత్సందర్భమున 2 వేలమందికి వైగారిక్సావాండ్రను అరెస్టు చేసినది షికింగువార్తలు చెలుపుచున్నది.

పిసీనో గ్రామమున ఓటర్లను గాల్పించుటకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు విద్యార్థులను రక్షించినందులకు యుగోస్లావ్ పత్రికలో అక్షేపించుట బాగులేదనియు ఇటలీ రాయబారి యుగోస్లావిగా విదేశాంగమంత్రికి తెలిపెను. గ్రీజులో ఇద్దరు ఇటలీ నావికులను కొట్టుటకుగూడ అక్షేపించిరి.

జినీవా అంతర్జాతీయ సమాద్ర వ్యాపార నావికుల సభలో బ్రతునుగరిచే భారత యజమానుల ప్రతినిధిగ ఆసభవారంగీకరించినది జినీవావార్తలు చెలుపుచున్నవి.

కార్యేటినగర వార్తలు

శ్రీ ఆమ్నాయ నిలయశతనమందిరము

చిత్తూరుజిల్లా విద్యాసంఘాధ్యక్షులును కార్యేటినగర శ్రీ ఆమ్నాయ నిలయశతనమందిర అధ్యక్షులు నగు మ. రా. రా. శ్రీ. రాజా బొ. రామకృష్ణరాజుగారు బి. ఎ. బి. యల్. చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనబడినందులకు వారిని అభినందించుటకై వై నిలయయాజమాన్యమున 22-10-29 తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు కార్యేటినగర రాజాగారి యధ్యక్షతక్రింద శ్రీ ఆమ్నాయ నిలయ భవనమున ఒక ఆవరణసభ జరిగెను.

పురప్రముఖులు రాజబంధువులు సభ నలంకరించి యుండిరి.

శ్రీయుత రామకృష్ణరాజుగారి గుణగణములగూర్చియు “ప్రాతప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపయోగార్థముగా విద్యాపన్ను ధనమును ఉపయోగింపవచ్చును” అను నిబంధనను అమలులోకి తెప్పించుటకు శ్రీరాజుగారు చేసిన భగీరథప్రయత్నముల గూర్చియు కొందఱుసభ్యులు మాటలాడినతరువాత యీక్రింది తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

“శ్రీ ఆమ్నాయ నిలయశతనమందిరాధ్యక్షులగు శ్రీయుత రాజా బొ. రామకృష్ణరాజుగారు చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగా ఏకగ్రీవముగా యెన్నుకొనబడినందులకు వైనిలయసభ్యులు వారిని అభినందించుచున్నారు. అధ్యక్షులు ఉచిత రీతిని మాటలాడిన తరువాత అధ్యక్షవందనములతోను జయజయ ధ్వనులతోను సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

పూర్వాచార ప్రియులు కాంగ్రెసును వీడవలదు

శ్రీ కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారు

తిరుచునాల్లి పూర్వాచారి పరాయణులు

శ్రీ గాంధీయు సమంజసము కాదనుట

కాంగ్రెస్ మహాసభలో హెచ్చుగాచేరి

నశ్వరమకొనవలెనని యుద్బోధన

విజయవాడ, అక్టోబరు 25:—పూర్వాచార పరాయణులు కాంగ్రెస్ మహాసభను వీడవలెననిదని. తిరుచునాల్లి సభవారు చేసిన తీర్మానమునుగూర్చి ప్రకటనచేయుచు. నిన్న శ్రీ కాశీ కృష్ణమాచార్యులవారిట్లు చెప్పిరి:—

కాంగ్రెస్ వాదులు చాలమంది శారదాబిల్లును సమర్థించుచేత పూర్వాచార పరాయణుల మనముల యం దెంత కోపము జనించినదో తిరుచునాల్లి సభవారి తీర్మానము వ్యక్తము చేయగలదు. కాంగ్రెస్ మహాసభను సంపూర్ణముగా బహిష్కరించవలసిన దనుమాన సందర్భావసరములను విందిచేసిన పనియగునని నేను భయముచుచున్నాను. కాంగ్రెస్ మహాసభను బహిష్కరించుట కంటె పూర్వాచార పరాయణులు కాంగ్రెస్ మహాసభలో నధిక సంఖ్యాకులుగా చేరి నోరులేని కోట్లకొలది సామాన్యప్రజల యభిప్రాయమును ప్రకటించు సంస్థగా చేయుట ఉత్తమమని నాయభిప్రాయము. శారదాగారి బాల్యవివాహ నిషేధశాసనము పూర్వాచార పరాయణులకు సహజముగా నున్నది. పూర్వాచార పరాయణులు ధైర్యముతో ముందుకువచ్చి ఈ సవాలు నంగీకరించెదరని నేను నమ్ముచున్నాను. కాంగ్రెస్ మహాసభను బహిష్కరించవలసిన గాక దానిని లోబరచుకొనుటవలన వారినవారు నంగీకరించవలెను. (అ. వై.)

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తోటవిందు

1929 సం॥రం అక్టోబర్ నెల తే 20 న రాత్రి 8-80 గంటలకు చిత్తూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులను శ్రీయుత పరశానంబెరమాళ్లు శ్రేష్ఠిగారు రావుబహుమార్ బి. మునుస్వామినాయుడుగారికి యొక గొప్పవిందు దిప్పింట్టబోర్డు ఆఫీసు ఆవరణమునందు గావించిరి. ఈ విందులో సుమారు 200 మంది బ్రాహ్మణేతరులు పాల్గొనిరి. భోజనానంతరం శ్రీయుత దేవరాజమొదలియారుగారు నాయుడుగారియొక్క గుణగణములను విపులముగాచెప్పిరి. శ్రీ నాయుడుగారి ప్రత్యుత్తరమునందు వారి అధ్యక్షకోపన్యాసమునందు నూచించినటుల వారిపదవిని మరియొకరికిచ్చులోపలనే నెరచేర్చుట కన్నివిధముల ప్రయత్న పడెదనని వక్కాణించిరి. నాయుడుగారు దేశములోయుండు అతికష్టసమస్యలంతయు రొండుచేటితో సమావేశములముగా పరిష్కరింపబడునట్లు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్య పరిష్కరించుట కష్టముగాదనిరి. ఇందుకు బ్రాహ్మణ, బ్రాహ్మణేతరులు చేయూత నొసంగవలయునని మనవిచేసిరి. స్వల్పభేదములను పాటించక దేశాభ్యుదయమునకు అంగగు తోడ్పడవలయునని విన్నవించిరి.

కాశహస్తీలో ఖద్దరు వస్త్రారము

అనివార్య కారణములవల్ల శ్రీయుతులు బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు విచ్చేయనందున మద్రాసు అడ్వకేటగు బాసు దేవ్ గారు 1929 సం॥రం అక్టోబరు నెల తే 21 ది సాయంత్రం 5-80 గంటలకు ఖద్దరువస్త్రారమును తెరచిరి. పురములో యుండు పలువురు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. తాలూకాబోర్డు కార్యాలయము పచ్చని తోరణములతోను జాతీయపతాకములతోను అలంకరింపబడెను, తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు రాజా పానుగంటి వెంకటరంగ రాయనింవారు వస్త్రారమును గౌరవ కార్యనియంతగా యుండుటకు దయతో అంగీకరించిరి.

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఖద్దరు ప్రచారము

నారాయణవరమునందుండి సంచార ఖద్దరు వస్త్రారము 1920 సం॥రం అక్టోబరు నెల 26 వ తారీఖుమొదలు 28 తారీఖువరకు సామర్లకోటకు మార్చబడును. అన్నిరకముల ఖద్దరు 21 వ గోదావరిజిల్లా మహాసభా మంటపమునందు ప్రదర్శింపబడును.

కాంగ్రెసువారు విదేశాంగమంత్రిని స్థాపింపవలెను

ఆర్. యస్. నేఖనుగారి లేఖ

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:—అమెరికాలోనుండు భారత దేశపు స్వాతంత్ర్యసంఘకార్యదర్శి ఆర్. యస్. నేఖనుగారు భారతీయ రాజకీయాలపై లేఖ వ్రాయుచు నా లేఖయందు భారతజాతీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు భారతదేశ పరిస్థితులను విదేశీయులకు పరిచయ మొనర్చుటకు భారతీయుల విదేశాంగ మంత్రివర్గము, నియమింపవలెను. ఈమంత్రివర్గములో ప్రతిభా శాలులను భారతీయులు నుండి భారతదేశ ప్రేమయునుగాను విదేశీయులను పనిచేయునున్న సంస్థల సహాయము నియంత్రి వర్గమువారు గైకొని భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము బడయుటకు ఆనుమతికార్యముల సాధింపవలెను.

అమెరికా, జర్మనీ, ఇటలీ, రషియా, తుర్కీ, చైనా, జపాను యీ దేశములందు భారతప్రతినిధులను స్థాపించవలెను. భారతదేశపరిస్థితులను ఇతర దేశములవారికి తెలుపుటకు ఒక రాయబారము విదేశీయులందు పర్యటన సలుపుచు ప్రచారము గావించవలెను. వ్యాపారవిషయములందు పారిశ్రామికవిషయ ములందు విదేశీయులతో భారతదేశము సంబంధములు కలుగ జేసికొనవలెను. (ప్రీ. ప్రె.)

బీహార్ ప్రభుత్వమువారు హిందూమతాదాయముల పరిపాలనాభివృద్ధిమార్గముల సూచించుటకు కమిటీ నియమింపబడుట

పాట్నా, అక్టోబరు 23:—హిందూమతాదాయముల విషయముల పట్ల పరిస్థితులు పరిశీలించి యీశాఖయొక్క పరిపాలనము అభివృద్ధిపరచుటకు మార్గముల సూచించుటకుగాను నొకకమిటీని బీహార్ ప్రభుత్వమువారు త్వరలో నియమించెదరు. కమిటీయందు అన్ని పక్షములవారి ప్రతినిధులు 15 మంది సభ్యు లతో కమిటీని ప్రభుత్వమువారు నియమించెదరనియు, నియ మింపబడుదురనియు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

బాచ్చాసాహుగారు పట్టువడిరి

పెహావరు, అక్టోబరు 24:—బాచ్చాసాహుగారు కొలది పరివారముతో కాబూలులో నున్న నాదిరుఖానుగారియొద్దకు చేరిరి వారై వచ్చినది. (ఆ. ప్రె.)

సులూచనముల వ్యాపారిగనుండిన అబ్దుల్ గఫూర్ ను చంపినందులకు యస్. బానర్జీ అను వానికి మరణశిక్ష

అలహాబాదు అక్టోబరు 23:—సులూచనములవ్యాపారిగ నుం డిన అబ్దుల్ గఫూర్ ను చంపి రను నేరముక్రింద మువ్వరు పెం గాల్ యావకులు చార్జి పెట్టబడి అలహాబాదు అడిషన్ జేస్ ను జడ్జిగారగు రూప్ కీషన్ గారి ఎదుట విచారణకు లేబడిరి. ఈ నేరము గత మే నెల 24 వ తేదీ జరిగెను. మువ్వరు ముద్ద యిలలో ఒకడగు నేహదర్ బానర్జీ అను యువకునికిమాత్రము పెహన్నజడ్జిగారు మరణశిక్ష విధించిరి. మరి యిరువురు ముద్ద యిలు విడుదలగాంచిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

సర్వపక్ష మహాసభ

డా॥ బి సెంటుగారు పునరుద్ధరింపజూచుట
బొంబాయి, అక్టోబరు 24:—డా॥ ఆనీలి సెంటుగారు తిరిగి సర్వపక్షమహాసభను సమావేశపరచుటనుగూర్చి స్థానిక వ్యాయకులతో యోచించుచున్నారు. నిన్నను శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగారితో మాట్లాడెను. వివిధ రాజకీయపక్షములకు అంగీకృతముగ ఒకే కార్యక్రమము యేర్పరచవలెనని ఆమె యుద్దేశ్యము. (ఆ. ప్రె.)

ప్రకటన

సుప్రసిద్ధమైనట్టియు, సులభముగా అమ్మకమునట్టి చేతి మగ్గులచే ముచ్చెతయగు కాబడిన నూలు, పట్టుజవిరికములకు చిల్లరగా ఆర్డరులకు కన్ వాసుచేయుటకు మాకు చురుకుదనము, సామర్థ్యముగల ఏజెంట్లు కావలెను. మిక్కిలి ఆకర్షణీయమైన సద్గుణులు. (దయచేసి ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయ వలెను.) వివరములకు ఈ దిగువలింపమునకు వ్రాయవలెను.

K. P. NEELAMBI & SONS.
Weaving Factory, Calicut.

సర్వెంట్స్ ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ

ఈ సంఘమును ప్రప్రథమమున విశుద్ధవర్తననుండును, తాత్వి గమూర్తియు, దేశసేవాపరాయణుండును, సర్వభూతానందమును, విమలయశోనిధియు నగు సర్వేయ శ్రీగోపాలకృష్ణ గోకలేమహాశయులు 1905 సంవత్సరమున స్థాపించిరి. దీనిముఖ్య కార్యస్థానము చరిత్ర ప్రసిద్ధమైన పునహానగరమునగలదు. భరత దేశ సేవనిమిత్తము కొండటను తర్ఫీయతుచేయుటయును, భార తీయులకు న్యాయసమృత్తమైనట్టియు, క్రమవిరుద్ధము కానట్టి యు, హక్కు, స్వాతంత్ర్యములు ప్రసాదింపబడునటుల శాంతి యుతముగ పోరాడి సాధించుటయే వీరి ప్రధానాశయములు.

ఈ సంఘముయొక్క పరిపాలనా భారమంతయు ప్రథ మసభ్యుడు లేక అధ్యక్షునిపైగాని, అతనికి సలహాయుచ్చునట్టి సంఘమువైగాని మోపబడియుండును. గోక్షేమహాశయుండు 1915 సం॥ లో పరమపదించినతోడనే మహామాన్యులగు వి. శ్రీని వాసశాస్త్రిగారు ఎట్టినిరోధములేకుండ ఏకక్రమముగ నధ్యక్షులు గ నెన్నుకొనబడిరి. తర్వాతకూడ ఆయనయే ముమ్మారు అధ్య యక్షులుగ నై కర్మకంఠముగా నెన్నుకొనబడిరనిన ఆయనప్రతిభాప్ర భావము లెట్టివో పాతకమహాశయులే యూహింపగలరు.

శాస్త్రిగారు 1927 సం॥ న దక్షిణాఫ్రికా ఏజెంటు - డి- గవర్నర్ జనరల్ గా నియమింపబడినపుడు ఆయన ఈసం ఘాధ్యక్షుడవనికి రాజీనామా నిచ్చియుండిరి. ఆతరువాత "జి. కె. దేవధార్" అను సచ్చీరుండు సభ్యులెరిచే నేక శ్రీమముగ ప్రసిద్ధులుగా నెన్నుకొనబడెను. పునహానగరమునందే గాక ఈ సంఘమునకు సంబంధించినశాఖలు బొంబాయి, మదరాసు, విశ్వ మా గాణములు, మధ్యపరగణాలలో నొక్కొక్కటి చొప్పున నెల కొల్లుబడెను. ఇవిగాక కల్లి కొల, మంగుళూరు, లక్ష్మీపురము, లాహూరు, కలకత్తా మొదలగుచోట్ల మఱికొన్ని యుపశాఖ లు గలవు. ప్రతిశాఖాసంఘమునందును సాధారణసభ్యులు కొంద టును, రాజకీయసాంఘిక విషయములందు సుశీక్షితులగుచు న్నువారు మఱికొందఱును యుండురు. వీరందఱును ఆశాఖా సంఘముయొక్క సీనియర్ మెంబర్ ఆజ్ఞలనుబడి కార్యముల నిర్వర్తించు చుండురు.

కార్యకర్తవర్గముగ యెం. ఎం. జోషి అను ప్రముఖు డు సామ్రాజ్య శాసనసభ సభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారిచే నియో జితుడయ్యెను. ఉపసంఘములకూడ రాజకీయ విద్యా, సాం ఘిక, గ్రామపురస్థిర్యా, సహకార, జీవరక్షణాది సమస్యల యందు ఆత్మంత్రేధతో బాల్సాని పెక్కిండు శ్రీపురుష సృష్టించినైతిలకు సహాయసంతతితో మానవకళ్యాణమునకు యత్నించుచుండురు.

ఒక బొంబాయినగరమున స్థాపింపబడిన ఉపసంఘము వారే ఎన్నియోమహాత్కార్యము లొనర్చి ప్రజలప్రశంసాస్థాత్ర ములకును, ప్రభుత్వమువారి పొగడ్డలకును పాత్రులైరి. వారొ నర్చిన కార్యములలో కొన్నింటి నుదాహరించెద. ఇంగ్లీషుసమ్మే లన మననది యేర్పాది శ్రీపురుషులలో పవిత్రాశ్రయములను సాధుశిలమును పాడుకొల్పెను. ఇండియన్ నేషనల్ సోషల్ కాన్ఫరెన్సువారి సహకార సాహభూతులతో సంఘసంస్కార ము లొనర్చుట ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తికై ప్రభుత్వసంస్థలను, ప్రజాసంఘములను ప్రోత్సహించుట, శ్రీమిలో విద్యయంద భి మానము పెంపొందుటకు పూనాసేవాసదనమునంటి సంస్థలనెల కొల్లుట మొదలగు పనులన్నియో చేయగల్గుచున్నారు.

ఒక పూనా సేవాసదనము అద్దాని ఉపసంఘముల క్రింద నే వివిధవిధులగఱపునట్టి 121 తరగతులును; భోజనసత్తిగృహ ములును, పోషింపబడుచున్నవి. ఈ తరగతులలో 1500 మంది శ్రీమిగాని, బాలికలుగాని విద్యనభ్యసించ గలుగుచున్నారు. ఈ సంఘమునకు జి. కె. దేవధార్ యం. ఏ. సి. వి. ఇ. గారు గౌరవనిర్మాతగను ముఖ్యకార్యదర్శిగానుండి నిరంతరము కృషి కేయుచున్నారు. ఈసొసైటీవారింకను సోషల్ సర్వీస్ థీగ్ అనగా సాంఘిక సేవాసమితియననది స్థాపించి తద్వారా సాం ఘికసేవ లొనర్చుచుండురు. దీనికోశ్లోషిగారు ఆరెరీ జనరల్ శక్రబరీగానున్నారు. బొంబాయియందలి ఉపసంఘమువారింకను వ్యవసాయకులలోను, మద్రాక్షరశాలలలో అమ్మకార్నుపని వాండలలోను యంత్రాలయములందు పనిచేయు కూలివాం ద్రులలోను సహకారోద్యమము ప్రోత్సహించి పరపతి సంఘము తేర్పరచుచున్నారు.

పునహానగర పరిసరములగు గ్రామములందు బీదలకత్తిం తోపయోగములైనట్టి 85 పరపతిసంఘముల నెలకొల్పిరి. ఈ పరపతిసంఘములలో మొత్తము 1800 సభ్యులుగలరు. 800000 రూపాలు మూలధనముగా నేర్పబడిరి. ఈసహాయమును పురస్క రించుకొని వందలకొలది బీదకుటుంబములు సాహకారుల ఋణ విశాదములనుండి విముక్తులై సుఖముగా జీవనము చేయగల్గు చున్నారు. ఈ సభ్యులందఱును బొంబాయిలో ఓ ఆపరేటివ్ శక్రబరీస్ ట్రెయినింగ్ క్లాస్ అనునదేర్పరచి తద్వారా వివిధ మండలములనుండి శిక్షార్థమై వచ్చిన 60 మందికి మాడు నెలలు కొంత తర్ఫీయకునిచ్చి వారి నిప్పుడు పెంట్రో కో ఆపరేటివు

ఇన్ స్టిట్యూట్ నకు పంపియున్నారు. ఈ ఇన్ స్టిట్యూటుకు దేవ ధార్ గారే ప్రెసిడెంటుగా నున్నారు. ఇచ్చట శిక్షా పాఠు చున్న వాంఛల్గు కొలదికాలములో స్వస్థానముల కేగిపరపతిసంఘ ముల స్థాపించి ప్రజలకు తోడ్పడ గలుగుదురు. ఇట్టి ఘనకార్య ముల నిర్వహింపగలిగిన సంఘము హిందూదేశములో మరెద్ది యును లేదు. పునహాలో క్షేమ నివారణ సంఘ మొక తేర్పరచి ఇనావ్యక్తమౌ అనిన ప్రజలకట్టి భయసంతయులు కలుగ కుండ దక్కనునం గంతట ప్రచారమొనర్చి క్షేమబాధ్యము ఇక ముందు సామాన్యముగ వ్యాపింపకుండకృషియొనర్చిరి. 1907-08 లోను, 1914 లోను సంయుక్త పరగణాలలో కలవు కాటక ములు ప్రబలినపుడును, 1911-12 లో పొరాష్ట్రము నందును కథియవాడయందును, 1913 లో ఆహమ్మద్ నగరమండలమున 1918-19 లో ఘూర్జరమునను, దక్కనునందు, 1920 లో ఉత్తరదేశమున పూరి సరిసరములందు యెములు సంభవించి నపుడు యెను నివారణోపాయము లొనర్చి వేలకొలది, లక్షలకొ లది జనులను మృత్యుదేవత క్రూరదంష్ట్ర క్రూరశునుండి రక్షిం పగల్గెను.

బొంబాయి పునహానగరములలోనున్న ఉపసంఘములవారిచే ఇప్పుడయజాయను అతిదారుణమున రుర్యాధిగ ప్రబలకుండి కొన్ని రక్షణోపాయములు చేపట్టబడెను. 1921 ఆగష్టులో మోస్లా విప్లవము బతులుదేసినపుడు ఈ సంఘమువారు పూనా సేవా సదనముయొక్కయు, క్రైస్తవయునజనసంఘముయొక్క యు తోడ్పాటుతో రిలీఫ్ కమిటీ యొకటియేర్పరచి బొంబాయి మొదలగుచోట్ల విశేషధనమును బ్రోగుచేసి పాత్రత గు రైజిని ప్రజలకేక దానధర్మము లొనర్చిరి. మొత్తముమీద ఈ విప్లవ కారణములన కష్టనష్టముల పాలైనవారిలో 80 లక్షలు జనుల కు ధనరూపమునగాని, వస్తుములమునగాని సహాయము చేయ గల్గిరి. ఈ విప్లవ మతిదారుణముగ ప్రబలియున్న తరుణమున మొదటియారు నెలలలోనే 27 వేల శ్రీ పురుషులకుగాని, శిశు వులకుగాని, యెట్టిబాతి, మత కుల శాఖాభేదములు పాటింప కుండ సహాయ మొనర్చిరి. తర్వాత ఆటల నెలలలో ములబారునందలి వేల కొలది హిందువుల యొక్క యు, మోస్లాలయొక్కయు, కుటుంబముల ననేకవిధముల సం రక్షించి పుణ్యముగట్టుకొనిరి. ఈ ములబార్ పెంట్రో రిలీఫ్ కమిటీకి దేవధార్ గారే ఉపాధ్యక్షులుగానుండి విశేష కృషి యొనర్చిరి. ములబారు, తిరువనాపల్లి, కోయంబుత్తూరు, తిం బాపూరు, మైసూరు, తిరువాన్కూరు, కొచ్చిన్ ప్రాంతములం దు 1924 లో సంభవించిన విపరీతమైన వరదలవలన నష్టపడి కష్టములపాలైన పంపములు మొదలగు నిన్ను జాతులనుద్ధరించు టకుగాను ఈ సంఘమువారు బొంబాయి పట్టణమున 'సోల్ ఇండియన్ ములబారు ఫ్లడ్ రిలీఫ్ పెంట్రో ఫండ్' అనునదేర్ప టవి విశేషద్రవ్యమును సమకూర్చి క్రైస్తవ యునజనసంఘ ముయొక్క సహాయ సంపత్తులతో గృహోపకరణములను అన్న విస్తారములనిచ్చి వేవిధముల సంరక్షించుచుండిరి. ఈ సంఘము వారు దక్షిణాఫ్రికా సమస్యవిషయమున విశేష శ్రద్ధబూని భారతీయులెల్లరకు వీరిపట్ల సాహభూతి కలుగునట్లెంతయో కృషియొనర్చిరి. బొంబాయి నగరమున అనేక భాగములందు జిల్లా కాంగ్రెస్ కమిటీ తేర్పరచి శాంతియుతమైనట్టియు, న్యాయ సమృత్తమైనట్టియు విధులనుసరించి కొంత రాజకీయ సం చలనము కలిగించుచు వచ్చెను.

నిగూఢములగు ఆర్థిక విషయములు ప్రజలకు సుబోధక మగునటుల హైందవార్థిక సంఘమునది నిర్మించి దేశభావల ద్వారా అధికారి శాస్త్రముల సభ్యునింపుప్రోత్సహించిరి. (సకేమము)

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి.

వర్ష సాతము

బర్మా ఉత్తర భాగమునందు, కాష్మీరు, దక్షిణ మన రాసులందు తుపాను జల్లు పడినట్లు తెలియవచ్చెను. మొన్న 2 మాండలే 1 1/2, మైమో 1 1/2 సోనామర్గు 8/4, శ్రీనగరు 1 1/2, నూరు రి, కొడయక నాలు 1 1/2 కొచ్చిన్ యొంబట్టూరు, కడలూరు 1 1/2 అంగుళము వర్షము పడినది. (ఆ. ప్రె.)

హిందూదేశమునకు భగించిన హివావయోనిర్ణయము మొదలగు విపరీతశాసన విచ్చిన్నార్థము బెడవాడ సనాతనధర్మ పరాయణులచే గవర్నరుచేటలోని శివాలయమునందు ఆశ్రయము జ బి పాద్యమిమొదలు మహారాధాభిషేకములు, పారాయణ లు, జపముల్లు జరుపబడుచున్నవి.

సర్వపక్ష సమావేశ రిపోర్టు

నైప్రూనిపోర్టు తెలుగుభాషాములు బెడవాడ ఖద్దరు స్టోర్సులోను, బందరు కాంగ్రెస్ ఆఫీసు లోను విశేషయములకు సిద్ధులుగా నున్నవి. కావల సినవారు ఆయాస్థానములలో కేసునింపిం దున్ను.

వెల రు 1/- ఒకరూపాయి మాత్రం

రాయలసీమ యువజన సేవాసమితి

నిన్న సాయంత్రమున గోకలేశ్వరంలో జరిగిన రాయల సీమ యువజన సేవాసమితి పక్షమున నొక సభ జరుపబడెను. ఈ సమితియొక్క యుద్దేశములను ప్రజల కెరుకపరచుటకును, దేశంబయలలో నొక మహాసభను జరుపుట కేర్పట్టు గావించుటకును, విన్నవీ సభ జరిగెను. యాత్రలు మాన్పేను గారు అధ్యక్షతనొందుచు నీక్రిందివిధమున మాట్లాడిరి. దేశాభివృద్ధికొరకు యువకులు గావించుచున్న స్వప్రయత్నములకు యీ సమితి యొక నిదర్శన వాయి యున్నది. ఈ సమితి చేస్తున్న యొక మహాసభను గా భావించెదను. సమితి యొక్క కార్యక్రమాలలో ప్రత్యేకముగా చేసిన యుద్దేశముల బట్టి, విద్యార్థులు తమ కాలేజీలందును విద్యను సంపాదించుచున్న సమయమున, యితరులకు కూడ తమవిద్యను వ్యాపింపజేయు జోవుచున్నారని స్పష్టపడుచున్నది. యువకులు సంఘచిత్తభావములను, మాధుర్యానుభవములను, విదవాడవలెను. ఈ సమితివంటి సంస్థలు దేశమునకు మేలైనవర్గములను నిర్మియును. ఈ సమితి వారు కొన్ని ప్రత్యేకసమస్యల నెదుర్కొని నిర్మించుచు యున్నారు. తమకంటెను పెద్దలను నాయకులు యీ సమస్యల విషయమున శ్రద్ధజూపి యుండలేదు.

పిమ్మట శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు మాట్లాడుచు నిట్లునిరి:—ఈ సమితి యిట్టియుద్దేశములతో నేర్పడుట సంతోషకరమగువిషయము. విద్యనేర్చుచున్నవారు గ్రామములలో పనిచేయుట కెంతోయవకాశముగలదు. సారంభమున యీపని ఆకర్షకముగా నుండకపోయినను, యువకుడికాసారి గ్రామములో నివాసమేర్పరుచుకొనుచో, తనతోడిగ్రామస్థులను తానెంతో యుపయోగపడగలడు. ఈ దినములలో నగరములను పట్టణములను, గ్రామములను బహిషంబుగావించినవి. భారత దేశము ముఖ్యముగా గ్రామములలోనే గూడియున్నందున, దేశముయొక్క ముక్తి గ్రామములయందే యున్నది. గ్రామములలో పనిచేయుటకు యువకుడు, గ్రామోన్మేషులయొక్క లంగనాండితనము నణచివేయుటకును చదువు రాని కాపు వాండ్రు కవసరమును సహాయమొనర్చుటకును, గ్రామస్థుల కష్టముల నిధికారలకును, కాసన సభ్యులకునుకూడ దౌత్యములను, ఒక పక్షమందెరుమున నెలకొల్పుటకును, గ్రామస్థుల స్వస్థ వివాదములను పరిష్కరించుటకును, శ్రయత్నింపవలెను. సమితి యిందుకువలెన శ్రద్ధ వహించునని నమ్మెదను.

బహుళ అహమ్మదు సయ్యదుగారు మాడ మాట్లాడిన పిమ్మట అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసముతో సభ ముగిసెను.

త్రినగర్ మహారాజుగారికి సన్మాన పత్రము

పౌరులచే నొసగబడుట
త్రినగర్, అక్టోబరు 28:—త్రినగర్ కాపురస్థులకు యూరోపియనులును యితర పౌరులును వేరవేరు సన్మానపత్రములను త్రినగర్ మహారాజుగారికి నొసగిరి. మహారాజుగారు వలసలవల కలిగిన ఆపదను తగ్గించుటకు సలిపిన ప్రయత్నములను పౌరులు ప్రశంసించుచు సన్మానపత్రము లొసగబడెను. కలనల్ ఆర్మీపుగారును అట్టిప్రసరియు మహారాజుగారికి యూరోపియనుల తరపున సన్మానపత్రమొసగిరి. పురపాలక సంఘమువారికిని పత్రమందకుడ యితే అభిప్రాయములు తెలుపబడెను. మహారాజుగారు సన్మానపత్రములకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వరదల వలన కలిగిన ఆపదలను తగ్గించు కార్యమునందు పెక్కుమంది పరోపకారులు చాలా సహాయపడిరి. యూరోపియనులు భారతీయులు కూడ యీకార్యమునాధించిరి. ఎరదలవలన నాశనమొందిన బాటలు బాగుచేయుటకుగాను మహారాజుగారు 145000 రూపాయల నిచ్చునట్లు తెలిపిరి. తక్కువితరములకుగాను 172000 రూపాయల మహారాజుగారి నొసగిరి. (అ. ప్రె.)

పౌరాల పురపాలక సంఘాధ్యక్షులుగ నున్న పానకాలు గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

అక్టోబరు, 28:—నేటి దినము బొంబాయి చేరిన ప్రెసి డెంటు బిల్లును స్టీములో డాక్టరు విశాంతు, జె. కృష్ణమూర్తి, సర్ మానీలాల్ వెంకటేశ్వర్, సర్ చిరుమలాలు నెట్ల్యాడు గార్లు ఇంగ్లండునుండి తిరిగివచ్చిరి. (ప్రె. ప్రె.)

ఆప్తనురాజ్యము నాదిరుఖాను ప్రభుత్వము

నాదిరుఖానుగారు అమానుల్లాగారియెడ

అపచార మొనర్చిరి

పెహవరు, అక్టోబరు 28:—ఆప్తను రాజ్యాధిపతిగా నాదిరుఖానుగారు సింహాసనమెక్కుట సవ్యముగా లేదనియు, అమానుల్లాగారికి తిరిగి రాజ్యమును ఒప్పించెదనని నాదిరుఖానుగారు చేసిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగా నాదిరుఖానుగారు రాజ్యాధిపతిగా మొనర్చుట ద్రోహ మనియు పెహవరులోని వర్తక ప్రతినిధియును మరొకరు ప్రముఖులును తలంచుచున్నారు. నాదిరుఖానుగారు ఒసంగిన ఆధిపత్యములను నాదిరుఖానుగారే ఉల్లంఘించియున్నారని తెలియజేయుచు కాబూలునకు తంతివార్తల నూడ నంపిరి.

అమానుల్లాగారిని ప్రభువుగా తిరిగి ప్రతిష్ఠించుటకై నాదిరుఖానుగారు పోరాడుచున్నందున అనేకమంది ఆప్తను వర్తకులు పెహవరునుండి పెద్ద ద్రవ్య మొత్తములను సహాయపూర్వకముగా నాదిరుఖానుగారికి పంపిరి.

పెహవరులోని వర్తక ప్రతినిధి ఇటీవల ఇటలీలోనున్న అమానుల్లాగారికి ధనసహాయమును కొంతచేసి రని వదలిగా నున్నది. మొత్తముమీద యీ వర్తక ప్రతినిధి నాదిరుఖానుగారిని ప్రభువుగా అంగీకరించి రాజభక్తి ప్రమాణము నింత వరకును చేయలేదు.

సర్దార్ ఒమరుఖానుగారి అభిప్రాయము

తొల్లి ఆప్తనురాజ కుటుంబమునకు చెందిన సర్దార్ ఒమరుఖానుగారు బ్రిటిషు వారి యధీనమై అలహాబాదులో నున్నారు. ఆప్తను యుద్ధారంభమైన తొడనే సర్దార్ ఒమరుఖానుగారు బ్రిటిషు వారి అనుమతిలేకయే రహస్యముగా ఆప్తను స్థానమునకు పారిపోయిరి. అట్లు ఆప్తను రాజ్యాధిపత్యము సంపాదించుటకై ప్రయత్నములు చేసిరిగాని తిరిగి బ్రిటిషు వారిచే బంధీకృతులై బర్మాలో ప్రవాసమునందుండుటకై. ఆప్తనుయుద్ధము ముగిసినందున వారిపుడు బర్మానుండి అలహాబాదునకు గొనిరాబడిరి. ఈ సర్దారు ఒమరుఖానుగారిని శ్రీ ప్రెసు ప్రతినిధి ప్రశ్నింపగా యీ క్రింది అభిప్రాయమును తెలియజేసిరి—

అమానుల్లాగారిని శత్రువులు నలుచైపుల ముట్టడించిరను వార్త విన్నతొడనే నేను ఆప్తనురాజ్యమునకు పరువెత్తిపోతిని. ఎందువల్లననగా ఆప్తనురాజ్యమునకు నేనుకూడ హక్కుదారుడనే. నాదిరుఖానుగారికి మర్యాదగా నేనొక ఉత్తరము వ్రాసితిని. కాని నాదిరుఖానుగారు తాము అమానుల్లాగారి రాజవదలిని నిలువజెట్టుటకే పోరాడుచున్నారని బరులుచెప్పిరి. కాని, నాదిరుఖానుగారు కపటనాటక మాడుచుండిరిని ఇప్పుడు విదితమైనది. తనలాభమునకే యీయుద్ధమును నాదిరుఖానుగారు చేసిరినియు అమానుల్లాగారి కుపకారము చేయుటకు గాదనియు తేటమైనది.

అమానుల్లాగారు రాజ్యాధిపతులు కాగలరని నేను 4 సం॥ రముల క్రిందునే ప్రవచించియుంటిని. కారణమేమనగా, అమానుల్లాగారు రష్యను ప్రభుత్వమువారితో జోస్తిచేయ నారంభించిరి.

నాదిరుఖానుగారి ప్రభుత్వము చిరస్థాయిగా నుండగలదని నాకు తోచదు. ఇందులకు కొన్ని కారణములు కలవు. నాదిరుఖానుగారు సింహాసనమునకు హక్కుదారుడు కాదు. గిల్గా యీ లు నాదిరుఖానుగారికి ప్రతికర్షులై యున్నారు. కాని అతనికి భయపడి లొంగి యున్నారు. సమయమునకై వేచియున్నారు. అదియునుగాక ప్రజలకు ద్రవ్యలాభము ప్రధానముగాకలవారగుటచే ద్రవ్యము విరివిగా పంచివేట్టెడివాడు. ప్రజలను వశపరచుకొని తిరుగుబాటు మరొకటి సాగించవచ్చును. కనుక ఏతరుమునకేమి సంభవించగలదో చెప్పజాలము.

నేను బాచ్చాసాహుగారికి ఒక లేఖ వ్రాసినను ఆప్తను రాజ్యాధిపత్యమునకై నా కోర్కెను వారి కెరింగించితిని. కాని, బాచ్చాసాహుగారు తమనిద్ద నన్నొక మంత్రిగా నియమించెదనని ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు సాహసించిరి. ఆ ప్రత్యుత్తరములను నేను తృణీకరించితిని.

మిగిలిన సర్దారులు

సర్దారు ఒమరుఖానుగారితోబాటు బర్మాలో ప్రవాసమునందుండుచున్న మిగిలిన సర్దారులుకూడ విడుదలచేయబడిరి. సర్దారు ఒమరుఖానుగారును, ఆయన సోదరులకు శర్వర్ ఖానుగారును, అబ్దుల్ రహీదుగారును, మేరుఖానుగారును అలహాబాదునకు తిరిగివచ్చిరి. యీ ప్రతిసాయంకాలమును పోలీసు అధికారులవద్దకు వచ్చి తాము గ్రామములోనే యున్నట్లుగా తెలియజేసికొనవలసిదిగా ఉత్తరువుచేసిరి.

ఒమరుఖానుగారు అట్లు తెలియజేయనందున ఆరెప్పు చేయబడి యూరోపియను లాకపలో ఉంచబడిరి. ఒమరుఖానుగారు గుండెలో నొప్పిచేత ఆస్పత్రియై యుండుటవల్ల ప్రతిదినమును పోలీసు అధికారివద్దకు పోవలమని విజ్ఞాపించుకొని డాక్టరు సర్టిఫికేట్టును డాఖలు చేసిరి. వీరి సోదరులుకూడ యీ విషయమై అధికారులతో కొంత మాట్లాడి సమాధానపరచి అందువల్ల ఒమరుఖానుగారు తిరుగి విడుదల చేయబడిరి.

ఒమరుఖానుగారి సోదరులు మాత్రము ప్రతి సాయంకాలము అధికారులకు రిపోర్టు చేసికొనుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

రైతులసభ - సామర్లకోట

మాక్కుముల్ల రస మహావేత్త హిందూదేశమును గురించి వర్ణించుచు చెప్పినదేమనగా “ప్రపంచక మంతటిలోను ఏదేశములో భగవంతుడు పాచ్చుధనము, బొన్నత్యము, అందమును పెట్టివాడని చూచెదమన్న, కొన్ని భాగములలో స్వర్గమువంటి స్థలములు గల హిందూదేశమునే చూడవలయు” ననిరి. అట్టి మహావేత్తయిం దుండిన భారతవర్షము ఇట్టి దీనస్థితికి వచ్చుటకు కారణమేమని ఆలోచించిన రైతుల దీనస్థితి యని తెలియక మానదు. దేశము బాగుపడవలెనంటే, రైతుయొక్క స్థితి బాగుపడవలయును. రైతుయొక్క పరిస్థితులు అన్ని విధముల బాగుపడవలయును. ఇట్టి స్థితి చేకూరుటకు ఈ నెల 26, 27 తేదీలలో జరుగనున్న రైతుల సభలవంటివి అనేకములు జరుగవలసి యున్నవి. సభలే గాక నిర్మాణకార్యక్రమము జరుగవలయును. అట్టి నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు తూర్పు గోదావరిజిల్లా రైతు సభలు మార్గదర్శకములు కావచ్చునని తోచుచున్నది.

ముఖ్యముగా రైతు ఆర్థికస్థితి బాగుపడినగాని వేరు మార్గములేదని నమ్ముచున్నాము. పరిస్థితులు ఎప్పుటి కప్పుడు మారుచున్నవి. ఆపరిస్థితులను గ్రహించి తనకు తేనుకరమును మార్గములను రైతు అవలంబించవలయును. ముఖ్యముగా రైతునకు నీరు ప్రాణాధారము. ఏసంస్థయిలను పెంపలయినన్నను సమయమునకు నీరులేకపోయిన చాల చిక్కులకు పాలగును. కాని అట్టిస్థితిని సమయానుకూలముగను నమ్మకమైనట్టియు, వీలై నంతవరకు యితరులపై నాధారపడకుండునట్టి మార్గములను మనదేశపు రైతు వెదకవలయును. వృద్ధిలోనున్న యితరదేశములలో ఉపయోగపడు మార్గములను సహితము ఈతడు అవలంబింపవలయును. దీనికొరకై అట్టిస్థితిని సునాయాసముగాను, చచ్చకగాను, సమయానుకూలముగను వచ్చునట్లువంటి ఉపాయములున్నయెడల వాని సంగ్రహించుటకు తగినప్రబోధముచేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

2. తనకు కావలసిన గింజలను, విత్తనములను సమయానుకూలముగాను, చచ్చకగాను కొని జాగ్రత్తజెట్టుకొనుట, విత్తనములు సకాలములో నాటినగాని సరిగ మొలకలై తక్కువైరు పాడగుచుండుట కలదు. ప్రతిగ్రామములోను ఒక సహకార సంఘ మైనను ఉండి ఈ విత్తనయాను రిగిసిరిని అమ్మనట్లు చేయుట రెండవది.

3. అపసరమైనచో మంచరికముల ఎరువులను కూడ సకాలములో కొని జాగ్రత్తజెట్టించుట మూడవదర్శము.

ఇట్టి కార్యములన్నియు సహకారసంఘములు పూనికొని చేసినచో రైతునకు ఆపరిమితలాభము చేకూరును. ఏకాలములో ఏపని కావలసిన అపని గ్రామమొత్తముపై ఆ సహకారసంఘమే చేయుచుండుట. ఉత్పత్తిమొదలు, అమ్మకమువరకు గ్రామ సహకారసంఘములు చేయుట నిర్ణయించిన దినమున ఆ గ్రామపురైతకుస్థితి బాగుపడినదని సంతసింపవచ్చును. ఈపని చేయుటకు నమ్మకము, చాకచక్యము, సోదరభావము, ధైర్యము ముఖ్యవశ్యకములు. భారతదేశపు రైతు గొప్పనశయం దుండెను. ప్రపంచమునందుండు జాతులు కండ్లుతెరవనపుడు ఈతడు మహాపండితుడుగా నుండి దేశదేశములకు తన గొప్పను తెలియబరచిన ఈరైతు మరల తన సహజధైర్యమును తెచ్చుకొని తననే గాక దేశమునకూడ ఉద్ధరింపగలడని నమ్ముచున్నాను.

మద్దూరి శ్రీరామశాస్త్రి.

మధ్యరాష్ట్ర బీరారురాష్ట్ర యువక సమావేశము

నవంబరు 18, 19 తేదీలందు శ్రీయుత భూపేంద్రనాథ దత్తుగారి యాజమాన్యమున జరుగును

నాగపూరు, అక్టోబరు 21-గత 20 వ తేదీనీజరిగిన మధ్య రాష్ట్రముల యువక సంఘముయొక్క ప్రత్యేక సమావేశమున మధ్యరాష్ట్రములయొక్కయు బీరారురాష్ట్రముయొక్కయుయవక సమావేశము నవంబరు 18, 19 తేదీలందు, దాల్ ఘాపేంద్రనాథ దత్తుగారి యాజమాన్యము ఆధిపత్యవలనని నిశ్చయింపబడెను.

(ప్రె. ప్రె.)

ముందెట్టివిధాన మవలంబింప

బడునో?

(యద్దనపూడి వెంకటరత్నంగారు)

క్రీస్తుశకమునకు పూర్వము 600 సంవత్సరములవాడు శ్రీసుదేశమునకు సుస్థిరముగా రాజ్యాంగవిధాన ముండెడివాడు. నామరాజ్యాంగతర్క దేశములలో అతఁడు నాయక మణిగా నుండెడిది. బలనింతులగు ధనికులు, బలహీనులగు నిర్దనులను, హింసించుచుండెడివారు. రాజ్యాధికార మంతయు ద్రవ్యనింతులచేతియందుండియుండెడిది. ఆకాలమందు రాజునకు గల అధికారము నంకుచితపరుడు బెట్టుటయే ప్రతిపాదని యాపిత్తమైయుండెడిది. ప్రజలట్టి హింసనునహింసలేక, ఆకాలమునందు వివేకవంతుడును, యథార్థవాదియును, ధర్మశాస్త్రముల నెరిగినవాడనియును వాసిగాంచిన "ద్రాక్ష" అనువానికిడ కేసి, నీవు రాజ్యాధిపత్యము ఎహించి, మాకప్తుములు గట్టెక్కించుమని ప్రార్థింపబడిరి. అతఁడుంట్ల కంగీకరించి నాయకత్వమునహించెను. రాజ్యాధికారము సంక్రమించినవాలుండెయు, చండకాచనుడుగామారి, ప్రతిస్పర్ధి నేరమునకును, ముగ్ధుడందెయో తత్ఫలమును కఠినశిక్షయో విధించుచుండుట పరిపాత్రైవది. ఇతనిచే నిర్మింపబడినశాసనము తెప్పియును గ్రంథస్థములుగాలేదు. తనవోటునుండి వెలువడు సుడుపులే శాసనములుగా అనుకరింపబడవలెనని శాసించెను. ఇతని శాసనములలోని నూత్రములన్నియు నెత్తుటితో వ్రాసబడినవేగాని, శిరాతో వ్రాయబడినవెప్పియునులేవు. కొంతకాలమున కీతని నాయకత్వము చెరువులోని చేపలకు కొంగ నాయకత్వమునలే పరిణమించునేమో యని సంకోచింపసాగిరి. తుట్టుకుడు ప్రజల కీతని రాజ్యాంగ విధానమునందే వంగిపు జనించివది. మరియొకనికొక కన్నేరింపసాగిరి. ఇందులకు సాలన్ అర్హుడని నిర్ధారణ జేసికొనిరి.

సాలన్ అసహన ప్రజాసాక్షిని. సాక్షిని మహాకవి. గొప్ప వక్త. వాణిజ్యమునందలి నిపుణుడని వాసిగాంచెను. తాకికవిషయములయందు ప్రవ్రతించిని ప్రతిభావిశేషములు గలవాడు. లెస్సయగు అనుభవజ్ఞానమును సముపార్జించెను. ధర్మశాస్త్రములను నిర్మింపబడుచుండును, సమన్వయించుటయందును పాటలేని మేటియను ప్రతీతి నేటికి చాశ్వాత్మదేశములగు ప్రతిధ్వనించుచుండును.

ప్రజలీతనిని సహించిని రాజ్యాధికారము వహింపవలసినదని ప్రార్థింపబడిరి. కాని నాయకత్వము ఎహించుటవలని భాధలను గైరెరిగినవా డగుటవలన, తన కట్టి అధికారము నుటచని తొలుత నిరాకరించెను. కాని ప్రజల ప్రోత్సహించుచుండు కొంతకాల మైనతర్వాత అంగీకరింపక తప్పినదికాదు. మొదట ప్రధానచండనాధికారిగా నెన్నుకొనిరి. క్రమక్రమముగా, రాజనియు, మధ్యస్థునియును, న్యాయాధికారియునియు, ధర్మశాస్త్రనిర్మాతయునియు పేర్కొనమొదలికి సర్వస్వాతంత్ర్యము అనిచ్చిరి.

తాను రాజ్యాధికారము వహించినది లగాయకు తన పాత్రత దేశమందలి ప్రజల ప్రాణ, మాన, విత్తములందు తనకు చుంపూర్ణాధికార మన్నదని తెలుసును. తననుడుపులే శాసనములుగా చెల్లుబడియుట కెట్టి అభ్యంతరములేదని కూడ తెలుసును. తాను తలపెట్టిన నిర్మింపుముగా కొనసాగినదేయు ముండదను నిశ్చిత మాటనికీ గలదు.

ఇదియునుగాక తాను రాజ్యాధికారము వహించుటకు పూర్వము ప్రజలనుభవించిన పరితాపము లాతనికి హృద్గతములే. పరితాపహేతువులన్నియు ఆయనకు కరతలామలకములే. నివారణోపాయముల నన్వేషించి, అమలునందుంచవలెననిన, అతనికొక తృప్తియైనను పట్టదు. కాని ప్రజల అభిరుచిని, చెవిగొననిదే, అత్యంతవశ్యకములని తోచినను ప్రభుత్వవిధానములందెంత స్వల్పమగుటవలెనను జేసెడివాడుకాదు. తనఅభిప్రాయములకు వ్యతిరేకులగువారల మానసికములను, తన అధికారబలముచే మార్చివించుట కాత్రపడక, వారు తనతో నే కీధ విం చుచు వరకు తాను వారి కివళ వర్తన నుడెనట్లు నడించి ప్రవర్తించజూచెడివాడు.

ఇతనికి దైవభీతిమెండు. తాను ప్రజలను శాసించువాడనియు, తన్ను శాసించువాడు భగవంతుడనియును, యీతని వస్తుకము. తాను ధర్మశాస్త్రానుసారయంతకాలము దైవానుగ్రహ తనదైవ ప్రసరించుచుండుననియును, తానధర్మమున కొడిగట్టినంతనే, దైవానుగ్రహము తన్ను వదిలి ప్రజల నావహించునని యీతని మనోగతాభిప్రాయము. తనకీ రాజ్యాధికారము లభింపజేసినది. దైవానుగ్రహమనియును, తన్ను నాయకునిగా నేర్పాటు జేసికొనిన ప్రజాసమదాయమునందలి అంతఃకలహములు సమయింపజేసి, వికమత్వము నెలకొలిపి, వారల విభేదమును సుస్థిర మొనర్చుటకు వలయు శూకర్యముల కొనసూర్వజూచుటయే తన విధ్యుక్తధర్మమనియును, భావించి కార్యసాధనకు సమకట్టెను.

ఈతని రాజ్యాంగపద్ధతి, దోషాక్రమ, ఇందు నవీనము, ప్రాచీనము అను రెండుపద్ధతులు గలవు. ప్రజలవలన యెన్నుకొనినవిని ప్రతినిధుల అడుపాజ్ఞలనుసరించి రాజు రాజ్యాధికారము నడుపవలసియుండుననునది నవీనపద్ధతి. రాజువలన చలాయించబడు రాజ్యాధికార మంతయు, రాజ్యముందలి యుక్తవయస్సు వచ్చిన పురుషులుగల ప్రజాసమూహము యొక్క అభిప్రాయము ననుసరించియుం నలెననునది ప్రాచీనపద్ధతి. సాలన్ ప్రాచీనపద్ధతికనుకూలుడు. ప్రజాభిప్రాయముయొక్క అనుకూల, ప్రతిహతలను తెలుసుకొనుటకు ఓటింకువిధానము ననులలోనికి తెచ్చినదీతడే. ఆదాయము ననుసరించి ప్రజలయందు తరగతులెర్పరిచినదికూడ యీతడే. విస్తారము రాబడిగలవారిని మొదటి తరగతివార నెను. వ్యయముపాను యొకొదిలదాయమో మిగులుటకుగల వనతిగలవారు రెండవ తరగతి. వేసిన నొత్తికిపాసిన చమరుకు సరిపాద్యోగులంతటి వసతిమాత్రమే గలవారు మూడవ తరగతి. కూలి జేసికొని జీవింపవారలు నాల్గవ తరగతి. వోటింగు అధికారముమాత్ర మందరికి వుండెడికాని, ఉద్యోగస్వీకరణాధికారమునందే నాల్గవ తరగతివారిని వివహించెను.

ప్రజలందరికి వోటింగు అధికారమునిచ్చి, రాజ్యాధికార మంతయు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి పరిపాలింపబడుటకు నియమముల నమర్చి ప్రజానందంజకముగ పరిపాలనావిధానమును సాగించుట కుద్దయించెను. కాని కార్యనిర్వాహక శాఖ ప్రజాభిప్రాయము నకు, లోబరుచుట వలన కార్యనిర్వహణము నకంతరాయములు కలుగుటయేగాక, ప్రభుత్వపు పలుత్వమునకు చేటుగలిగి, ప్రభుత్వోద్యోగుల మోగుబరి తగ్గసాగినది. చండనాధికారిచే గావింపబడిన తీర్మానము, ప్రజాసమూహముచేత నిరసింపబడుచుండెడిది.

సాలన్ దీర్ఘస్థిగలవాడు. ఒక కాలమునాటికి అనుగుణ్యముగా నుండు నట్లునర్పజిన ధర్మశాస్త్రనూత్రములు, కొంతకాలము గతించునంతకి మా శాస్త్రనూత్రములు, కొంతకాలము గతించునంతకి మార్చివదింపక తప్పదని అతఁడెరుగును. కావున ధర్మశాస్త్రములను నిర్మింపబోవునపుడు, అందరి నూత్రములను విస్తృతముగా నుండవలయుక, సందేహములుగా నుండు నట్లు మన్నికాలముగలవారు మార్పుల కవసరముగ వ్యాఖ్యానముల కనువుగానుండునట్లు నిర్మించెడివాడు.

క్రమక్రమముగా ప్రజాభిస్మధినింది, ప్రజల పలుకుబడి హెచ్చుసాగినది. ప్రజల విజ్ఞానవిశేషయించున్న కొలదియును ప్రభుత్వపుపలుత్వము నడల మొదలిడినది. సాలన్ వీని నెదుర్కొనవలెనని చింతవొడచునది. వెంటనే తనపాత్రత ప్రదేశమందలి, వేర్వేరు తెగలకుండి తెగకు నూర్గుల చొప్పున వివేకయుతులను, ప్రజ్ఞావంతులను అనువారి, నొకసభ నేర్పాటుజేసి దానికి "సెనేటు" అని పేరువెట్టెను. ఈకాలము నాటికాతని పాత్రత ప్రదేశమునందు నాలుగు తెగలవారుండెడివారు. గాన, నాలుగువందలయం దాసభ నలంకరించి యుండెడివారు. యీ సభవారిలన వివక్షింపబడిన విషయములు మాత్రమే ప్రజామోదమునకు పంపవలెనను నియమ మేర్పర్చి, తదనుగుణ్యముగా వ్యవహరింప సాగెను. విషయములను వివక్షించుటకు వివేకవంతులను, అంత్యతీర్మానము జేయుట ప్రజాసమదాయము నేర్పాటు జేసిన యీతని చర్యను నురించి "అనాథరీసిస్" అను నతడు చలోక్తిగ సాలన్తో యీక్రింది విధముగా వచించెనట:—

Solon "I wonder, that, among you, sages should only have the rights of deliberating, while that of deciding is reserved for fools"

సాలన్:— "విషయములను వివక్షించుటకు వివేకవంతుల కధికార మిచ్చి, అంత్యతీర్మానాధికారమును మూగులకై ప్రత్యేకించి యుండుటను దానిని మీలో వుండుటను జూచి" నే నాశ్చర్యపడుచున్నాననట.

ఒకానొకప్పు డీతడు నీలన నిర్మింపబడిన ధర్మశాస్త్రములను మీప్రజలు ఆదరముతో అనుకరించు చున్నారా? అని ప్రశ్నింపబడినప్పుడు, వారు కొరిక ననుసరించియే నేను నిర్మించి యిచ్చుచున్నప్పుడు, వారు అప్రాయతతో స్వీకరింపటకేమి అభ్యంతరముని జవాబిచ్చెనట.

ఇదియును గాక, పూర్వకాలమందు గ్రేషియన్ సామ్రాజ్యమునందు యిప్పటి లీను ఆఫ్ నేషనుస్ అను సభవంటి సభయొకటుండెడిది. అంతర్జాతీయ న్యవహారములన్నియు దీనిమూలముననే పరిష్కరింపబడుచుండెడివి. దీనిపేరు "ఎయిరోషేగన్" అయ్యెననగమునందొక యుద్ధనారాత్రినట్లయందీసభ సమావేశమగుటవలన దీనికిపేరు గలిగినది. శ్రీ స్వదేశీయులను యీసభయందును యీసభవారి తీర్మానములయందును అత్యధికమగు గౌరవప్రసక్తులుండెడివి. ద్రాక్షకాలమందు దీని అధికారము తృణీకరింపబడినదికాని సాలన్ దీనిని పునరుద్ధరించెను. సాలన్ యీసభయును తాను మాతనముగా నిర్మించినసెనేటు సభయును అభివృద్ధిరాజ్యమునకు రెండువైపుల రెండులంగులులలే ననుచ్చెను. విదేశరాజ్యాంగవ్యవహారములు "ఎయిరోషేగన్" ననుచ్చెను.

నా పితము 1893

సీమకమలములు

మిక్కిలి శ్రేష్ఠతరమైనవి

నాయమైన ధర

వీకెసి చబిల్ దాన్ అండు సన్స్

రత్నాల, బంగారు, వెండినగలు వర్తకులు

112, 113 చైనాబజారు రోడ్, మద్రాసు.

మూలమునను దేశాంతర్గత రాజకీయములు "సెనేటు" మూలమునను చక్కబడి అభివృద్ధిరాజ్యము సుస్థిరమగునని యామహామహుని ఆశయము.

కాని రాజ్యమువిశ్వసించి అమితముగ ప్రజాభిస్మధి నొందసాగినకొలదియు యీతనిఆశయములు కొనసాగ లేదు. నియమములు మంచివేకాని అనుకరించవలసిన ప్రజలచిత్తస్పర్శలు మాత్రము భిన్నరూపములు దాల్చినవి. సెనేటు సభలోని ప్రతినిధుల సంఖ్య 400 ల నుండి 600 లకు పెరిగినది. ప్రభుత్వమునందు ప్రసాదింపబడిన, పలుకుబడి ప్రాబల్యము నలన, ప్రజలు హద్దుమీరిన ధూర్జితమునకును, వితిమీరిన పొగురుబోరుతనమునకును ఆలవడిరి. విచక్షణలేని వోటింగు విధానమువలన, అంతఃకలహము లుదయించినవి. లంచకొండితనము పెచ్చుపెరిగినది. పార్టీలు లెక్కకు మిక్కిలుమైనవి. ప్రజాప్రతినిధి సభయందలి విషయ విమర్శనకు ముందు, వ్యక్తిగత ద్వేషములు రగల్గాని ప్రజ్వల్లిల సాగినవి. తత్ఫలములు మొదలైనవి. సభ్యుల ఉద్దేశపూరితము లగు నుపన్యాసములకు మేగయండెడిది కాదు. ఆదర్శప్రాయములు, అనుభవజ్ఞానములు, ఒక మూల కొత్తింపబడిరి. కొందరు ద్వీపాంతరముల కంపబడిరి. మరికొందరు దేశాంతర్గతము కావలసి వచ్చినది. న్యాయ ముద్భిక్తమైనది. అన్యాయము, పరపీడ, అన్యరిత్రాపహరణేష్ఠులందఱుమాడ జొచ్చినది. జ్ఞానము బోధించుటకు నోటుగాని, సమయముగాని దొరికెడిది గాదు. ఇంటి విశ్వవ్యాపారములు పన్ను రాజకీయ ధురంధరుల యొక్క విజ్ఞానము, సభలోనికేగి, విషయవిమర్శ గావించ మొదలిడినంతనే, అజ్ఞానావృతమై, అదివరకున్న వివేకము, అవివేకముగా పరిణమింపసాగెడిది. కాని సాలన్ కీర్తికి యిసుమంతయు వాణి మొక్కవోవలేదు.

సాలన్ ప్రతిభ నిరుపమానము. ఈతడు రాజ్యాంగవిధానమునే గాక, ప్రజానుగ్రహములకు ఆనేక ధర్మశాస్త్రములను నిర్మించెను. ఈతనిచే నిర్మింపబడిన చట్టములు కొన్ని నేటికిని రోమన్ సామ్రాజ్యమునందే దమయిలో నున్నవి. వేయేల? రోమన్లకు పునాదు లీ మహనీయునికే.

హిందూదేశమున కిదివరకు ప్రసాదింపబడిన సంస్కరణముల మూలనూత్రములు కొంచె మించుమించు సాలన్ రాజ్యాంగనూత్రముల నవకరించి యున్నవని చెప్పనొప్పును. సంస్కరణముల నిర్మాణము 10 సంవత్సరములలో తిరిగి మార్చవలసరమని గుర్తించుటలో దూరదృష్టికి స్పృశించి రని చెప్పకతప్పదు. నాటికిని నేటికిని ప్రజాభిప్రాయము మారి, పరిస్థితులయందు వ్యత్యాస మెదవనని వొప్పుకొనక తప్పదు. ముందుముందెట్టి విధానము నవలంబింపబడునో మదియసాదరులు వీక్షింతురు గాత.

పార్వతీ దేవాలయ సత్యాగ్రహము

ప్రజలైక్రమక్రమముగా సంస్కరించుకొనుదు రను ఆశలేదు

ప్రభుత్వమువారు సమన్వయ పరిష్కరింపవలెన బొంబాయి, అక్టోబరు 21:—పార్వతీదేవాలయ సత్యాగ్రహమునుగూర్చి డాక్టరు దేశ్ ముఖ్ గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—హిందూ సంఘములోని బ్రహ్మశ్రుతియై శ్రేష్ఠ హోద్రులు అస్పృశ్యులయెడల కాకిన్యము వహించుటవలన కన్నుగానని పూర్వాచారపరాయణుల ప్రభుత్వము అంతకంటె గొప్పదను అధికారముచేగాని లొంగరని స్పష్టము చేయుచున్నది. క్రమక్రమముగా మనమే సంస్కరణములు చేసికొనుట గూడ సాధ్యముకాదని తెలియుచున్నది. దేవాలయ రక్షణమునకును, ధర్మకర్తల నియామకమునకును బాధ్యులగు ప్రభుత్వము వారు ఈ విషయమై జోక్యము కలుగజేసికొని పరిష్కరింతురు గాకయని కోరుచున్నాను.

(సె.)

దీపావళి నిర్ణయము

నరేంద్రపురవాసులవిజ్ఞాపనము

ఈశుక్ల సంవత్సరాశ్వయుజ బహుళ అమావాస్యకు

వారమునాడే దీపావళి యని నిర్ణయము. మా నరేంద్రపుర గ్రామములో నీ సప్తపైబరునెలలో నొక జ్యోతిశ్శాస్త్రజ్ఞుని జరిగినది. ఆసభాపూర్వకమున పలువురు పండితులు దయచేసిరి. పంచాంగములలో శ్రీపాద వేంకటరమణ దైవ్య శర్మగారునైన రాలు గురువారమునాడు దీపావళియనియు, పిండపర్వవారు నైన రాలు శుక్రవారమునాడు దీపావళియనియు వ్రాయుటలన దీపావళినిర్ణయమునుగురించి యందు చర్చ జరిగినది. ఆసభకు (1) పులకామహేశ్వరశాస్త్రిగారును, (2) కొంపెల సుబ్బారాయశాస్త్రిగారును, (3) పేరి శేరయ్యశాస్త్రిగారును, (4) శ్రీపాదవిశ్వనాథశాస్త్రిగారును, (5) గొర్రె విశ్వనాథదీక్షితులుగారును అధ్యక్షులుగానుండి తీర్మానించుట కేర్పరపబడినది. అధికసంఖ్యాకుల తీర్మానము నిర్ణయమును నియమ మంగీకరింపబడినది. 12, 13. తేదీలను ఉభయవారు వాదములను పూర్తిగా వివరించెను. 14, 15 తేదీలను అధ్యక్షులు సానకాశముగానొక్కచోడే గ్రంథములను విమర్శించిరి. 15 తేదీ రాత్రిసభలో 3, 4 అధ్యక్షులు దీపావళి గురువారమునాడనియు,, 1, 2, 5. అధ్యక్షులు శుక్రవారమునాడనియు వేరు వేరుగా తమతమ తీర్పులను వినిపించిరి. అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయమునుసరించి శుక్రవారమునాడే దీపావళియని సభ్యులందరును నిశ్చయించిరి. ఇట్లుండ 17. తేదీన నరేంద్రపురములోనున్న 19 తేదీన గంగులపేట అగ్రహారములో నున్న తిరిగి పండితసమావేశములు జరిగినట్లును ఈ ప్రాంతమందలిపండితులందరును గురువారమునాడే దీపావళిచేయుట శాస్త్రీయమని యేకగ్రీణముగా నిర్ణయించెననట్లును శ్రీపాద లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి మంధావ్యునిహతాశ్రీగార్లు సంతకములతో నొకకరపత్ర మచ్చొత్తించబడి ప్రకటించబడినది. అట్లే ఆంధ్రపత్రికలోగూడ ముద్రితము ప్రకటించబడినది. మొదట మేము వ్రాసిపంపిన నిజమైన సభావృత్తాంతము ఆంధ్రపత్రికలో నేకారణముచేతనో ముద్రింపబడలేదు. (గ్రంథభాషాశ్రమన ప్రకటించబడిలేదు. ఆంధ్ర పత్రిక) అందువలన పలుతావులనుండి నీజమేమోవ్రాయవలసినదని మాలో కొందరిచేర జాబులు వచ్చినవి. కొన్నిటికి ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసితిమి. ఇంకను జాబులు వచ్చుచునేయున్నవి. దీపావళివిషయమున మరల గ్రామములో నెట్టిసభయును జరుగలేదు. గ్రామస్థులుగాని మరి యెవ్వరుగాని ఆహ్వానింపబడలేదు. ఎవ్వరును రాలేదు. అధ్యక్షులు లేరు. వాది ప్రతివాదులు లేరు. తీర్పులు జరుగలేదు. సభకురాక కారణాంతరమున 17 తేదీన మా గ్రామమునకు దయచేసినపండితాగ్రణ్యులగు బ్ర॥ శ్రీ॥ భిమిడిపాటి సోమనాథశాస్త్రిగారి నడుగగా వారును శాస్త్రమునుబట్టిని, శిష్టాచారసంప్రదాయమును బట్టిని కూడ శుక్రవారమునాడే దీపావళియని స్పష్టముగా నెలవిచ్చి యున్నారు. ఇందులకు నిత్యతేకాభిప్రాయము కలవారు- ఎన్నిమారులు లేక్కచూచినను, ఎప్పుడు సమావేశమైనను, ఏమి నిర్ణయించుకొన్నను, ఏది ప్రకటించినను గురువారపక్షాభిమానులగు శ్రీపాద లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారు గారు పితాపురములో నున్న లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిగారుగారు వీరు కారు. వీరు వేరు. వీరు మా గ్రామవాసులే. వగైరా నలుగురైననురు తక్కితక్కిన మా గ్రామస్థులెవ్వరును ఈవివాదములో జేరువారుకారు. కరపత్రములో, కొం. సు. శాస్త్రీగారు లక్ష్మీపూజ, ఉల్కాప్రదర్శనము మొదలగునవియు శుక్రవారమునాడే చేయదగినవని తీర్మానించినట్లు వ్రాసివారు. అది తప్పు. వివాదవిషయమును పితృప్రేరణార్థమును ఉల్కాదానాదికము శుక్రవారమునాడే అని చెప్పినవారుకాని అన్నియు నని వారుచెప్పియుండలేదు. గొ. వి. దీక్షితులుగారు శాస్త్రాచారములను బట్టి శుక్రవారమని తీర్పుచెప్పినారు కాని పిండపర్వవారు పంచాంగములలో వ్రాయుటలన శుక్రవారము తమకు సమర్థమని చెప్పలేదు. అసత్యప్రకటనములను నమ్మి మోసపోకుడు. సత్యమును గ్రహించి శిష్టాచారశాస్త్రసంప్రదాయముల నవలంబించి కృతకృత్యులుకండు. జ్యోతిశ్శాస్త్రసభాధ్యక్షులతీర్మానములు కొలదిదినములలో ముద్రితములై ప్రకటించబడగలవు.

ఇట్లు విజ్ఞాపకులు:—రాణి, అగ్నిహోత్ర ఆయనలు, కెళ్ల సూర్యనారాయణమూర్తి, గరిమెళ్ల వెంకయ్య, అయ్యగారి నరసయ్య, ఆశెళ్ల సత్యేశ్వరశాస్త్రిలు, మంగిపూడి విస్సన్నదీక్షితులు, రాణి వెంకయ్య మొదలగువారు. 14-10-29.

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజనసభ

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజన సభను కడప నగరమున జరుపుటకు ప్రకటనలమీద ప్రకటనల గావించుచు, వాయిదాల మీద వాయిదాలు పెట్టుచు వచ్చిన శ్రీయుతులు బారిష్టరు కె. కోటిరెడ్డిగారు తుట్టుతునకు రాగల నవంబరు 28, 24 తేదీలలో మహాజనసభను కడప పట్టణములో జరుపుటకున పత్రికల మూలమున ప్రకటనములను గావించి యున్నారు. నెల్లూరున జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభాసందర్భమున నెల్లూరికి వచ్చి యుండిన కడప రెడ్డిప్రముఖు లగు శ్రీయుతులు యె. రంగారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., సి. యల్. నరసింహారెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., జి. నాగిరెడ్డి బి. ఏ. బి. యల్., పి. రాఘవరెడ్డి మున్నగు రెడ్డిప్రముఖులతో సభాసమావేశవిషయమును గూర్చి ప్రస్తావన మొనర్చగా, శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి ప్రకటన రీతిగా రాగల నవంబరు 28, 24 తేదీలలో కడపపట్టణమున సభ తప్పక జరుగగలట్లు నెలవిచ్చియుండిరి. సమావేశము జరుప నిర్ణయించియుండు దినములకు ముందు వెనుక నెలవుదినములు లేక నవంబరు 28 తేదీ మూడవ శనివార మనియు 24 తేదీ ఆదివార మనియు అందరు రెడ్లు సభకు రావీలుగ నుండుననియు సమావేశ ముహూర్తము నిర్ణయించుటలో చాల యిబ్బందు లుపడుచున్నవి. ఉద్యోగాది వృత్తులలో నుండి దూరప్రయాణములు సాగించి రావలసిన రెడ్ల కీ దినములు సుకరములుగ గన్పట్టవు. సభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లెవరు? కార్యదర్శు లెవరు? స్వచ్ఛందసేవకుల దళాధికారు లెవరు? ప్రతినిధిరుగు మెంత? బస భోజన సదుపాయము లెట్టివి? సభాసమావేశ కాలములు కార్యక్రమము లెట్టివి? అను నీవిషయములను గూర్చిన వివరము లన్నిటి మీదను విరివిగా ప్రకటనములు గావించుచు నీ వాయిదామేర కైనను మహాసభను తప్పక జరుగుటకు చూడవలెను. మహాజన సభకు అధ్యక్షులుగ మోదరాబాదు రాజ్యములోని బోలార్ము నివాసులగు శ్రీయుత రావుసాహెబ్ యస్. వెంకటరెడ్డిగారిని ఎన్నుకొందు రనియు సభాప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యుని ఎన్నుకొందు రనియు తెలియుచున్నది. రంగూనులోని రాజా రామనాథరెడ్డిగారు సభాధ్యక్షులుగ వచ్చు ప్రాప్తము మన రెడ్డి జనసంఘమునకు లేకపోయినను తాతగారు వెంకటరెడ్డిగారి అధ్యక్ష్యము మనకు లభించుట గొప్ప అదృష్టమే యైయున్నది. శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారు మన సంఘాధ్యక్షియముకై శక్తిమంతుల లేక సాహాయ్య మొనర్చి యున్నారు. నేనయు జేయుచున్నాను. సభాధ్యక్షత వహించుటకు రెడ్డులములో నింకను మహానియు లనేకు లున్నను, మన సంఘమునకు భీష్మాచార్యులనంటివా రనదగు శ్రీ వెంకటరెడ్డిగారి రధ్యక్షులుగనుండి ప్రబోధముగలిగించి సంఘమును శక్తి మంతము గావించుటకు ప్రస్తుతసమయమునం దెంతయు దగి యున్నారనుట నిర్దిష్టవాదాంశము. ఇక సభాసమారంభోత్సవము నకు విరివిపడలచిన శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యునిగూర్చి సంస్కృతింప నక్కరలేదు. శ్రీ ప్రభువుగారు రెడ్డిజన సంఘమునకు యీ వరకే గావించియుండు మహోపకారము శాశ్వతమై యెప్పుడునున్నది. అతాతాతృపుడును, దీనజనసుందరమును ఆంధ్ర భాషాభాషకుడును, సంఘసేవాభిలాషియు నగు శ్రీ మునగాల ప్రభువరేణ్యుని ప్రారంభోత్సవములతో తొమ్మిదవరెడ్డి మహాజనసభ సమారంభ మొనర్చుటచేసి సంఘము వివాత్తి శోభాసంపర్కముతో విలసిల్లగలదు. కడప ఆహ్వాన సంఘమువారు వీనికి దోడుగ సభాసమారంభోత్సవమునకు ముందు “రెడ్డులపతాకోత్సవము”నుగూడ జరుపుట కేర్పాటునొనర్చిన, బాగుండునని మూచించుచున్నాడను. పవిత్రమున ఖగ్ధరు విశ్రామమీద యుక్తమున రంగులతో రెడ్డులచిహ్నము లగు నాగలి, కత్తి, కేడేము- ఇవి మూడును చిత్రించిన పతాకమును సభాసమారంభమునకు ముందు ఎగురవెచ్చునట్లు ఏర్పాటు గావించవలెను. ఆహ్వానసంఘమువారిలో, స్వాతంత్ర్యోద్యమ దేవతారాధనపితృరులలో, ముఖ్యముగా శ్రీ కోటిరెడ్డిగారి రక్షేసరులు గావున వారి పద్ధతిని మనఃపూర్వకముగ నామోదించి యిక్కార్య నిర్వహణమునకు పూనుకొందు రని విశ్వసించుచున్నాడను. మనతోడిసంఘము లగు కమ్మవారు మొనమున్నను అంగలూరులో జరిగిన సమావేశమున నీ పద్ధతి నవలంబించియుండిరి. మత్యయ కాంగ్రెస్ సభలలోను, బ్రాహ్మణేతర ఆత్మగౌరవోద్యమ సభలలోను, తదితర కులసభలలోను నీపద్ధతి నవలంబించుచుండుటందరికి దెలిసిన విషయము. మన రెడ్డి పతాకోత్సవమును గూడ ప్రైభులతోపాటు జరుప నిర్ణయించి ఆపతాకోత్సవమును రెడ్డులూంకారులును, యువకాగ్రణ్యులును నగు శ్రీయుతులు ఓటుశంపల్లె పుల్లారెడ్డి ఎం. ఏ., ఐ. సి. ఎస్., (మధుర అసిస్టెంటు కలెక్టరు) వారిచే నెగురవేయించి రెడ్లులో స్వాతంత్ర్యోద్యమ బీజముల మొలకలెత్తింపజేయు తెంతయు నవసరము, నుచితమునై యుండగలదని నిశ్చయించుచున్నాడను. విరివిగా ప్రకటనముల గావించియు అన్ని ప్రాంతములనుండి రెడ్డి సంఘముల నసంఖ్యాకముగ నాహ్వానించియు కడపరుండలమందంతటను విరివిగా సభావిషయక ప్రకటనములు గావించియు

దేదీప్యమానముగను శోభాపురస్కరముగను బాధ్యప్రదాయకంబుగను తొమ్మిదవరెడ్డిమహాజనసభను జరుపుట కుద్యుక్తులుగావలయును.

బూదూరు రామానుజులురెడ్డి.

తూర్పుగోదావరి మండలి మహాసభలు-సామర్లకోట ఈనెల 26, 27 తేదీలలో సామర్లకోట గ్రామంలో తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభయున్నా జమిందారి రైతుల మహాసభయున్నా, జిల్లా రైతుల మహాసభయున్నా సమావేశ మగుటకు నిశ్చయింపబడినది.

కార్యక్రమము యీ దిగున నుదహరించబడినది.

యార్లగడ్డ నారాయణ అప్పారావు జిల్లాఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు

1. దంతు రై శాంతయ్య

2. ఉప్ప సత్యనారాయణమూర్తి

కార్యదర్శులు

చందలూడ పద్మరాజు

(జమిందారి రైతుల మహాసభ ఆహ్వానాధ్యక్షులు)

1. చుండ్రు సత్యనారాయణమూర్తి

2. పిల్లా పాపారావు

కార్యదర్శులు.

దుద్దుపూడి అచ్చయ్య

(జిల్లా రైతుల మహాసభ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు)

చలికి కృష్ణమూర్తి

2. చింతలపూడి వెంకటరావు

కార్యదర్శులు.

* * * *

తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారి రైతుల

మహాసభ

ది 27-10-29 తేదీ వుదయం 7 1/2 గంటలకు మ. రా.

రా. భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు సి. వి. ఇ. గారి అధ్యక్షత క్రింద తూర్పుగోదావరిజిల్లా జమిందారి రైతుల సమావేశము సామర్లకోటలో జరుగును. సుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. బి. విశ్వనాథరావు యం. యల్. సి. గారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

చందలూడ పద్మరాజు, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు. } చుండ్రుసత్యన్నారాయణ మూర్తి. పిల్లాపాపారావు.

ఆహ్వాన సంఘకార్యదర్శులు.

* * * *

తూర్పుగోదావరి జిల్లా రైతుల మహాసభ

సామర్లకోట:— ది 27-10-29 తేదీ ఆదివారముధ్యా

హ్నము 2 గంటలకు తూర్పుగోదావరిజిల్లా రహితుల మహాసభ సామర్లకోటలోను. రా. రా. వెన్నేటి సత్యన్నారాయణ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగును. సుప్రసిద్ధులగు మ. రా. రా. మాగంటి బాపిశిడుగారు ప్రారంభోపన్యాసము నొసంగెదరు.

దుద్దుపూడి అచ్చయ్య చలికి కృష్ణమూర్తి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు. చింతలపూడి వెంకటరావు, ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శులు.

* * * *

కృష్ణామండల అర్చకసంఘము-బెడవాడ

ఈ సంఘముయొక్క నిర్వాహకవర్గ సమావేశ మీసెల 27 వ తేదీ ఆదివారము పగలు 2 గంటలకు బండలూ శ్రీ యుతులు భైరవభొట్ల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారి షిఫటులో జరుగును. కాన సభ్యులెల్లరును తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

చర్లనీయాంశములు

- 1. ఆయ వ్యయముల బరికీలించి అంగీకరించుట, 2. అడిటు రిపోర్టును వాల్చి కనివేదికను అంగీకరించుట, 3. సంఘ నిబంధనల లోటు పాటులుమార్పుమార్పులను గూర్చి ఆలోచించుట.

4. వుయ్యూరులో 29, 30 తేదీలలో జరుగనున్న తృతీయ వార్షిక సమావేశమునకు చిత్తుతీర్మానములు.

ఇంకను అగ్ర్యములగు అన్ని విషయములున్నా.

వేదాంతం శ్రీనివాసాచార్యులు, ప్రధానకార్యదర్శి.

అంధశక్తిక" అఫీసు. 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు,

ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధి

(దేశీయవైద్యశాస్త్రానికి విజ్ఞప్తి)

9-10-29 తేది, ఆంధ్రప్రదేశ్ పత్రికయందు దేశీయ వైద్యాభివృద్ధి అను శీర్షిక క్రింద, భీష్మగర్జన పేరుతో, శంకర శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన వ్యాసమును, ఈపత్రికా పాఠకు లందరు చూచియు యందురు.

ఆంధ్రులకు నే జేయు విజ్ఞాపనయేమన, ప్రకృతము మన రాజధానియందు, దేశీయవైద్యశాలలు 112 ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరింపబడని కళాశాలలు నాలుగు పనిజేయుచున్నవి. ఈ సంస్థల కన్నిటికిని, కేప్టను, జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు ఒక లక్ష రూపాయలను గ్రాంటుక్రింద నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారిని కోరియున్నారు. ఈవిషయమే నేనిదివరకే 26-7-29 తేది, ఆంధ్రపత్రికయందు దేశపుకొనియంటిని అయితే, నిప్పటికై నను, శ్రీశంకరశాస్త్రిగారు దేశీయ వైద్యాభివృద్ధికి, ఆంధ్ర దేశీయ వైద్యులందరిని సభల జరుపుటకును, వైద్యసంఘములను, సమావేశపరుచుటకును, ఆందోళనము సలుపవలెనని హెచ్చరించుట మిక్కిలి సంతోషము.

దేశీయవైద్యాభివృద్ధికి శ్రీయుత కేప్టను జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు పాటుపడ నిశ్చయించియు, వారి శక్త్యానుసారముగ, దేశీయ వైద్యమును వృద్ధిజేయుచున్నను, మనదేశమునగల సమస్యలకు దేశీయవైద్యులను, తదితర ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైన దేశీయవైద్య పట్టభద్రులకును, కొంత అవకాశము జేసియున్నారు. వారు జేసిన అవకాశములు యీ క్రింద నాకు తెలిసినవలుట, విన్నవించుకొనుచున్నాను.

11-8-29 తేది వెలువడిన నెం 678 గల జి. ఓ. యందు గ్రామవైద్యశాలలలో, ఉద్యోగములు జేయుటకు, ప్రభుత్వ దేశీయవైద్యశాలా పట్టభద్రులకు తప్ప, ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైనట్టి, యోగ్యతగల దేశీయ వైద్యపట్టభద్రులకు సహితము నిషేధము జేయబడుట నొకటి.

ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు విద్యార్థులకు ఆయుర్వేద, యూనాని, సిద్ధ, వైద్యవిద్యను బోధించుటకు, ప్రైవేటు వైద్యశాలలలో నుత్తీర్ణులైన పట్టభద్రులు పనికి వచ్చినపుడు, అట్టి పట్టభద్రులను నేరేవరకు, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందలి ఉద్యోగములలో భాగస్వామ్యక, మొన్న ఉద్యోగములలో జేసిన యల్. వి. యం. లను, అపారశాలయందే, భాగస్వామ్యులు, రెండు.

ప్రభుత్వపాఠశాలయందు ఉద్యోగములు చేయుచున్న, యల్. వి. యం. లకు, మాత్రము నెలకు 60-5-120 లు, రు 120-10-150 ల వరకు నిషాన్నజేసి వేతనమును నిర్ణయించిరి. అయితే, ఇటీవల 'దేవకోట తాలూకాబోర్డు'వారు నొక ఆయుర్వేద వైద్యశాలను నెలకొల్పుటకు, యోగ్యతగల ఏ ఆయుర్వేద వైద్యులైనను, వేతనముగూర్చి అడుగగా, ఆంధ్రులకు ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలా ప్రిసిసిపాలుగారుత నెప్టెంబరు 18 వ తేది, దేవకోట తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటుగారికి, ఆయుర్వేద వైద్యుడగు యల్. వి. యం. నకు మాత్రము ఉద్యోగము నివ్వ దలంచుకొన్నచో, వానికి మాత్రము గ్రేడును జేయవలెననుచు, తదితర దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులగూర్చియేమియు చెబుపక పోవుట, మూడు.

ఇక, తేది 30-9-29, జరిగిన శాసనసభలో, "దేశీయ వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్" గూర్చి, గాల్గూరి సర్వోత్తమురావు ఎం. ఏ. గారు అడిగిన ప్రశ్నలకు, మంత్రిగారు ప్రభుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయొక్క పట్టభద్రులను రిజిస్ట్రేషన్ గావించు విషయము విచారించబడును అని ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరమునుబట్టి చూడ కేవలము, ఈ రిజిస్ట్రేషన్ ప్రభుత్వ పాఠశాలా పట్టభద్రులకే యని అర్థమగుచున్నది.

మరల 16-10-29 తేది, శాసనసభలో, దేశీయ వైద్యుల రిజిస్ట్రేషన్ ప్రశ్న వచ్చినపుడు గాల్గూరి సర్వోత్తమురావు యెట్లుండెడిదో తెలియదు. అయితే సభ్యులకు జరిగిన అమామృదు సయ్యదు, గాల్గూరి సర్వోత్తమురావుగారు, హాం మెంబరుగారి నైఖరిని తీవ్రముగ నాడేసించినను, వీరల ధోరణిజూడ దేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు డిగ్రీలను పొందినవారికి మాత్రమే, పాశ్చాత్య వైద్యపద్ధతి నవలంబించువారి కొనగబడిన హక్కులనిచ్చుటకు ప్రయత్నించునట్లున్నది. దీనినిబట్టి, ప్రైవేటు సంస్థలలో కృతార్థులైన దేశీయ వైద్యులకు, మన శాసనసభ్యులు చెసినది, నాల్గవయవకారముని చెప్పక తప్పదు. ప్రకృతము సానిక సంస్థలక్రింద పనిజేయు 112 ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలలో, ప్రభుత్వ దేశీయ వైద్యపాఠశాలా పట్టభద్రులు నున్నది ముగ్గురైనను, తక్కిన 79 ఆయుర్వేద డిస్పెన్సరీలలో, పనిజేయు వాకే పాతకాలలలో నుత్తీర్ణులైన దేశీయ వైద్య పట్టభద్రులని ఆలోచింపలేరీ. మీదు మిక్కిలి, ప్రైవేటు సంస్థలలో 4 వత్సరములు, లక్ష్య లక్షణముగ విద్యనభ్యసించి కృతార్థులై ప్రభుత్వపాఠశాలా పట్టభద్రులకంటె తీసిపోని దేశీయ వైద్యుల పురోభివృద్ధిని గూర్చి యొక శాసనసభ్యుడైనను, ఏ విషయమును, ప్రశ్నింపకుండుట కోరినవియును.

ఇకమీదట నైనను, ప్రభుత్వపాఠశాలా పట్టభద్రులనువలె ప్రైవేటు సంస్థలలో నుత్తీర్ణులై, ప్రకృతము లోకలోబోధుల క్రింద పనిజేయు. దేశీయ వైద్యులకుకూడ, సమాన హక్కుల నొసగు విలును, శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడినపుడు, స్వరాజ్య వాదులనుని చెప్పుకొను శాసన సభ్యులైనను, కొంత పనిజేయు మిక్కిలి కోరుచున్నాను.

ప్రభుత్వపాఠశాలా ప్రిసిసిపాలుగారు వారి పాఠశాలా పట్టభద్రుల పురోభివృద్ధికి కావలసిన అన్ని విషయములలో సహాయముచేయువారేగాని, తదితరలను వారేమియు చేయజాల మన్నారు. సానిక సంస్థలక్రింద పనిజేయు కొందరు దేశీయ వైద్యులు నిపుణులని ప్రిసిసిపాలుగారికి, వారియెడల మంచి యభిప్రాయ మున్నను వారేమియు చేయజాలక పోవుట ఆశ్చర్యము.

గనుక, "ఎవరికి వారే యనువాతీరే" అన్నట్లు ఎవరికి వారే ప్రయత్నించుకొనవలెనుగాని, ప్రిసిసిపాలుగారు వారి పట్టభద్రులనువలె, మనకు సాయముజేయుట కలలోనివార్త కావున, యిందునుగూర్చి, వారేమి చేయలేదని తలచుటలో, ప్రయోజన మేమియులేదు. కాబట్టి, ఇక నైనను, ఆంధ్రదేశీయ వైద్యులెల్లరు పేల్చాించి రెండు ప్రదేశములందు సభల జరిపియు, తమ వైద్యసంఘముల సమావేశపరచియు వైవిధ్యములనై డిస్కముగ నాలోచించి తన తీర్మానములజేసి ప్రభుత్వమువారి కిని, పత్రికలకును పంపి సక్రమాందోళనము జేయకొరచున్నాను.

ముఖ్యముగా, దేశీయవైద్యులందరు, తన సభలను జరిపి శాసనసభా యెన్నికలు సమీపించుచున్నవిగాన, ఆయామండల శాసనసభ్యులును, ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడనిది, తమ ఓట్లను నివ్వజాలమని చెప్పి, యెన్నికలు రాబోటకు ముందుగా మన శాసనసభాసభ్యులను, ప్రైవేటు సంస్థలలో, 4 వత్సరములు, వైద్యవిద్యనభ్యసించి ఉత్తీర్ణులైన, దేశీయవైద్యులకు, పాశ్చాత్యవైద్యములో పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు శిక్షణ నిచ్చించుటకు తగురేద నిహించి పనిజేయుటకు ప్రయత్నింప కోరవలెను.

ఈ విషయమే ప్రభుత్వపాఠశాలా ప్రిసిసిపాలుగారును పేసెల 20 వ తేది జరిగిన, 19 వ అఖిలభారతాయుర్వేద వైద్య సమ్మేళనమునందు మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి ఆలోచనక్రింద యున్నట్లు చెప్పియున్నారు. గాన అందులకు వలయు కృషిని, ఆయుర్వేదవైద్యులందరు అవలంబించెదరుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

యన్. కేశవాచార్యులు.

మహమ్మదీయ మహిళావిద్యాసభ

హాజి అబ్దుల్లా హరూను బీగంగారు అధ్యక్షత వహించిరి

పూనా, అక్టోబరు 21:— బొంబాయిరాష్ట్రపు మహమ్మదీయ మహిళా విద్యాసభలో 6-వ సమావేశము నేటిదినము హరూనుహాజీలలో ప్రారంభమయ్యెను. భవనమంతయు కడు రమ్యముగ ఆలంకరింపబడెను. పురుషు లెవ్వరు సభాభవనము లోనికి రాలేదు. ఆంగ్లేయస్త్రీలు హిందుస్త్రీలు కొందరు సభకు వచ్చియుండిరి.

జ్ఞానుసతి సభాప్రారంభమహోత్సవము సలుపుచు స్త్రీలలో విద్య వ్యాపించుట అవసరమనిరి. ముస్తఫా ఖాన్ కన్య ప్రతినిధులకు శ్రేతులకు సాగత మొసంగుచు స్త్రీల విద్య యొక్క ప్రాముఖ్యము వివరించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్త్రీవిద్యను వ్యాపింపజేయుట నై ఎక్కువశ్రద్ధ పుచ్చుకొనవలయునని హాజీగారు కమిటీవారు గావించిన సూచనను వివరించిరి.

పిమ్మట జాఫరుబీగం హాజి అబ్దుల్లాహరూనుగారు అధ్యక్షత వహించి ఇట్లుపన్నుసంగిరి:— మహమ్మదీయస్త్రీలలో విద్య తక్కువ యుండుట విచారకరమగు విషయము. మహమ్మదీయ స్త్రీలు తమ నిద్రనుండి పేల్చాని తమ బాధ్యతలను గుర్రెగి తమధర్మముల ననుసరించెద రని నమ్ముచున్నాను. స్త్రీలకు మతవిషయములందును, సాంఘికశాస్త్రమునందును, ఆరోగ్యశాస్త్రము, రోగిపోషణ, సంగీతము, లలితకళలు, గృహపరిశ్రమలు మున్నగువిషయములందు శిక్ష గలవలెను. స్త్రీలయందు దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు నేనాసదనమునంటి పారిశ్రామికసంస్థల నేర్పరుపవలెను. మహమ్మదీయస్త్రీలకై ప్రభుత్వమువారు ఎక్కువగ పాఠశాలలను, కళాశాలలను స్థాపించ వలెను. ఘోషపద్ధతిని అధ్యక్షురాలు సమర్పించి తమ ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

(అ. వె.)

రామకృష్ణభవనము (విలూకు)

గృహప్రసేదము, విందులు
విలూకునందు సుందరతరమున, రామకృష్ణభవన మను నొకసౌధమును, లక్షరూపాయలు వెచ్చించి శ్రీ మోతే కృష్ణ రావు జమీందారుగారు నూతనముగ నిర్మించిరి. బంధుమిత్రులను, పురప్రముఖులను ఆహ్వానించి, ఉరేగింపు టుత్సవముతోను, బాణాసంచాల పందడితోను ది 18-11-29 రాత్రి 8-30 ని లకు నూతన గృహప్రసేద మహోత్సవము జయప్రదముగ జరిపిరి. ది 19 వ తేదిని ఆ నేకజనులకు విందులు ఇరిపిరి. ది 20 వ తేదిని పోలాపురప్రముఖులను, ఉన్నతోద్యోగస్థులను ఎల్లరను ఆహ్వానించి అల్పాహారవిందుగావించిరి. ఈ అల్పాహారవిందు, అతివైభవముగ నొనర్పబడినది. అప్పటికు వచ్చిన జనంబులను లెక్కింప వలనుపడదు. ప్రముఖులలో, జిల్లాకలెక్టరు, శ్రీ రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగరావు బహుమార్గ జమీందారు, శ్రీ సుంకు సుబ్రహ్మణ్యంకెట్టి, కవిభూషణ శ్రీదోమా వెంకటస్వామిగుప్త శ్రీ మో. నారాయణరావు జమీందారు, యం. యల్. సి. శ్రీ మో. గంగరాజు జమీందారు మ్యునిసిపల్ డైరెక్టర్, శ్రీ మోతే నరసింహరావు జమీందారు, యం. కోటయ్య నాయుడుగారును పోలీసు ఉద్యోగస్థులును, ఉన్నతోద్యోగి యులును, న్యాయవాదులును, పయిదావారు, నాళంవాడు మున్నగు వశిష్టిఖానులు ఇంక మహనీయులనేకులు విందు నందు పాల్గొనిరి. విందు సుదర్శనము శ్రీ రామకృష్ణభవన మను నొక పుస్తకమును రచించి శ్రీ నాళం కృష్ణరావుగారు చదివిరి. శ్రీ కవిభూషణ దోమా వెంకటస్వామిగుప్తగారు కొన్ని ఆశీర్వాచనపద్యములను చదివి తమసంతోషమును వెల్లడించిరి. బాణాసంచాలు కాల్పించబడినవి.

(ఒక విలేఖరి)

జాతీయపతాకోత్సవము

ఆదివారము 27 అక్టోబరు ఉదయము 8 గంటలకు జరుపుదు

హిందూస్థానీ సేవాదళ కార్యదర్శి ఆదేశము
హుల్లీ అక్టోబరు 22—పత్రికలకు వ్రాయుచు కాంగ్రెస్ వారును, అఖిల భారత చరఖా సంఘమువారును, దేశములోని యువజన సమితులును 27 అక్టోబరు ఆదివారము ఉదయము 8 గంటలకు జాతీయపతాకము ప్రతిష్ఠించివందనమును సల్ప వలసినదిగాను, ఆసమాచారములను హుల్లీలో సేవాదళమువారికి తెలియజేయవలసినదిగాను కోరుచున్నారు. (ప్రీ వెస్)

శ్రీ మణిశ్యామిపాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచిఖ్యాతి వహించిన గొప్ప జ్యోతిష్కలలతో స్థాపింపబడినది. ఇందు గొప్ప బహుమతులు, సర్టిఫికేట్లు, కవులు పొందినవారున్న గలరు. వీరి ప్రశ్నఫలముల ఆమోఘములు, ముహూర్తముల నిర్ణయములు, జాతకముల విశద్యములు, నిరాశూటములు, లగ్న స్థూల, గ్రహస్థూల, భావస్థూల, పోడశస్థూల, అష్టకస్థూల, షడ్వలది సాధనలతో శాస్త్రసమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

రేట్లు:— 3 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ 1. ముహూర్తములకు రూ 2. టూకి జాతకములు నాడేమాదిరి రూ 5. ప్రశ్ననుబట్టిగాని జన్మకోటినిబట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ 3. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ 20. అంతర్గత వారీ రూ 30. విదేశవారీ రూ 60.

విలం ఆమృతం

కాస్టిలీనా, మార్బిల్ వస్తువులు

ప్రతిమలు, స్టాండర్డ్, టేబిల్ స్టాచ్యులెట్లు, టేబిల్స్ కలంకారవస్తువులు, పాంట్స్ పెట్టుకొనుటకు పాత్రలు, జంతువులు, పక్షులు, ప్రాకులాడు జంతువులు, పాదచారులు, నడుమునకు పైభాగముమాత్రమున్న ప్రతిమలు వగైరాలు కలవు.

మెనర్స్ మర్రే అండుకో,

1929 అక్టోబరు 26 వ తేది శనివారం మధ్యాహ్నం 12 గంటలనుంచి మద్రాసు మాంటుగోడ్డలో 2/18 నెంబరుగల ఆమృతపు గదులందు వైవస్తువులు, బహిరంగముగా విలంజేయబడును.

21 వ తేదినంచి వస్తువులు చూచుకొనవచ్చును.

సర్ జార్జి ఘాటరు

ఇంగ్లండు పయనము

[చీము సర్వీసు]

లండన్, అక్టో 22:—సర్ జార్జి ఘాటరుగారు ఇంగ్లండుకు పయనమగుట ఇంగ్లండులో ఆర్థికాధికారులకు ఆశ్చర్యముగ లేదు. ఆర్థికవిషయములో సెంట్రలు కమిటీ కేబ్లె ప్రమేయము లేదనియు ఆవిషయములో ఏమియు దిగవలదనియు స్పష్టముగ చెలిపియుండిరి. లేటనుగారి విజ్ఞానలాభమును బడసెదమని కెంట్రలు కమిటీవారి రసగా ఆతడు మీకొకటని యమింపబడలేదు. సైమన్ కమిషన్ సహాయార్థము నియమింపబడినది చెలియజేసిరి. సైమన్ కమిషన్ లు లండన్ లో సమావేశమైన పిదప సర్ బ్యాసిలు బ్లాక్లెయి, ఇండియా కార్యాలయమునుండి ఆస్థికవేత్తల సలహాలను బొందిరి. వారిసాక్ష్యమును బొందిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ ఆర్థిక సభ్యునికి కేంద్ర ప్రభుత్వమున ఎక్కువ యధికారము నీయవలెనని బ్లాక్లెయిగారు చెలిపిరి. కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఇండియా కార్యాలయములకు ఎట్టి సంబంధ ముండవలెనో బ్లాక్లెయిగారు చెలిపగల్గిరిగాని కేంద్ర ప్రభుత్వ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల కుండవలసిన సంబంధములను సర్దుబాటు చేయలేకపోయిరి. సిమ్లా బ్లాక్లెయి సలహా ప్రభుత్వ సంబంధములలో బ్లాక్లెయిగారు జేసిన సలహాను ఇండియా కార్యాలయమువారు పెడచెవిని పెట్టిరి. పన్నులను వసూలుచేసి పంచివెట్టు యధికారమునంతను కేంద్ర ప్రభుత్వము నకే ఇండియా కార్యాలయ ప్రభుత్వమువారి రీయవలె ననిరి. దీనికి కేంద్ర సంఘసభ్యులు ప్రబలముగ ప్రాతికూల్యమును జూపిరి. ముఖ్యముగ కేంద్ర నాయకుగారు ప్రబలవైరిగ చేసిరి. దీనివలన రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్య మనునది ఉత్త బూటకముగ ననిరి. ఇట్టి ఏర్పాటు మాంటుఫర్డ్ నివేదిక తత్వమునకే విరుద్ధమని సెంట్రలు కమిటీవారి యభిప్రాయము. క్రమక్రమముగ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువ యధికారము నీయవలెననే మాంటుఫర్డ్ సంస్కరణతత్వము. ఇండియాలో రాజకీయములు తన కనుభవము లేనందున క్రియారూపమున దాల్చు విధానము నెద్దానిని తెలుపజాలనని లేటనుగారు రనిరి. అందుచే ఘాటరుగారు సైమన్ కమిషన్ కు సలహానిచ్చెదరు. అందులకే ఆతడిపుడు ఇంగ్లండుకు పయనమైరి. లండన్ లోనున్న వర్తకులు మరెవరులు ఘాటరుగారితో సంస్కరణముల విషయమై తమకు లాభముగ నుండునటుల జేయవలెననెదరు. బ్లాక్లెయిగారివలెగాక ఘాటరుగారు భారతవ్యాపారులను సఖ్యత బరచిరిని పిరనుకొనుచున్నారు. భారత నేత పరిశ్రమకు ఈతడు సదుపాయములను జేయవలసిన విషయమే నిజమునో లంకామైద వర్తకులు వీరిపట్ల విముఖతను జూపెదరు. భారత నేతపరిశ్రమకు సదుపాయమును జూపుచో లంకామైదకు నష్టము గల్గునట.

కోస్తావ్యాపార సమస్య గూర్చి చర్చ

ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటన

నూతనదీర్ఘ, అక్టోబరు 21:— లండన్ ఇంపీరియల్ సమావేశ ఉపసంఘమునందు ఇండియా కోస్తావ్యాపార సమస్య గూర్చి చర్చ జరుపబడుటవలన భారతకానసభలో ప్రతిపాదించబడు హాజీగారి బిల్లుకు యాచర్ల ప్రతిబంధకముగా పరిణమించదానియు లండన్ ఇంపీరియల్ సమావేశముయొక్క ఉపసంఘమును అవ్వనిది నోటీసుతో సమావేశపరచుట యాహజీగారి బిల్లును ప్రతిఘటించు నుద్దేశముతో వైకార్యము నొసర్చుబడెనాయనియు బొంబాయి భారత వర్తకసంఘమువారు ప్రభుత్వము వారికి పంపిన తంతివార్తకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యాక్రందివిధమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అధినివేత రాజ్యకానముల సమావేశము 1929 సం॥ అక్టోబరు నవంబరు నెలలలో జరుపవలెనని 1928 సం॥ నవంబరు నెలలోనే నిశ్చయింపబడెను. ఈ సమావేశము జరుగునని ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి గత నెలదైంబరు నెలవరకు తెలుపబడలేదు. సమావేశ సభ్యులెల్లరకు అనుకూలముగ లేదీలని నిర్ణయించవలెనని సమావేశము యేర్పాటు చేయువారు దలచుటచే యావిషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఆలస్యముగా తెలుపబడెనని తెలియుచున్నది. కోస్తావ్యాపార బిల్లు యేవిధమునగాని సమావేశ లేదీలని నిర్ణయించుటయందు ఏలాటి మార్పులుగాని కలుగజేయలేదు. ఓడలందు జరుపబడు వ్యాపార విషయములకు సంబంధించిన కానసములు తప్ప సమావేశమున చర్చ జరుగవలసిన యితర విషయముల నిర్ణయించుభారము శ్రేట్ బిల్లును అధినివేత రాజ్యములపై నున్నది. సమావేశముయొక్క లేదీ నిర్ణయించుటకు వీరికే యున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మలేరియా తదితర జ్వరములకు

వైరెక్స్

మంచి మందని అందరు చెప్పుదురు. దీనినువయోగించి ఆరోగ్యమును పొందిన లెక్కలేని రోగులు చెప్పిన విషయమిది. అందువలననే వైరెక్స్ యిదివరలో ఖర్చయినసంఖ్య అసంఖ్యాకమైనది.

వైరెక్స్ - రహస్య పరిశోధనము కాదు.

వలయువారికి పద్ధతి తెలుపబడును.

ఇమిటేషనుల నుండి బాగ్రత్త ప్యాకింగు సరిగాచూచుకొనుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS Ltd., CALCUTTA.

బ్యాంకు ఆఫ్ హిందూస్తాన్ లిమిటెడ్., ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు

ఈక్రింద నుదహరించిన వరతులమీద పుచ్చుకొనబడును

రూ. 10,000 అంతకుపైన మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5 చొప్పునను

2 వత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 5½ చొప్పునను

అంతకు తక్కువ మొత్తములకు

సంవత్సరమునకు నూటికి నెల 1-కి రూ. 4½ చొప్పునను

2 సంవత్సరములకు నూటికి నెల 1-కి 5 చొప్పునను

వడ్డీ యివ్వబడును.

విద్యా సాగర పాఠశాల,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు శైశ్రవీరేర వ్రాయవలెను.

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రైతుల సమావేశము

19-10-1929 లేదీ సాయంత్రము 8 ఘంటలకు నెల్లూరులో దొడ్ల రామిరెడ్డిగారియింటిలో సమావేశము జరిగినది.

ఈ సభకు దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఈ క్రిందితీర్మానములు చేయబడినవి.

1. నెల్లూరు జిల్లాలోని జమీందారీ రైతులు తమకుగల యిబ్బందులనుగూర్చియు, హక్కు బాధ్యతలనుగూర్చి తమహక్కులను నిర్ణయించు "యెస్టేట్సుల్యాండు ఆప్ట్" సవరింపజేయుటకు వలయుయేర్పాట్లను నిర్ణయించుటను గూర్చియు యీనగ యిరా అవసరమగు కార్యములను జేయుటకు ఒకసంఘము అవసరముకావున "నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతులసంఘము" అను పేరుతో నొకసంఘము స్థాపించవలసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఈసంఘమునకు పనిజేయుటకు శ్రీదొడ్ల రామిరెడ్డిగారిని అధ్యక్షులుగాను, కాటూరు వెంటనరసప్పనాయుడుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను, పొణకా పిచ్చిరెడ్డి ఎం. ఏ. వి. ఎం. గారు, బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు, దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగార్లు కార్యదర్శులుగాను, దొడ్ల రామిరెడ్డిగారిని కోశాధ్యక్షులుగాను నియమించడమయినది.

3. నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రైతులకొకసభ్యును డిసంబరు నెల 15 లేదీలోపల జరుపవలసినట్లు యీసభవారు తీర్మానించుచు వెంటనే ఆహ్వానసంఘమును యేర్పరచి సభాకార్యములను నిర్వహించుటకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారికి అధికారి వివృతమైనది.

ఆహ్వానసంఘ సభ్యుత్వపు గుళుము రూ. 2-0-0 లుగా నిర్ణయించడమైనది.

ఈసంఘమునకు కార్యస్థానము ప్రస్తుతము నెల్లూరులో దొడ్ల రామిరెడ్డిగారి యింటిలో వుంచవలసినట్లు తీర్మానించడమయినది.

4. వెజవాడలో జరుగబోవు ఆంధ్రదేశ జమీందారీ రైతులసమావేశము యాక్రందివారిని నెల్లూరు జిల్లా ప్రతినిధులుగా పంపుటకు తీర్మానించడమైనది. (1) పొణకా పిచ్చిరెడ్డి ఎం. ఏ. వి. ఎం. గారు (2) బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారు (3) వేనాటి వెంకటరెడ్డిగారు (4) దేశిరెడ్డి శేషారెడ్డిగారు (5) కాటూరు వెంకటనరసప్పనాయుడు (6) దువ్వూరు రామకృష్ణారెడ్డిగారు (7) చిట్టూరు వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు (8) కటికనేని వెంకట్రామానాయుడుగారు (9) నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగారు (10) వేనాటి మనిస్వామిరెడ్డిగారు (11) పొట్లపల్లి గిరీశనాయుడుగారు,

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,

కార్యదర్శి.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విరేచనమును చక్కగా గలిగించును, దుచిరమయినది. పథకము లేదు. 15 తులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయార్పిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, లల, మొదలగు కాన్యకోశ సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 తులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము. వి. ఏ. అందు కోయ్యారెడ్డసమాజం, పెరిడేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ఆంధ్రదేశమున కలిపరిచితులను వైద్యరాజు ద్విభాష్యం వెంకటేశ్వరగారిచే ప్రత్యేక శ్రద్ధతో శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

ఆయుర్వేదీయకావ్యధములు

విలువగలవి. గుణవత్తరమైనవి ఆంధ్రదేశమందంతటను సర్వోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుడు

ఆయుర్వేదనిలయము

చింతలూరు, ఆలమూరుపొట్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

ఆంధ్ర పరిశోధక విశ్వ విద్యాలయ గృహవిద్యా పరీక్షలు

ఈ విశ్వవిద్యాలయమునాడు నాశనమైన అధికారమును బురస్కరించికొని యీవత్సరము కృష్ణా, గుంటూరు మండలము లకుఁ బరీక్షలఁ గావించబడుచున్నది. సాహిత్యము, చరిత్ర, రాజ్య శాస్త్రములందుఁ బరీక్షలు జరుగును. ఈ మాడు విషయముల లోఁగ గృహవిద్యను జెందినవారు ఆంధ్రపరిశోధక విశ్వవిద్యాలయ స్నాతక పట్టపరీక్షకుఁ జరుప న వ్యర్థులుగఁ బరిగణింపబడుదురు. విషయమునకు చెందురూపాయల నంతున మూడు విషయము లకును ఆరురూపాయలు దరఖాస్తుతోఁ గూడఁ జెల్లింపవల యును. సాహిత్యము, చరిత్రమున రాజ్యశాస్త్రమున, — మొత్త ము ఆరు ప్రశ్న పత్రము లీయబడును. అయిదుగురు కన్న నెక్కుడు అభ్యర్థులు గల ప్రదేశమున బరీక్షా కేంద్రముగఁ బరిగణింపబడును. అట్టి కేంద్ర ప్రదేశము పోస్టాఫీసును, పబ్లిక్ స్కూలును గలవి యుండవలయును.

పరీక్షాగ్రంథములు

సాహిత్యము:—

౧ కాదంబరి (వచనము)—శ్రీమహాపాధ్యాయ

ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రి

౨ చంద్రాలోకము—అడిదము నూరకవి

౩ నీలానుందరిపరిణయము—కూచిమంచి తిమ్మకవి

౪ కాళహస్తి మాహాత్మ్యము—ధూర్జటికవి

౫ ప్రాథమిక వ్యాకరణము—సీతారామచార్యులు

౬ సర్వలక్షణ సారసంగ్రహము—కూచిమంచి తిమ్మకవి

౭ వేదీసంహారము (నాటకము)—విద్యా కేశవర

నడ్డాది కుబ్జారాయుడు

౮ విమలాదేవి (నవల)—భోగరాజు నారాయణమూర్తి

౯ వసుచరిత్ర విమర్శనము—వసుల

చిన సీతారామస్వామిశాస్త్రి

౧౦ స్త్రీరత్నములు—సాహిత్యనికారద

కోన వేంకటరాయశర్మ

౧౧ లక్ష్మణరాయ న్యాసావళి—విజ్ఞాన చంద్రికామండలి

చరిత్రము:—

౧ ఆంధ్రులచరిత్ర (ప్రథమభాగము)—చిలుకూరి

వీరభద్రరావు

౨ బౌద్ధమహాయాగము—వేలూరి సత్యనారాయణ

బి. ఏ., బి. ఎల్.,

౩ అమరావతీస్తూపము—విద్యాక కామూరి

వీరభద్రచేత్యరావు బి. ఏ., ఎల్. టి.,

౪ ప్రాచీన హిందూదేశ రాజ్యాంగ చరిత్ర—సాహిత్య

వికారద, కోన వేంకటరాయశర్మ

౫ శివాజీ చరిత్ర—కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం. ఏ.,

౬ కొండవీటి సామ్రాజ్యము—చుద్దలపల్లి గురుబ్రహ్మశర్మ

౭ ప్రాచీన విద్యాపీఠములు—చిలుకూరి

నారాయణరావు ఎం. ఏ., ఎల్. టి.,

౮ పల్నాటియుద్ధము - పంగనామముల రామచంద్రరావు

౯ ప్రాచీన ఆంధ్రకాశీనవము—భావరాజు వేంకటకృష్ణరావు

బి. ఏ. బి. ఎల్.;

రాజ్యశాస్త్రము:—

౧. వోటు-గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.;

౨ ప్రాచీన హిందూదేశరాజ్యాంగచరిత్ర:—

సాహిత్య వికారద కోన వేంకటరాయశర్మ

౩ అర్థశాస్త్రము (ఉపన్యాసములు) - మామిడిపూడి వేంకట

రంగయ్య ఎం. ఏ.

౪ హిందూదేశ విశ్వరూపచరిత్రము. 980 భూవణము

వేంకటరంగచార్యులు

౫ ప్రభుత్వము-గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.;

ముఖ్యగమనింపు:— అభ్యర్థులు సాహిత్యము ముఖ్యము

గను చరిత్రము, రాజ్యాంగశాస్త్రములలో నేదేనొకటి (ద్వితియ

ముగను) యను బరీక్షనిచ్చినచో నందు గెలుపొందిన వారికి

విశ్వవిద్యాలయ ఛాన్సలరు శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర మహారాజు

లుంగారిచే యోగ్యతాపత్రిక (డిప్లొమా) లీయబడును. అభ్య

ర్థులు ననంబరు నెలాఖరులోపుగా దరఖాస్తులను అందువెంట

రుసుమును బాపవచ్చును.

చెరుకూరు, } కోన వేంకటరాయశర్మ

బాపట్ల తాలూకా } పరిష్కారము.

చంద్రా నర్సరీతోటలు- సేలం జంక్షన్

౩ సం॥ అంటుమాడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర

డబ్బా రు 7½, బామ, బాలిమ, అంజూరు, అంగూర్, నూలి,

త్రోటన్న, పూలచెట్లు డబ్బా రు 5, స్వదేశ తర్కారీ, పూల

త్తులు, స్వదేశ తర్కారీ, ఫలపుత్తవిత్తులు, ప్రతిదినము 24 పా

కెట్లు రు 2½, Ditto 12 పాకెట్లు రు 1½, క్యాటలాగు ఇతా

Chandra Nursery, P. O, Salem Junction.

తూర్పు గోదావరి మండలముహూసభలు - సామర్లకోట

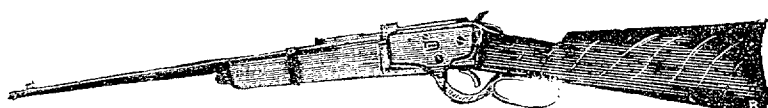
ఈ నెల 26, 27 తేదీలలో సామర్లకోట గ్రామంలో తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభయున్న, జమిందారీరైతుల మహాసభయున్న, జిల్లారైతుల మహాసభయున్న సమావేశమగుటకు నిశ్చయింపబడినది.

కార్యక్రమము

తేదీ.	గంటలు.	అగ్యక్షులు.	ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షులు.	వ.రా.
ఉదయం.				
26-10-29	7—80	పతాక ఉత్సవము శ్రీ దేశ్మోధరక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.
శనివారం.				
"	8—15	ఖడ్గరూపదర్శనము శ్రీయుత దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు
"	9—0	జిల్లామహాసభ శ్రీయుత డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు	శ్రీయుత యార్లగడ్డ నారా యణప్పారావుగారు	...
"	మధ్యాహ్నం జిల్లామహాసభ 2—80
27-10-29	ఉదయం జమిందారీ రైతుల ఆదివారం. 7—80	శ్రీయుత భూపతిరాజు వెంకట పతిరాజుగారు, C.I.E.	శ్రీయుత చందలాడ పద్మ రాజుగారు	శ్రీయుత బి. విశ్వనాథ దాసుగారు, M.L.C. ప్రారంభోపన్యాసము.
"	మధ్యాహ్నం జిల్లారైతుల మహాసభ 2—80	శ్రీయుత వెన్నేటి సత్యనారా యణగారు.	శ్రీయుత దుర్గంపూడి అన్నయ్యగారు.	శ్రీమాగంటిబాపిసీడుగారి ప్రారంభోపన్యాసము.

కార్యదర్శులు.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 250/- లువిలు

వగల తుపాకిని పోలియుండును.

అయితే దీని నుంచుకొనటకు లైసెన్స్

స్వీకరించునది అవసరములేదు. గుండు 300 గజములవరకు పారును. 300 గజములలోపల నున్న పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక గుండుకలది. రు. 5/- వరుసగా 350 గుండ్లుగలది రు. 7/-

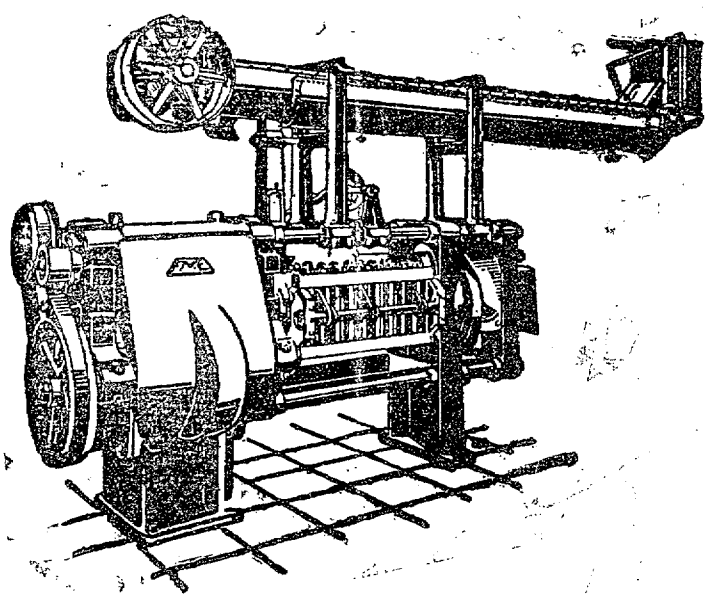
500 ,, ,, ,, రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.

1000 ,, ,, ,, రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 గుండ్లు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోస్టేజీఖర్చులు ప్రత్యేకం.

Address: INTERNATIONAL TRADING Co., 57, Clive Street, Calcutta.

చ ము టి తీ యు మె పి న రి

రోలర్ యంత్రములు, నూనె ఎక్కువెల్లరులు,

ఫిల్టర్ ప్రెస్సులు, చమురు పంపులు.

పూర్తివివరములకు, ధరలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

కోయంబత్తూరు

మధుర

VOLKART BROS
ENGINEERS

బెంగళూరు

బెజవాడ

ఆర్.నియన్ వీధి, మద్రాసు.

శారదాచట్టము - ప్రస్తుత దుష్ఫలితములు

“కలకలకంటి కన్నీరొలకిన సిరి ఇంట నుండ నొల్లదు సిద్ధము సుమతీ”

దేశముపాలిటను, స్త్రీలపాలిటను రాక్షసి అయిన బాల్య వివాహ దురాచారమును రూపుమాపుటకొరకు ఈచట్టము చేయబడినది. కాని ఈచట్టము అమలులోనికి వచ్చుటకు ఇంకను 5 మాసముల క్యవధియున్నది కదా! ఈ లోపున పూర్వాచార పరాయణుల చర్యలను మనము కొంచెము తెలిసికొనవలయును.

పూర్వాచారపరాయణులను బుద్ధిమంతులను అగు కొందరు స్త్రీపురుషుల ఉద్దేశ్యములు తెలిసికొనుటకు నామ అన కాళము కలిగినది. వారిలో కొందరు ఈబిల్లునందలి ఉత్పాప్తతను కొంతమట్టుకు గ్రహించియే యున్నారు. కాని పూర్వాచారమును దాటుటకు మనస్సాస్పదము, ఇతర పూర్వాచారులకు భయపడియు, ఇతరులతోపాటు ఈ చట్టము అమలులోకి రాకమునుపే తమపుత్రకలకు వివాహములు చేయ నెంచుచున్నారు. తలంపులు ప్రస్తుతము పూర్వాచారపరాయణులలో బహుశ సంతాపము కలుగుచున్నది మనము గ్రహించవలెను. అందువలన ఈచట్టము తేనియపుడు కల్గిన ఘోరములకన్న ఎక్కువఘోరములు ఈ 5 మాసములలో జరుగగలవు. ఒక నేరముచేసినవాడు దానిని కప్పికెట్టుటకు ఇంకనూ నేరములుచేయ సాహసించునట్లు, బాల్యవివాహ దురాచారమునకు లొంగియున్న మనవారు ఈ చట్టమునుండి తప్పించుకొనుటకు ఎట్టి యకార్యముల కయిన పాలుపడుదురు కదా.

ఇప్పటికి వివాహము కావలసియున్న బాలికలలో పసి పిల్లలు ఎందరోకలరు. అందు మాసముల లేక రోజుల వయస్సు కలవారు వేసవేలంపడవచ్చును. అటువంటి కసికందుల కందరకును ఈ 5 మాసములలో వివాహములుఅగును. అందుచే “బాల్య వివాహము”లకు మారు “అతిబాల్యవివాహములు, జరుగును. అందును గలవంత ఏమన, ప్రస్తుతము గర్భములను ధరించి 1-4-80 లోపుగ ప్రసవించ గల స్త్రీలందరికలరు. అట్టి వారిలో 20-30-80 తొర్రులలోపుగ ప్రసవించిన వారికి కలుగు కూతురులకు 11 వరకైన జరుగు బారసాల రోజుననే ఏక దిన వివాహములు జరుగవచ్చును. ఇట్టి వివాహములు కొన్నివంద లుండకపోవు. ఇట్టి వివాహములవలన కలుగు దుష్ఫలితములను చదువరులే గ్రహించుదురగాక.

ఈ పైనచెప్పినది పుత్రకలు గలవారిని గురించి. ఇంక పుత్రులు గలవారినిగురించి విచారితము. మన శాస్త్రములు పురుషునకు ఇంత వయస్సులోగా వివాహము చేయవలయునని నిర్ణయించలేదు. వారి పిల్లనుబట్టి చేసికొనవచ్చును. అందుచే నేరజన్మలయగులోపల వివాహము చేయవలయునని పిల్ల తండ్రి ఆతురతతో నుండ, ఈ అవకాశము చూచుకొని బాలర తండ్రులు పిల్లనంత కట్టుములను గ్రహించుచున్నారకదా! మరి ఇంక నేమిచేయ? శారదాచట్టమువలన కలుగుబాధ అపిల్లల తండ్రుల కన్నంత బాలరతండ్రులకు లేదుకదా. ఇంక వీరికి భయమేమి? కాకపోగా లాభకారికూడాను. ఎట్లాగయిన బాలికకు వివాహము చేయుటకై ఆమె తండ్రి ఎంతఅయినకట్టుము లిచ్చును. విద్యాలవారు వికారులయిననేమి, అబ్బాయికి మిగుల పెద్దకట్టుములు రాగలవు. అందుచే పూర్వాచారము ననుసరించి కన్యను కొడలిగా గ్రహించుటయేగాక, మిగుల కానుకలు కూడ గ్రహింపవచ్చునని బాలర తండ్రులు తలంచుచున్నారు. ఇవియేగాక ఇంకొక ఘోరముకూడ జరుగవచ్చును. పది సంవత్సరములు వచ్చిన పిల్లలను పెళ్లి అయినవెంటనే అత్తవారింటికి పంపుటయుకూడ జరుగునో కలుగు ఫలితము లను ఊహించుకొందురగాక.

సోదర సోదరీమణులారా, మనకేవ్వుడు మిగుల సంకటావస్థ వచ్చినది. కావున నేను మీకుచేయు విజ్ఞాపన ఏమన పూర్వాచార భంగభీతికి లొంగి యిట్టి అకార్యములకు లొంగకుడు. మీ పసిపిల్లలను అధోగతిపాలు చేయకుడు. అందువలన మీరును అధోగతుల కేగకుడు. “కలకలకంటి కన్నీరొలకిన సిరి యింటనుండ నొల్లదు సిద్ధము సుమతీ” అను వాక్యమును స్మరింపుడు. ఇదివరలో మన స్త్రీలకు జరిగిన అన్యాయము నలననే మనదేశము ఇట్టి అవస్థకు పాలయినది. పరులకు దానియే దారిద్ర్యము కనుభవించుచున్నది. పురాణకాలములో స్త్రీలు ఉన్నతిస్థితిలో నుండిరి. మనదేశమును ప్రపంచము నంతటికిని రాణియై యుండెను. మగవకాలములో కొన్ని వేల సంవత్సరముల నుండి మన స్త్రీలకు అన్యాయము కలుగుటచే మన దేశముకూడ ఇట్టి దుస్థితిపాలయినది. కాన దేశీయాలారా, మీరు మీబిడ్డల యొక్కయు, దేశముయొక్కయు మన యందరియొక్కయు శ్రేయస్సును తలంచి ప్రవర్తించువును.

(ఆంధ్రసోదా)

బాలికా వివాహవయోనియను చట్టఫలితము

శ్రీ శారదాగారి బాలికా వివాహవయోనియచట్టము వలన మునుందు మాతలుకాబోవు ప్రస్తుతబాలికలకు గలుగు(1) స్వేచ్ఛాముఖములు, (2) పరిపూర్ణ విద్యావంతులై తమ నైజగుణ పరిణామముల కనువైన భర్తలస్వీకరించి వారి పరస్పరానురాగ ఫలితముగా ఉండలోనూ చట్టుపట్ల ఆనందము నెలకొల్పి తద్వారా ఆనందముయులగు ఆయురారోగ్య విద్యావైర్యలక్ష్మీ యుతులగు బాలబాలికలగు వీరమాతలకు పుష్పాధి కలుగజేయుట యీమొదలగు పుష్కారములను తేటతెల్లముగా విశాఖపట్నం జిల్లాప్రజలకు తెలుపుటకన్నా అట్లునగునటుల బాలికలకు తగురీతిని నేటినుంచి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించుమని ప్రజలను పురికొల్పుటకుగాను ఒక కమిటీని ఏర్పాటుచేయుటకు తీర్మానించబడినది. పై కమిటీకి యీజిల్లాకు జాయింటు రిజిస్ట్రారుగా నున్న ము|| రా|| రా|| కలబరిగి చెంకట్రాపుగారు కార్యదర్శిగా ఏర్పరచబడి యీపనికి పూనుకొను ఎంతమందినైనను చేర్చుకొనుట కవకాశమిచ్చిరి.

గాన తల్లులయందుగల సహజమైన ప్రేమగౌరవాతిశయముల చిహ్నముగా యీతల్లులు కాబోవు బాలికలకు తగురీతిని చాలినంత విద్యాబుద్ధులు చెప్పించులాగన జిల్లాప్రజలను పురికొల్పుటకు పూనుకొను సభకమిటీలు వైరితిగా ఏర్పాటుచేయుటకు పరిస్థితులు కల్పించుటకు పుత్తాసమున్న సంఘములు లోక సేవారతులు వైజిల్లాకమిటీ కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి అట్టిఏర్పాటులు చేయప్రార్థితులు. మనదేశములోనూ, తద్వారాలోకము లోనూ శాంతిఆనందముల ప్రాముఖ్యతగా చేసికొని నూతననాగరికత నెలకొల్పుటకు, ప్రస్తుతకలహములు బాటనుతవైచమ్యములు

కుదముట్ట బోనాడుటకు ప్రయింబ యిట్టిపరిస్థితులు కల్పించుటకు ముఖ్యసాధనమై యీకమిటీపనిలో సభ్యులు పుత్తాసమున్న రీతులై పనిచేసి లోకశాంతిని ప్రతిష్ఠించు భాగ్యము భగవంతునిదయచే పొందుదురుగాతముని ప్రార్థన.

యీమనిని నరసింహం,

విశాఖపట్నంజిల్లా దివ్యజ్ఞానసంఘ కార్యదర్శి.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు 2యలు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్నవ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తూరు

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’

800 పుటలు.

వెల 5-0-0

శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ

బ్ర|| కల్లూరి వేంకటరామశాస్త్రిగారి కృతము

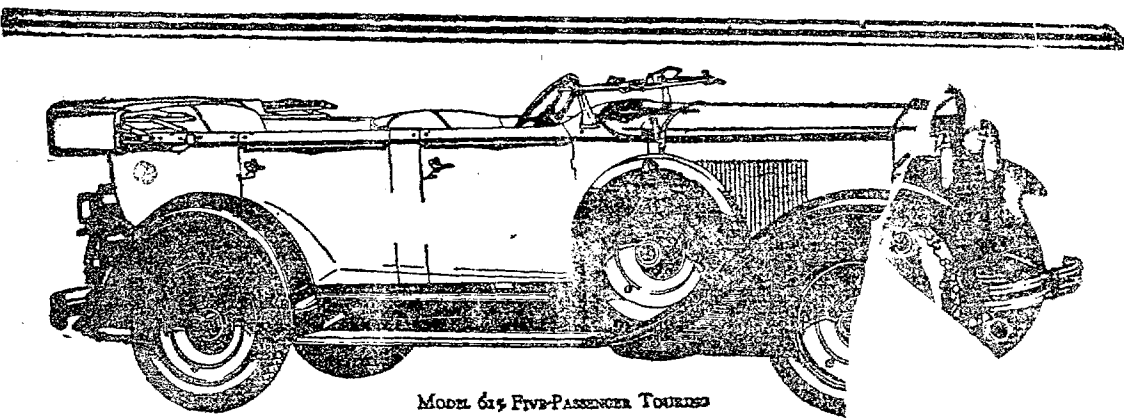
ఇయ్యది చిన్నయనూరి బాలవ్యాకరణమునకు వ్యాఖ్యానము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యాకా పరిక్షకుల జరుపు విద్యార్థులకును నిది నత్యంతోపయోగము. ఈద్వితీయముద్రణవం దనేక విశేషాంశములు చేర్చబడియున్నవి.

గ్రంథము కొరవారు త్వరపడుడు.

విలాసము:—

కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యి

అసిస్టెంటు టీచరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొత్త

దీనిచేత

గగుర్పాటును గలిగియును

గ్రహామ్-పేజిలో అనేకములైన మోడర్లు కలవు. రోడ్స్టర్, కాబ్రియోలెట్, కూప్, స్పార్ట్ ఫీట్, 5 ఛాసిస్మోడర్, 8 సిట్లతో అమర్చబడినది. ధర లో చాల స్వల్పమున్నది.

మాడెలు 612 తప్ప తమిషు వన్నయి 4 స్పీడ్ ఫార్వర్డుతో నమర్చబడినది.

సోలో డ్రివ్ బ్యూరులు:—వ్రాడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంట్యూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉడకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగు ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్టేట్స్, హెచ్ కార్వర్సు, విశాఖపట్నం

దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎస్. వెంకట్రామయ్యర్, ఎస్టేట్స్, హెచ్ కార్వర్సు, తిరుచినాపల్లి

నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎవ్వర్సు, హెచ్ కార్వర్సు, బళ్లారి

వెస్టర్నోస్టు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హెచ్ కార్వర్సు, తిరువనంతపురం

GRAHAM-PAIGE

(రిజిష్టరు)
1 శేరు రూ 1

Printed and published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 68 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.